T.C.
KALKINMA BAKANLIĞI

DÜNYA EKONOMİSİNDEKİ SON GELİŞMELER

EKONOMİK MODELLER VE STRATEJİK ARAŞTIRMALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Küresel Ekonomik Gelişmeleri İzleme Değerlendirme Dairesi

Aralık 2013 Sayı:12

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ 2
I. ABD EKONOMİSİ 4
Konjonktürel Gelişmeler 4
1. **BÜYÜME** 4
2. **İSTİHDAM** 8
3. **DIŞ TİCARET** 10
4. **ENFLASYON ve FAİZ ORANLARI** 10
5. **KAMU MALİYESİ** 12
II. AB EKONOMİSİ 13
Konjonktürel Gelişmeler 13
1. **BÜYÜME** 13
2. **İSTİHDAM** 18
3. **DIŞ TİCARET** 18
4. **ENFLASYON ve FAİZ ORANLARI** 19
5. **KAMU MALİYESİ** 21
III. ÇİN EKONOMİSİ 25
Konjonktürel Gelişmeler 25
1. **BÜYÜME** 25
2. **İSTİHDAM** 28
3. **DIŞ TİCARET** 29
4. **ENFLASYON** 30
5. **KAMU MALİYESİ** 33
IV. DİĞER GELİŞMEKTE OLAN EKONOMİLERLE İLGİLİ GELİŞMELER 33
EK TABLO ve ŞEKİLLER 35

Not: Bu rapor, bilgilendirme amacıyla hazırlanmış olup, Kalkınma Bakanlığı'nın resmi görüşlerini yansıtmamaktadır. En son 13 Aralık 2013 tarihine kadar açıklanan veriler dikkate alınmıştır.

YÖNETİCİ ÖZETİ

Bu raporda 2013 yılı Aralık ayında dünya ekonomisinde öne çıkan makroekonomik gelişmeler ABD, AB ülkeleri, Çin ve gelişmekte olan diğer ülkeler ayrımında ele alınmakta ve güncel gelişmeler değerlendirilmektedir. Açıklanan en güncel veriler büyüme, istihdam, dış ticaret, enflasyon, faiz oranları ve kamu maliyesi ana başlıklarında sunulmuştur. "Küresel Ticaret Kurallarının Yeniden Belirlenmesi Sürecinde Serbest Ticaret Anlaşmaları" başlıklı Kutu 1'de müzakere süreci devam Trans Pasifik ve Transatlantik Yatırım ortaklıkları ve Dünya Ticaret Örgütü'nün Bali'de gerçekleştirilen çok taraflı ticareti kolaylaştırma anlaşması ele alınmıştır. "Çin'in Kalkınma Sürecinde Çözüm Bekleyen Yapısal Zorlukları" başlıklı Kutu 2'de Çin'in büyüme hedeflerine ulaşmasının önündeki yapısal zorluklara değinilmiştir.

Ekonomik toparlanma hızı ülkelere göre değişkenlik göstermekle birlikte küresel düzeyde toparlanma süreci devam etmektedir. Ekonomik aktivitenin gelişmiş ülkelerde ivme kazanmaya başladığı, buna karşılık gelişmekte olan ülkelerde azalan yurtiçi talep ile birlikte ivme kaybı yaşandığı gözlemlenmektedir. Gelişmiş ülkelerde reel sektör ve iş koşullarına yönelik öncü göstergelerde iyileşme kaydedilmektedir. İyileşen göstergelere rağmen, gelişmiş ülkelerde özel sektörde ve kamuda devam eden yeniden dengelenme ve konsolidasyon süreçleri toparlanmayı sınırlandırmaktadır. Gelişmekte olan ülkelerdeki kapasite kısıtı ve altyapı sorunları gibi yapısal faktörler büyümeyi sınırlandırmaktadır. Küresel düzeyde enflasyon oranları, enerji ve petrol fiyatlarındaki düşüş ile birlikte gerilemiştir. Yüksek seviyedeki atıl kapasite ve düşük toplam talep nedeniyle küresel düzeyde enflasyon oranlarının bir süre daha baskı unsuru olmayacağı düşünülmektedir.

Pek çok gelişmiş ülkenin büyüme hızı üçüncü çeyrekte artmıştır. GSYH yılın üçüncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre OECD genelinde yüzde 0,5 oranında, G-20 toplamında yüzde 0,9 oranında artmıştır. ABD, Kanada ve İngiltere'de sırasıyla yüzde 0,9, yüzde 0,8 ve yüzde 0,7 oranlarında büyüme kaydedilmiştir. Almanya ve Japonya'da büyüme ivme kaybetmekle birlikte her iki ülke GSYH'sı yüzde 0,3 oranında artmıştır. Gelişmiş ülkelerden yalnızca Fransa'da daralma kaydedilmiş, GSYH bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,1 oranında daralmıştır.

Son çeyreğe ait PMI, küresel ticaret gibi öncü göstergeler toparlanmanın son çeyrekte de devam edeceğine işaret etmektedir. Ekim ayında 52,1 seviyesindeki küresel bileşik PMI endeksi, Kasım ayında 54,3 seviyesine yükselerek on dört aydır devam eden büyüme trendini bozmamıştır. Küresel ticarette artış kaydedilmekle birlikte küresel ticaretteki artış oranları finansal krizin öncesindeki dönemlerin gerisindedir. Küresel ticaret Eylül ayında bir önceki aya göre yüzde 0,8 oranında, yılın üçüncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 1,1 oranında artmıştır.

Şekil 1:Büyüme Oranları (Ç/Ç, Yüzde)

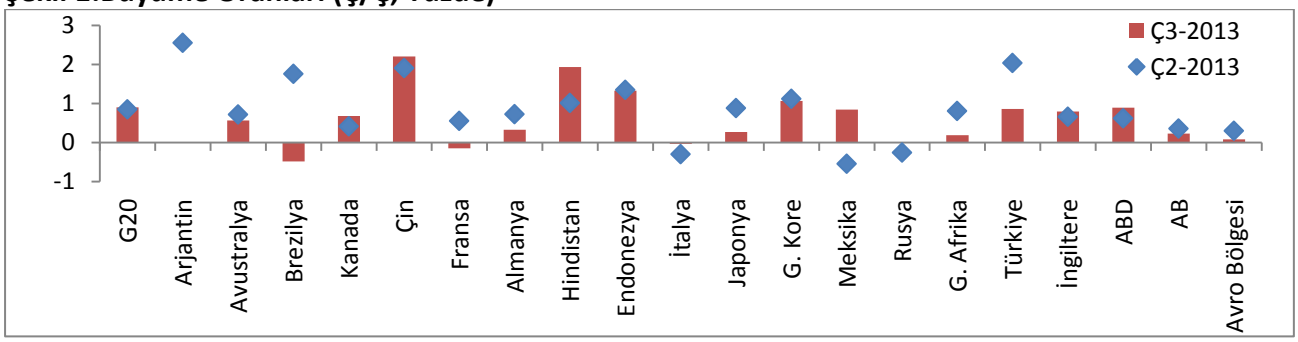

2013 yılı genelinde zayıflayan küresel konjonktürün ve yapısal sorunların etkisiyle gelişmekte olan ülkelerin büyüme performansı yavaşlamıştır. Özellikle düşük fiyatlar nedeniyle emtia ihraç eden ülkeler ve finansal dalgalanma sürecinde sermaye çıkışı yaşanan ülkelerde ekonomik aktivite olumsuz etkilenmiştir. G-20 ülkeleri arasında en yüksek GSYH artış oranı yüzde 2,2 ile Çin'de kaydedilmiştir. Yılın ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 1,8 oranında büyüyen Brezilya, yılın üçüncü çeyreğinde yüzde 0,5 oranında daralmıştır. Düşük enflasyon beklentileri, artan küresel ticaret ve iyileşen finansal koşulların gelişmekte olan ülkeleri olumlu etkilemesi beklenmektedir.

ABD'de 2015 yılına kadar yapılacak harcamalar konusunda hükümet anlaşmaya varmıştır. Anlaşma, büyük bölümünün planlandığı gibi 2014 ve 2015 yıllarında devreye girmesi öngörülen otomatik bütçe kesintilerinin 63 milyar dolarlık kısmının ertelenmesini ve bütçe açığının 23 milyar dolar azaltılmasını içermektedir. Söz konusu ertelemeyle birlikte, otomatik harcama kesintilerinin tüketim harcamaları üzerindeki olumsuz etkisinin bir miktar hafifleyeceği tahmin edilmektedir.

ABD'de büyümenin ılımlı bir şekilde devam ettiği gözlenmektedir. Yüzde 3,6 oranıyla beklentilerin üzerinde gerçekleşen son çeyrek büyüme rakamı, toparlanmanın hız kazandığına işaret etmektedir. 2014 ve 2015 yıllarında büyümenin daha da hızlanması beklenmektedir. Her ne kadar mali kısıntılar, düşük tüketim ve düşük işalemi güveni güçlü ters rüzgarlara neden olsa da, bu ters rüzgarların 2014 yılı itibarıyla azalması beklenmektedir. Aşamalı bir şekilde devam eden istihdam piyasası toparlanması, borçların azaltılması ve varlık fiyatlarından elde edilen kazanımların tüketimi ve gayrimenkul yatırımlarını artırması, kredi koşullarındaki ve nakit akımlarındaki iyileşmenin de iş sektörü yatırımlarını artırması beklenmektedir.

Düşük işsizlik ve enflasyon oranlarının yanı sıra, mali alanda olası bir kriz engellenerek bütçe konusunda uzlaşmanın sağlanması, 17-18 Aralık tarihlerinde yapılacak FED toplantısında parasal genişlemenin azaltılması yönündeki tahminleri güçlendirmiştir. Kasım ayında sırasıyla yüzde 7 ve yüzde 1 olarak gerçekleşen işsizlik ve enflasyon oranları FED'in parasal genişlemeyi azaltma yönündeki hedeflere bir miktar daha yaklaşıldığını göstermektedir[1].

Avro Bölgesi merkez ülkelerindeki zayıf ekonomik performans devam etmektedir. Avro Bölgesi, 2013 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 0,3 oranında büyümüş, son altı çeyrektir devam eden daralma sona ermiştir. Yılın üçüncü çeyreğinde ise pozitif büyüme devam etmiş fakat beklentilerin altında yüzde 0,1 oranında gerçekleşmiştir. Büyümenin beklentilerin altında gerçekleşmesinin nedeni merkez ekonomilerdeki zayıf ekonomik performanstır.

Çin'de yılın ikinci yarısıyla beraber hükümetin uyguladığı mini teşvik paketleri ve devam eden kredi genişlemesinin etkisiyle temel göstergelerdeki toparlanma neticesinde büyüme ivme kazanmaya başlamıştır. Kasım ayında açıklanan reel ekonomik göstergeler, ekonomideki toparlanmanın ivmelendiğini göstermektedir. İmalat sanayi satın alma yöneticileri endeksi (PMI) verisi Ekim ayında son 18 ayın en yüksek değerine ulaştıktan sonra Kasım ayında da aynı seviyesini korurken ihracatın beklentilerin üzerinde gerçekleşmesiyle dış ticaret fazlası son yılların en yüksek seviyesine yükselmiştir.

---

[1] Nitekim son dönemde gerçekleşen ekonomik büyüme ve istihdam piyasasındaki toparlanma neticesinde FED, 17-18 Aralık tarihlerinde yapılan toplantıda varlık alım programında ılımlı miktarda azaltmaya gidilmesi yönünde karar almıştır. 2014 yılı Ocak ayından itibaren uygulanmaya başlamak üzere aylık 85 milyar dolar olan tahvil alım programı 10 milyar dolar azaltılarak 75 milyar dolara indirilmiştir.

Çin'in küresel krizden sonraki yeni dönemde ihracattaki eğilimleri de yavaş yavaş değişmeye başlamıştır. Kasım ayında ihracatın beklentilerin üzerinde artmasına karşın toplam ihracat içinde hali hazırda en büyük iki ticaret ortağı olan ABD ve Avrupa'nın payında azalma yaşanması önemli bir gelişme olarak görülmektedir.

Kasım ayı itibarıyla Brent-WTI spredi varil başına yaklaşık 20 dolara yükselmiş, bunun başlıca sebepleri rafinerilerin bakım onarımının tamamlanmasıyla Brent petrol talebinin artması ve Oklahama'daki stokların artmasıyla WTI fiyatlarının düşmesi olmuştur. Brent petrolün fiyatı varil başına 111,7 dolardan işlem görürken WTI fiyatı varil başına 93 dolar olarak gerçekleşmiştir.

I. ABD EKONOMİSİ

Konjonktürel Gelişmeler

ABD, yüzde 3,6 oranında gerçekleşen 2013 yılı üçüncü çeyrek büyümesiyle, 2012 yılının ilk çeyreğinden bu yana en iyi performansını göstermiştir. Geçtiğimiz birkaç çeyrektir istihdamda yaşanan istikrarlı iyileşmenin tüketici gelirlerini ve tüketici güvenini makul seviyede artırması durumunda, tüketim harcamalarının 2014 yılında artacağı tahmin edilmektedir. BMI öngörülerine göre, güçlü talebin sabit yatırımların artmasına neden olarak reel GSYH artışının 2014 yılında yıllık ortalamasının yüzde 3'ün üzerinde olması beklenmektedir.

Amerikan Kongresi'nde bütçe komisyonu iki yıllık bütçe üzerinde anlaşmaya varmıştır. Yaklaşık iki aydır devam eden müzakereler neticesinde mutabık kalınan anlaşma 2015 yılı sonuna kadar bütçe açığının 23 milyar dolar azaltılmasını öngörmektedir. Federal hükümetin Ekim ayında bütçe anlaşmazlığı nedeniyle 16 gün kısmen kapalı kalmasının ardından bu anlaşma sayesinde Ocak ayında hükümetin kapanma tehdidi de ortadan kalkmıştır. İki partinin uzun süredir ilk kez üzerinde anlaştığı yeni bütçe planının, önümüzdeki günlerde Kongre'nin iki kanadının onayına sunulması beklenmektedir. Böylelikle 17-18 Aralık tarihlerinde toplanacak olan FED Açık Piyasa Komitesi, tahvil alım programını azaltma konusunda daha rahat bir manevra imkanı kazanmıştır.

Kredi derecelendirme kuruluşu S&P, ABD'nin 2014 yılındaki büyüme tahminini yüzde 3,1'den yüzde 2,6 oranına indirmiştir. Hükümetin harcama kesintilerinden kaynaklanan aşağı yönlü risklerin, tahminlerin değiştirilmesine neden olduğu belirtilmiştir.

Enflasyon oranı son aylarda FED'in açıklamış olduğu yüzde 2 hedefinin bir hayli altında seyretmektedir. Toplam talebin alışılmadık ölçüde düşük olmasının bu duruma yol açtığı değerlendirilmektedir. Talepteki artışa bağlı olarak enflasyonun bir veya iki yıl içinde yüzde 2 düzeyine çıkabileceği ihtimali bulunmaktadır. Enflasyonun ve işsizlik oranlarının sırasıyla yüzde 1 ve yüzde 7 oranlarıyla son bir yılın en düşük değerine ulaşmasının 17-18 Aralık tarihlerinde toplanacak olan FOMC'un kararlarında belirleyici rol oynayacağı tahmin edilmektedir.

1. BÜYÜME

ABD ekonomisi 2013 yılı üçüncü çeyreğinde yüzde 3,6 oranında büyüme kaydederek, 2012 yılı dördüncü çeyrekten bu yana yakalanan yukarı yönlü ivmeyi sürdürmüştür. Bu gelişmede, ikinci çeyrekte yüzde 9,7 oranında artan yatırımların üçüncü çeyrekte yüzde 16,7 oranında artmasının olumlu yönde etkisi olmuştur.

Yılın üçüncü çeyreğinde tüketim harcamaları ve net ihracat düşerken firmaların stoklarında yaşanan güçlü artış, büyüme rakamlarını olumlu etkilemiştir. Bir önceki çeyrekte 0,8 puan büyümeye katkı sağlayan yatırımların üçüncü çeyrekte katkısı 1,7 puan olmuştur. Bunun yanı sıra sabit yatırımlarda da bir önceki çeyreğe göre artış kaydedilmiştir. Tüketim harcamalarında artışın yaşanmadığı mevcut konjonktürde firmaların sermaye yatırımı yapmadan ve yeni istihdama yönelmeden stok artırması, iş dünyasında ekonomiye yönelik güven algısında iyileşme kaydedildiği yönünde değerlendirilmektedir. Nitekim üreticiler gelecek dönemde ekonominin toparlanacağı ve buna bağlı olarak tüketim harcamalarında artış yaşanacağı beklentisi taşımaktadır.

Şekil 1: Harcamalar Yoluyla GSYH Artışı (Bir Önceki Döneme Göre Yıllık, Yüzde Değişim)

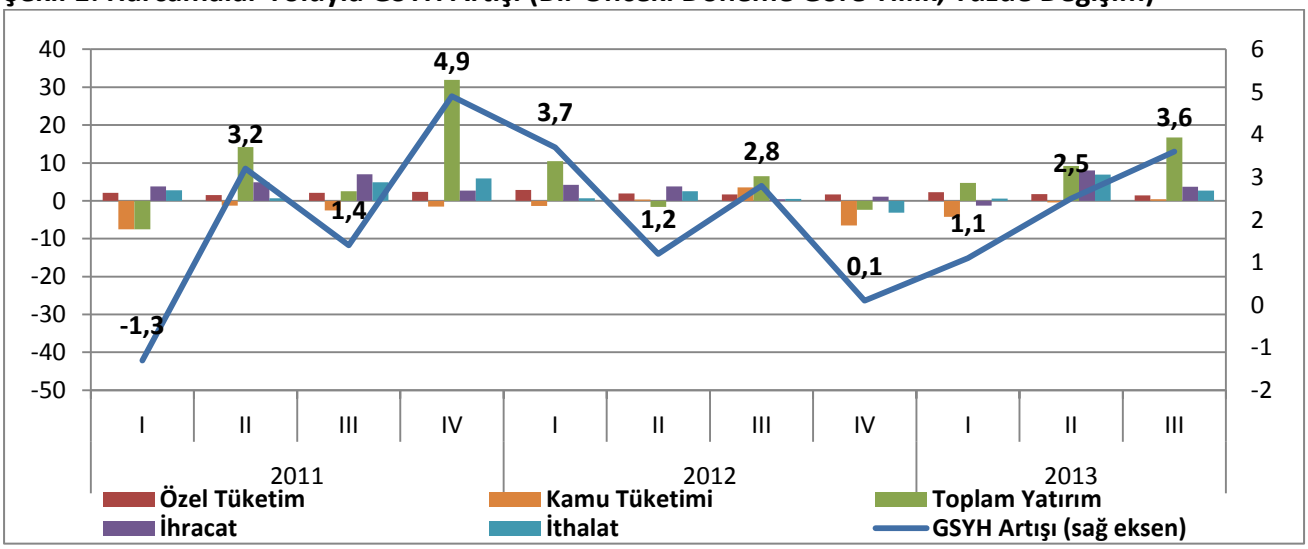

Kaynak: Bureau of Economic Analysis

2013 yılı üçüncü çeyrek büyüme tahminlerine göre, harcama bileşenlerinin büyümeye katkılarının özel tüketim için 0,96 puan, toplam yatırımlar için 2,49 puan, kamu tüketimi için 0,09 puan ve net ihracat için 0,07 puan olduğu tahmin edilmiştir.

Şekil 2: Harcama Bileşenlerinin GSYH'ya Katkıları (Yüzde)

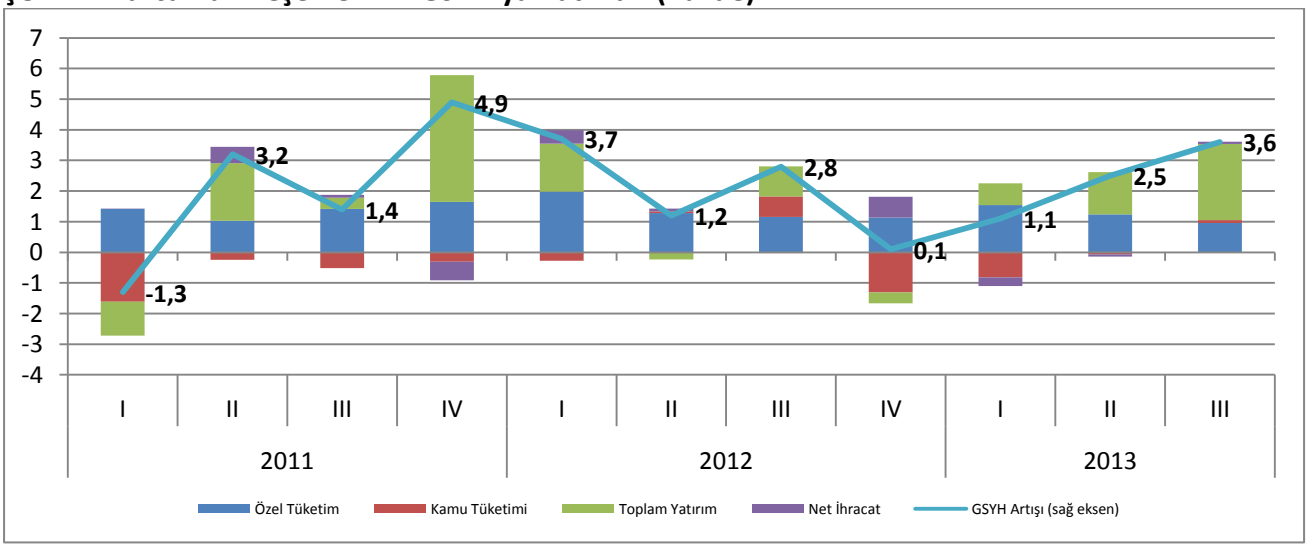

Kaynak: Bureau of Economic Analysis

Tüketim

ABD'de tüketici gelirleri ve harcamaları Ekim ayında ılımlı bir artış sergilemiştir. Eylül ayında bir önceki aya göre 0,1 puan artan tüketim harcamaları Ekim ayında 0,3 puan artmıştır. Yıllık bazda gelir artışının yüzde 3,4 ve harcamaların yüzde 2,8 arttığı göz önüne alındığında tüketicilerin harcama yapmak konusunda kriz öncesi seviyelerdeki harcama potansiyelini halen yakalayamadıkları ve harcama konusundaki isteksizliklerini devam ettirdikleri gözlemlenmektedir. Söz konusu azalışta, otomatik harcama kesintileri, yüksek uzun dönem faiz oranları ve son dönemlerde borçlanma tavanıyla ilgili yaşanan sıkıntıların tüketici güvenini olumsuz etkilenmesi nedenlerinin de etkili olduğu söylenebilir. Gelir artışı devam ettiği ve işsizlik kontrol altına alındığı bir durumda tüketici güveniyle destek sağlanırsa 2014 yılında harcamalarda artış olması muhtemeldir.

Şekil 3: Hanehalkı Borç Servis Oranı (Borç/Harcanabilir Gelir, Yüzde)

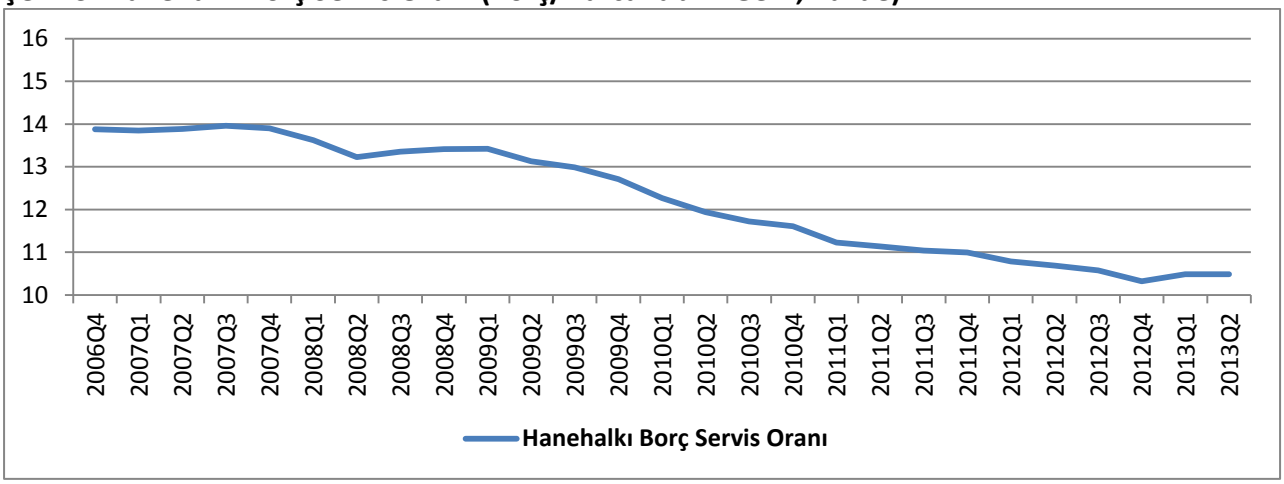

Kaynak: http://www.federalreserve.gov

Üretim

Şubat ayı başından bu yana sanayi üretim endeksi değerinde yakalanan ivme Eylül ayına kadar devam etmiştir. Fakat Ekim ayında sanayi üretim endeksi bir önceki aya göre 0,2 puan azalarak 99,9 olarak gerçekleşmiştir. Kapasite kullanım oranı da bir önceki aya göre 0,2 puan azalarak 78,1 endeks değerine gerilemiştir.

Şekil 4: Sanayi Üretim Endeksi (2007=100, Mevsimsel Olarak Düzeltilmiş) ve Kapasite Kullanım Oranı (Yüzde)

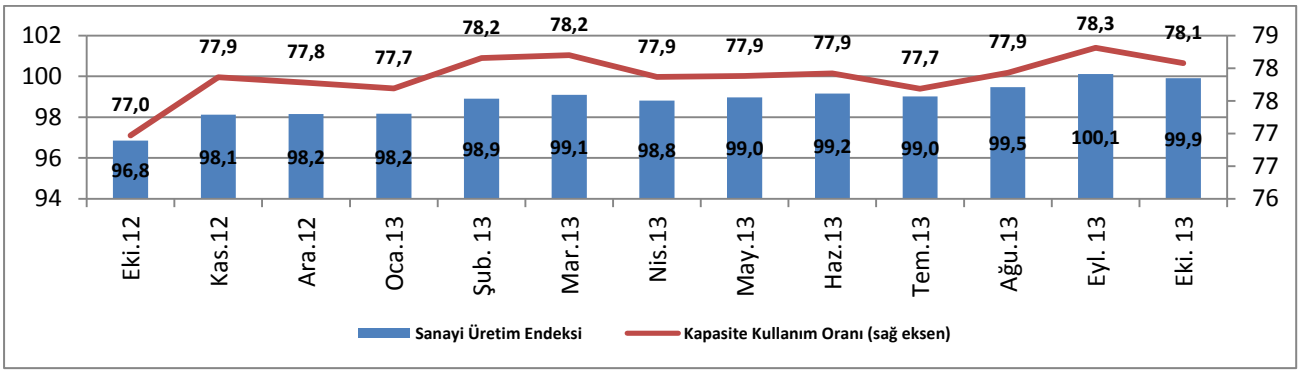

Kaynak: http://www.federalreserve.gov, The Conference Board

ISM (Institute for Supply Management) tarafından açıklanan Satın Alma Yöneticileri Endeksi (Purchasing Manager Index-PMI), PMI endeksi Kasım ayında 57,5 seviyesine yükselerek 2013 yılının en yüksek değerine ulaşmıştır. Bu gelişme, Mayıs ayından bu yana altı aydır üst üste ekonominin genişlediğine işaret etmektedir.

Ekim ayında 72,4 endeks değerinde olan tüketici güveni 2 puan düşerek 70,4 seviyesine gerilemiştir. Bu gerilemede Ekim ayında yaşanan bütçe krizinin ve hükümetin faaliyetlerine ara vermesinin büyük etkisi olmuştur. Ağustos ayından bu yana gerileyen güven endeksi üçüncü çeyrek büyümesinde tüketim harcamalarının katkısını da sınırlamıştır.

Şekil 5: Güven Endeksleri (1985=100)

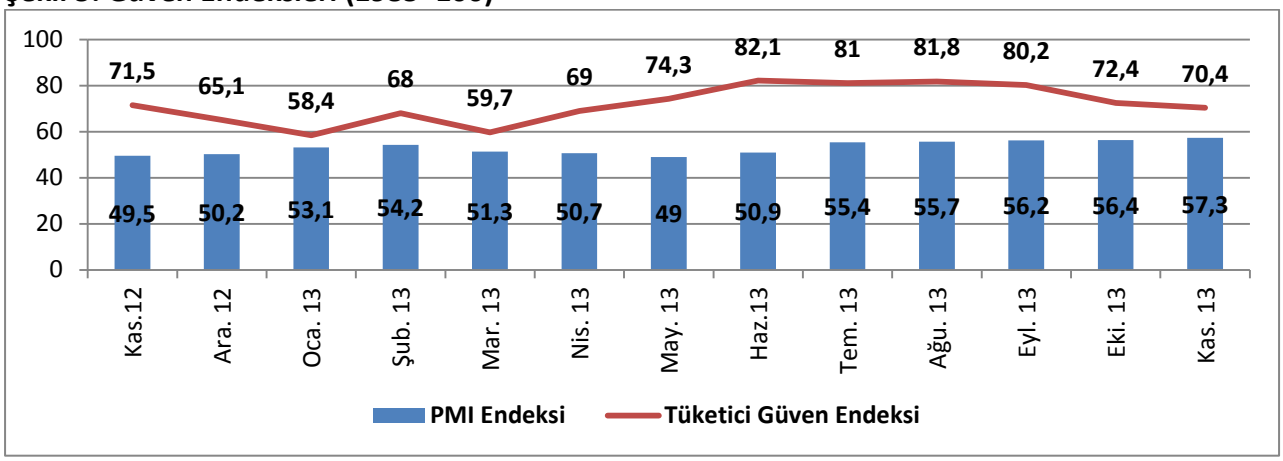

Kaynak: http://www.ism.ws, The Conference Board

Her ne kadar son aylarda aşağı yönlü bir ivmelenme sergilese de, Mart ayından beri tüketici güveninde yaşanan iyileşmenin tüketici kredilerine olumlu yansıdığı görülmektedir. Ancak Ekim ayındaki bütçe krizinin paralelinde yaşanan güven kaybının önümüzde dönemlerde kredi artışlarına olumsuz yansıması beklenmektedir.

Şekil 6: Toplam Tüketici Kredilerindeki Değişim (Yüzde, Yıllık, Mevsimsel Düzeltilmiş)

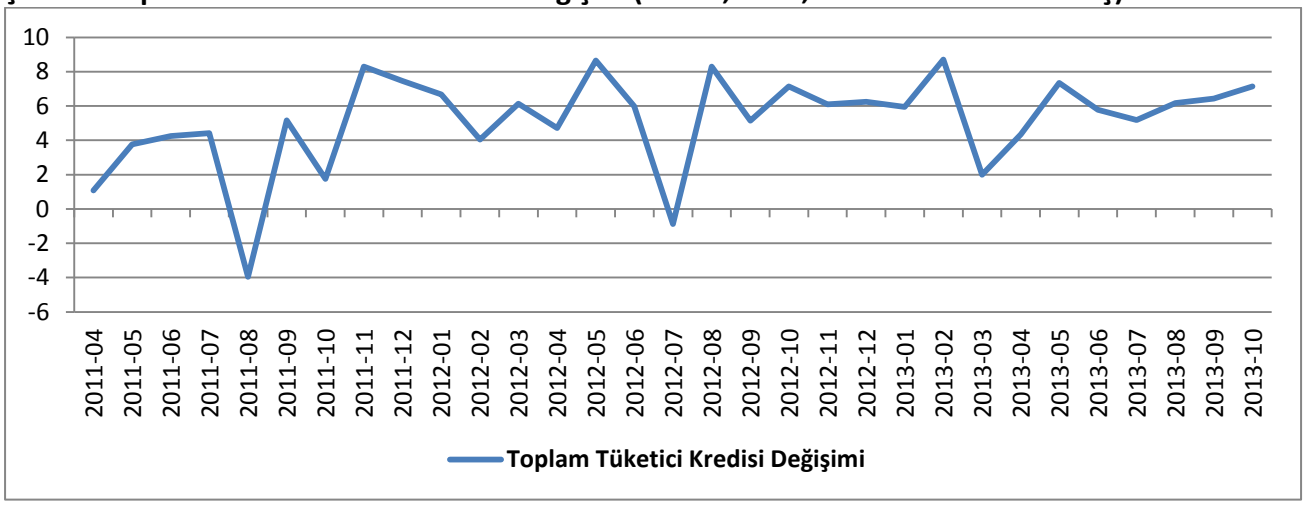

Kaynak: http://www.federalreserve.gov

Haziran ayından bu yana 100,8 endeks değeriyle istikrarlı bir görünüm sergileyen bileşik öncü gösterge, trend etrafında büyümenin olduğuna işaret etmektedir.

Şekil 7: OECD Bileşik Öncü Göstergeleri

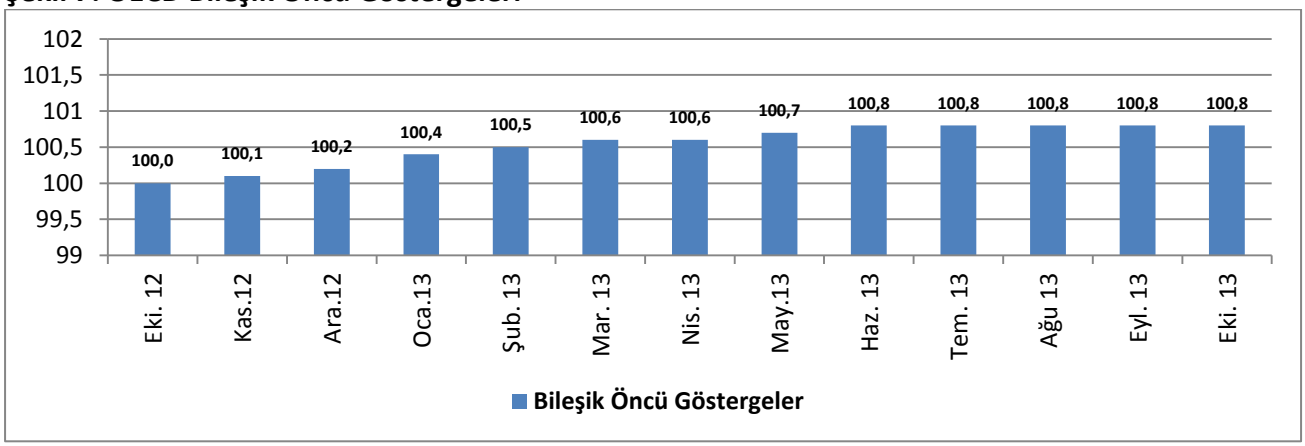

Kaynak: OECD

2. İSTİHDAM

FED'in önümüzdeki dönemlerde uygulayacağı politikalar açısından önemli bir gösterge niteliğinde olan istihdam piyasasında toparlanma sinyalleri devam etmektedir.

Kasım ayında işsizlik oranı bir önceki aya göre 0,3 puan azalarak yüzde 7 oranına düşmüş ve 203 bin kişilik tarım dışı istihdam yaratılmıştır. Geçici olarak işsiz olanların sayısı ise 377 bin kişi azalmıştır. Bunun nedeni, 16 gün süren kapanmanın ardından, hükümetin faaliyetlerine yeniden başlaması ve dolayısıyla işten çıkarılanların yeniden istihdam edilmesidir.

Ekonomik nedenlerle yarı zamanlı çalışmak zorunda olan kişi sayısı Kasım ayında azalarak 7,7 milyon kişiye gerilemiştir. Uzun dönem işsizlerin (27 hafta ve üzeri işsiz olanlar) toplam işsizler içindeki payı Kasım ayında 37,3 olarak gerçekleşmiş, önceki aylara göre gerilemiştir. Böylece, Kasım ayında uzun dönem işsizlerin sayısı yaklaşık 4,1 milyon kişi olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 8: İşsizlik Oranları (Yüzde)

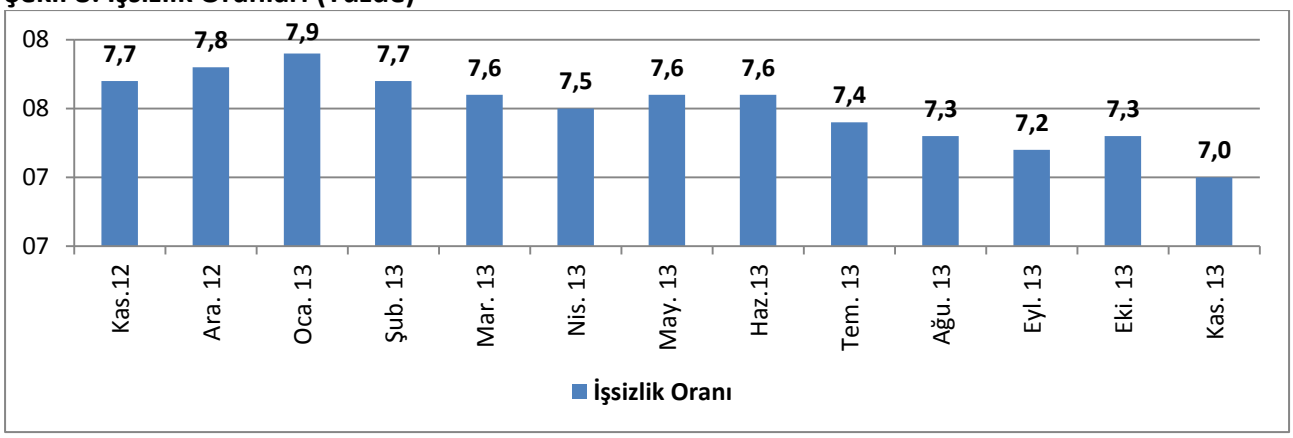

Kaynak: US Bureau of Labour Statistics

12 Aralık 2013 tarihiyle biten haftanın dışında istihdam piyasasındaki olumlu göstergelerin paralelinde, işsizlik sigortası başvurularında azalmalar gözlenmektedir. 12 Aralık 2013 tarihiyle biten haftada ise başvurular beklentilerin üzerine çıkarak, 368 bin kişiye ulaşmıştır.

Şekil 9: Haftalık İşsizlik Sigortası Başvuruları (bin kişi)

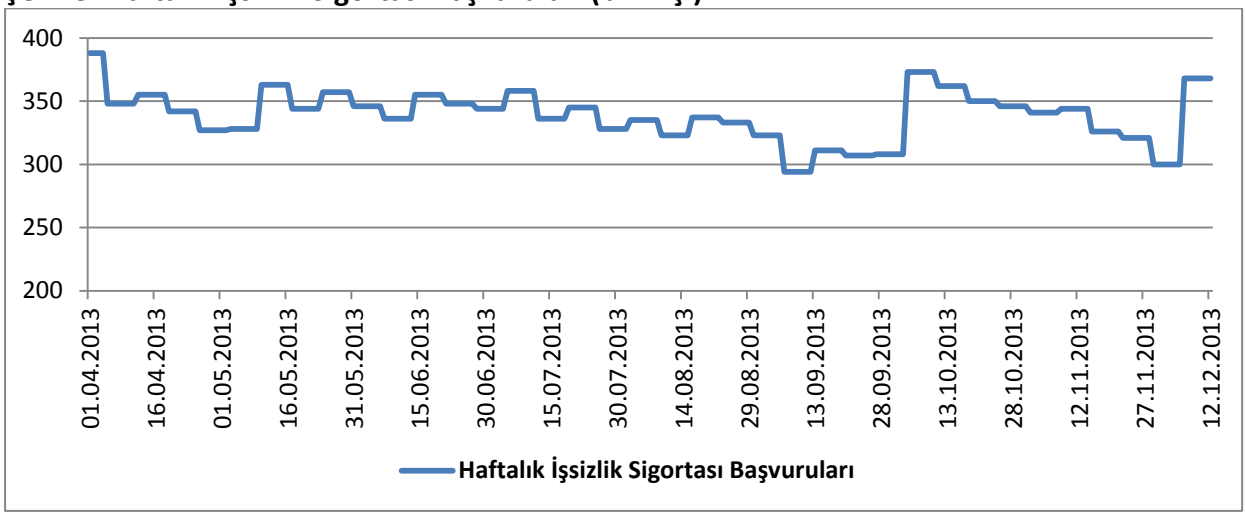

Kaynak: US Department of Labor

ABD'de emek verimliliğinde 2012 yılı son çeyreğinden bu yana artış gözlenmektedir. 2013 yılı üçüncü çeyrekte verimlilik endeksi 106,2 değerinde olurken, maliyet endeksi 2013 yılı üçüncü çeyreğinde 102,9 seviyesindeki değerini korumaktadır. İstihdam piyasasındaki olumlu gelişmeler, şirketlerin maliyetlerini düşürerek verimliliklerini artırma yönündeki gayretlerinin piyasa üzerindeki olumsuz etkisini azaltmaktadır.

Şekil 10: Tarım Dışı Birim Emek Maliyeti ve Toplam Verimlilik Endeksi (2005=100)

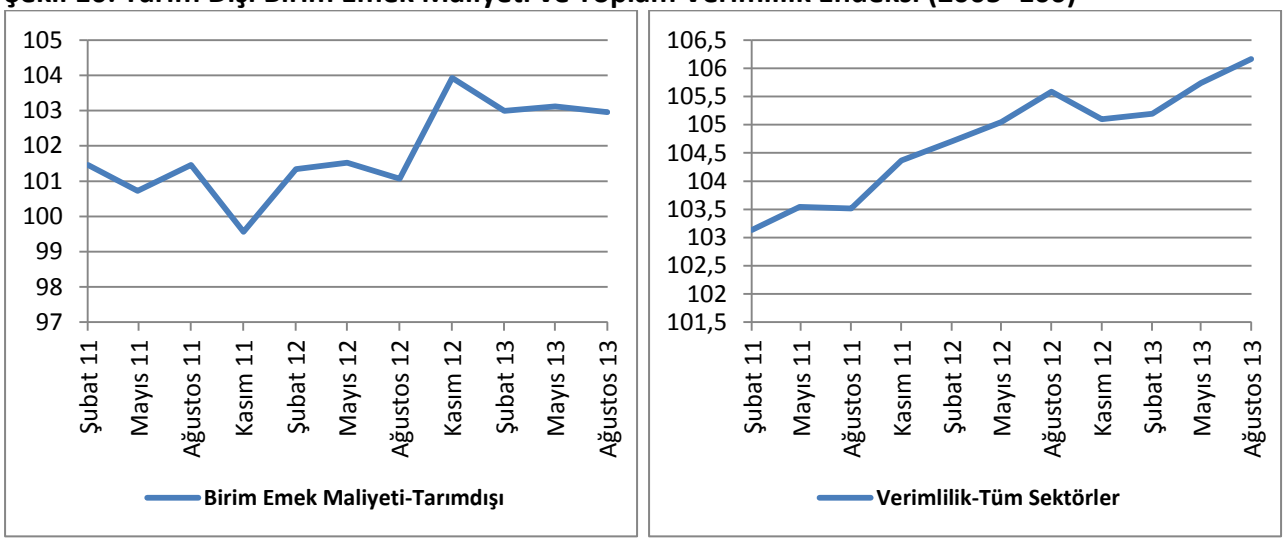

Kaynak: Datastream

3. DIŞ TİCARET

Eylül ayında yaşanan ciddi artışın ardından Ekim ayında cari açık azalmıştır. Eylül ayında 43 milyar dolar olan dış ticaret açığı, Ekim ayında 40,6 milyar dolara gerilemiştir. Ekim ayında ihracat 192,7 milyar dolara, ithalat ise 233,3 milyar dolara yükselmiştir. İhracatın son bir yıldaki veriler baz alındığında rekor seviyeye tırmanmasının bu daralmada etkili olduğu görülmektedir. Ülkelere olan ihracat miktarları değerlendirildiğinde, küresel talepteki iyileşmeye bağlı olarak ihracatın arttığı söylenebilir. Nitekim açıklanan rakamlara göre Çin, Kanada ve Meksika'ya olan ihracat yükselmiştir.

Şekil 11: Aylık Dış Ticaret Rakamları (Milyar Dolar)

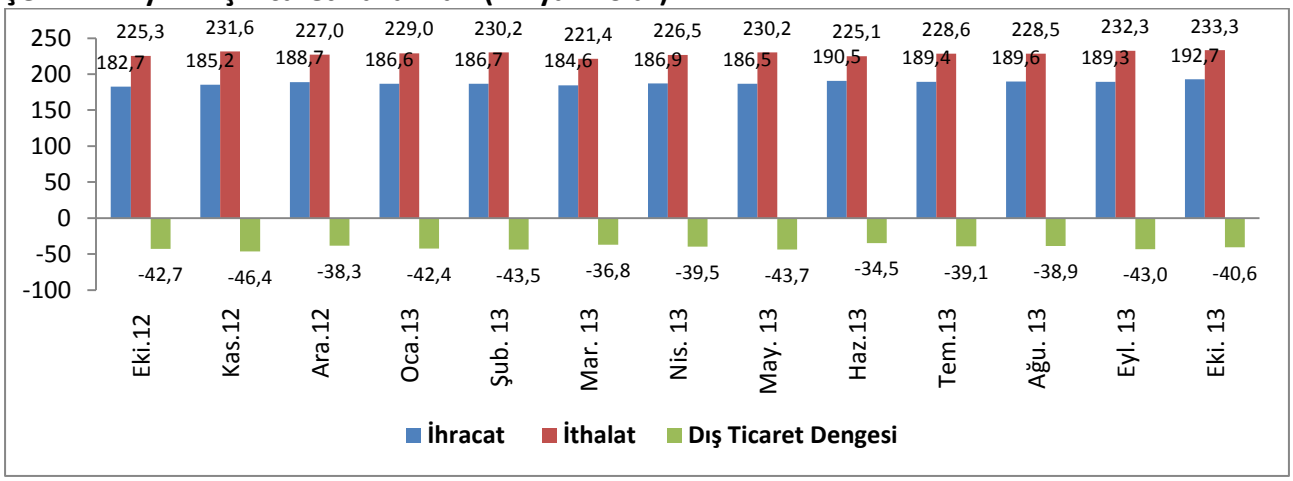

Kaynak:US Census Bureau

4. ENFLASYON ve FAİZ ORANLARI

Temmuz ayından bu yana enflasyon oranında azalma gözlenmektedir. Temmuz ayında yüzde 2 olan enflasyon oranı, Ekim ayında yüzde 1'e gerilemiştir. Gıda ve enerji fiyatları hariç çekirdek enflasyon son iki aydır yüzde 1,7 seviyelerinde stabilize bir görünüm sergilemekte ve toplam enflasyonun üzerinde seyretmektedir.

Ekim ayında enerji piyasasına ait fiyatlar, karmaşık bir görünüm sergilemiştir. Petrol fiyatları yüzde 2,9 düşmüş, elektrik enerjisi fiyatları yükselmiş ve fuel oil ve doğal gaz fiyatları gerilemiştir. Gıda endeksi Ekim ayında 0,1 puan yükselmiştir.

Talebin henüz yeterince canlanmamış olması nedeniyle 12 aylık ortalama enflasyon oranı Ekim ayında yüzde 1 oranıyla son bir yılın en düşük seviyesine gerilemiştir. Talebin canlanmasıyla birlikte, 2014 veya 2015 yıllarında enflasyonun yeniden yüzde 2 düzeyine yükselebileceği ihtimali de bulunmaktadır.

Şekil 12: Enflasyon Oranı (Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre, Yüzde)

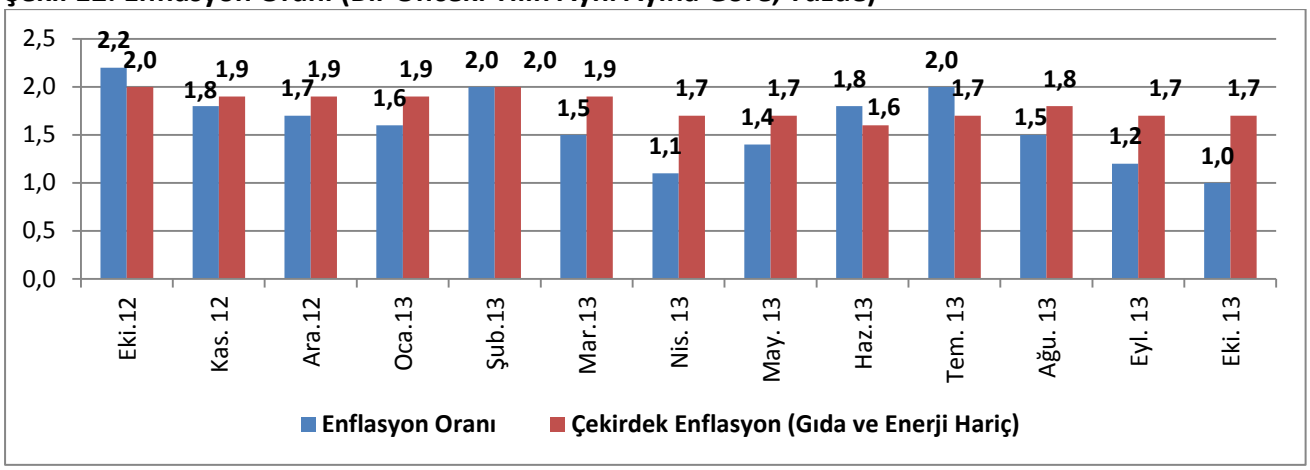

Kaynak: Bureau of Labour Statistics

Ekonominin desteklenmesine yönelik uygulanan düşük faiz oranı politikasıyla paralel olarak kısa dönem faiz oranı, politika faiz oranına neredeyse paralel bir seyir izlemektedir. Kasım ayında kısa dönem faiz oranı yüzde 0,23 ve uzun dönem faiz oranı yüzde 2,72 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 13: Faiz Oranları (Yüzde)

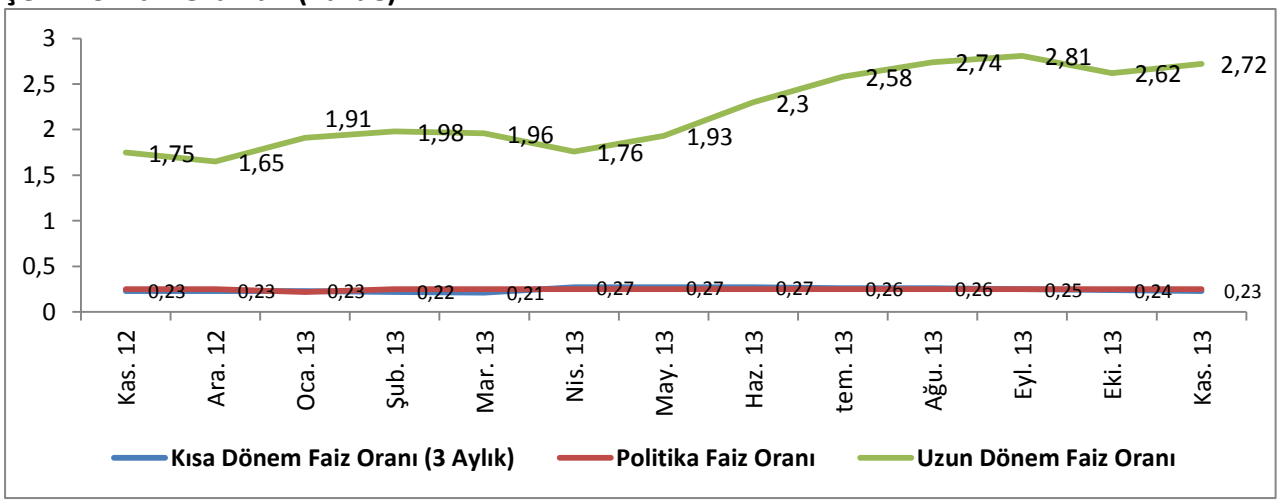

Kaynak: OECD- Monthly Economic Indicators

FED'in önümüzdeki günlerde tahvil alımının azalmasıyla ilgili karar alıp almayacağı yönündeki belirsizlik faizlere yükseltici baskı uygulamaktadır. Aralık ayında 10 yıllık devlet tahvilinin getirisi, yüzde 3,59 oranında gerçekleşmiştir.

Şekil 14: ABD 10 Yıllık Devlet Tahvillerinin Getiri Oranı (Yüzde)

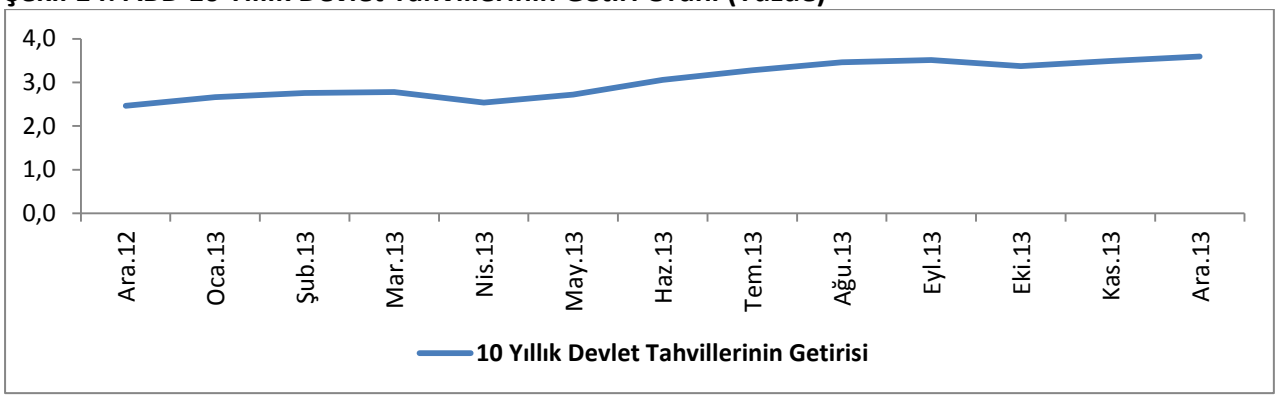

Kaynak: Datastream

5. KAMU MALİYESİ

OECD tarafından Kasım ayında yayınlanan Ekonomik Görünüm Raporuna göre, bütçe açıklarının 2014 yılında azalması beklenmektedir. 2013 yılında alışılmadık gelir artışlarının Freddie Mac ve Fannie Mae tarafından GSYH'nin yüzde 0,5 oranında federal bütçeye yapılan bir seferlik temettü ödemesi ve vergi kaynaklı artışların yansıması sonucu olacağı tahmin edilmektedir. Bu gelişmeler neticesinde 2013 yılında GSYH'nin yüzde 2'sine tekabül eden mali sıkılaşmanın ardından 2014 yılında da GSYH'nin yüzde 1'i kadar sıkılaşma ve 2015 yılında da yine yüzde 1'i kadar daha fazla sıkılaşma tahmin edilmektedir. Genel kamu harcamaları kesintileri ve vergi kesintilerinin süresinin dolması nedeniyle bütçe yapısı güçlenmeye başlamıştır. Mali sürdürülebilirliği garantileyebilmek için orta vadeli bir stratejiye olan ihtiyaç halen devam etmektedir.

ABD İflas Mahkemesi'nin, Detroit'in iflasını onaylamasıyla kent, resmi olarak iflası açıklanan ilk şehir olarak ülke tarihine geçmiştir. 18 milyar dolarlık borcu bulunan Detroit'in iflasıyla ilgili yapılan duruşmada, ''Detroit'in iflas için uygun olduğu'' kararına varılmış ve 4 aydan fazla bir süredir devam eden belirsizlik sona ermiştir.

ABD'de Ekim ayı başında bütçe mali yılının bitmesine rağmen, yeni bir bütçe için ABD Kongresinden yetki çıkmaması sonrası Amerikan hükümeti kapatılmış ve devletin temel görevlerini yerine getiren çalışanlar dışındakilere zorunlu iş bırakma emri verilmişti. Ancak, 11 Aralık tarihinde ABD Kongresi'nde Demokrat ve Cumhuriyetçiler bütçe konusunda anlaşmışlardır. Böylece üç yıldır süren çekişme ve Ekim ayında federal hükümetinin çalışamaz duruma düşmesine neden olan mali istikrarsızlığı sona erdirecek bir uzlaşmaya varılmıştır. Yeni anlaşmanın Senato ve Temsilciler Meclisi onayından geçmesi halinde federal hükümetin Ocak ayında beklenen yeni bir kepenk kapatma krizinin de önüne geçilmiştir. Anlaşma, önümüzdeki iki yılda otomatik harcama kesintilerinin 63 milyar dolar artırılmasını ve bütçe açığının da 23 milyar dolar indirilmesini içermektedir.

II. AB EKONOMİSİ

Konjonktürel Gelişmeler

Avro Bölgesi, 2013 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 0,3 oranında büyümüş, son altı çeyrektir devam eden daralma sona ermiştir. Yılın üçüncü çeyreğinde ise pozitif büyüme devam etmiş fakat beklentilerin altında yüzde 0,1 oranında gerçekleşmiştir. Büyümenin beklentilerin altında gerçekleşmesinin nedeni merkez ekonomilerdeki zayıf ekonomik performanstır. Bu dönemde Letonya yüzde 1,2 oranında; Almanya ve Belçika yüzde 0,3 oranında, Portekiz ve Litvanya yüzde 0,2 oranında, İngiltere yüzde 0,8 oranında büyüme kaydetmiştir. Fransa ve borç krizi sorunu giderek derinleşen, yedi çeyrektir resesyondan çıkamayan İtalya ekonomisi 2013 yılının üçüncü çeyreğinde yüzde 0,1 oranında daralmış, İspanya ise resesyondan çıkarak yüzde 0,1 oranında büyümüştür.

ECB tarafından 5 Aralık 2013 tarihinde gerçekleştirilen toplantı sonrası yapılan açıklamada, geçtiğimiz yıldan bu yana finansal piyasalarda yaşanan iyileşmelerin reel ekonomiye yansımalarının sınırlı kalmaya devam ettiği ifade edilmiştir. Ekonomik aktivitedeki zayıflığın etkisiyle enflasyon baskısının önümüzdeki dönemde de zayıf kalması beklenmekte, bu doğrultuda faiz oranlarının düşük seviyelerin korunacağı ve gevşek para politikaları uygulamalarına devam edileceği belirtilmiştir. Önümüzdeki dönem için aşağı yönlü riskler; küresel para ve finans piyasalarındaki belirsizlikler, emtia fiyatlarının yükselmesi, yurtiçi talebin ve ihracat performansının beklenenden daha düşük gerçekleşmesi ve verimsiz yapısal reform uygulamalarıdır. 2014 ve 2015 yıllarında ise genişlemeci para politikalarının desteğiyle yurtiçi talebin ve çevre ülkelerdeki toparlanmanın ihracat performansını güçlendirmesi ve 2013 yılında yüzde 0,4 oranında daralması beklenen Avro Bölgesinin sırasıyla yüzde 1,1 ve yüzde 1,5 oranında büyümesi beklenmektedir.

Standard & Poors, Hollanda'nın AAA seviyesindeki kredi notunu bir seviye aşağısya AA+ seviyesine düşürmüştür. Hollanda'daki büyüme perspektifinin zayıf olması ve bütçe hedeflerinin tutturulması ihtimalinin zayıflaması nedeniyle böyle bir karar alındığı, ekonominin görünümünün de durağan olduğu belirtilmiştir. İspanya'nın görünümünün ise 2013 yılının üçüncü çeyreğinde kaydedilen pozitif büyüme sayesinde 2012 yılının Ekim ayından bu yana ilk kez negatiften durağana yükseltildiği açıklanmıştır. Bu karara gerekçe olarak; İspanya'nın 2 yıldır kesintisiz olarak devam eden resesyondan çıktığı ve ekonomik büyümenin tedrici olarak canlandığı gösterilmiştir.

Ekonomik aktiviteyi güçlendirmek için daha fazla kaynak aktırılması gerekliliğini savunan Avrupa Komisyonu ve Avrupa Parlamentosu ile tasarruf programları uygulayan birlik üyesi ülkeler arasında gerçekleştirilen müzakereler sonucunda Avrupa Parlamentosu, 2014-2020 dönemini kapsayan çok yıllı bütçeyi onaylamıştır. 2014-2020 dönemini kapsayan çok yıllı bütçede 960 milyar avroluk taahhüt öngörülmüş, 2007-2013 dönemini kapsayan çok yıllı bütçeye kıyasla yaklaşık yüzde 3,5 oranında kesintiye gidilmiştir.

1. BÜYÜME

2013 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,3 oranında büyüyen Avro Bölgesi, 2013 yılının üçüncü çeyreğinde yüzde 0,1 oranında büyümüştür. Avro Bölgesi 2013 yılının ikinci çeyreğinde altı çeyrek boyunca kesintisiz olarak devam eden teknik resesyondan çıkmış, beklentilerin altında olsa da pozitif büyüme yılın üçüncü çeyreğinde de devam etmiştir.

Yılın üçüncü çeyreğinde gerçekleşen yüzde 0,1 oranındaki büyümenin beklentilerin altında kalmasının nedeni merkez ülkelerdeki zayıf ekonomik performanstır. 2012 yılının yaz aylarından bu yana alınan önlemler sayesinde sağlanan finansal piyasalardaki iyileşmeler reel ekonomiye yansımaya başlamış, piyasalardaki kırılganlıklar azalmış, tüketici ve yatırımcı güveni artmış fakat reel ekonomideki canlılık istenilen seviyeye henüz ulaşmamıştır. Para ve kredi piyasalarındaki zayıf görünüm devam etmektedir. Bölge ekonomileri arasındaki performans farklılıkları da devam etmekte, özellikle yüksek kamu borcu sorunu yaşayan ekonomilerin kamu ve özel sektör bilançolarını düzeltme gerekliliği süregelirken bazı çevre ülkeler görece güçlü ekonomik performans gerçekleştirmişlerdir.

ECB, 5 Aralık 2013 tarihinde gerçekleştirilen Para Politikası Kurulu toplantısından sonra yayınladığı toplantı notunda, Eylül ayı tahminlerini 2013 yılı için değiştirmezken, 2014 yılı için 0,1 puan yukarı yönlü revize etmiştir. Avro Bölgesinin 2013 yılında yüzde 0,4 oranında daralacağını tahmin eden ECB, 2014 yılında ise yüzde 1,1 oranında büyüyeceğini tahmin etmiştir.

Şekil 15: Harcamalar Yoluyla GSYH Artışı (Bir Önceki Döneme Göre, Yüzde Değişim)

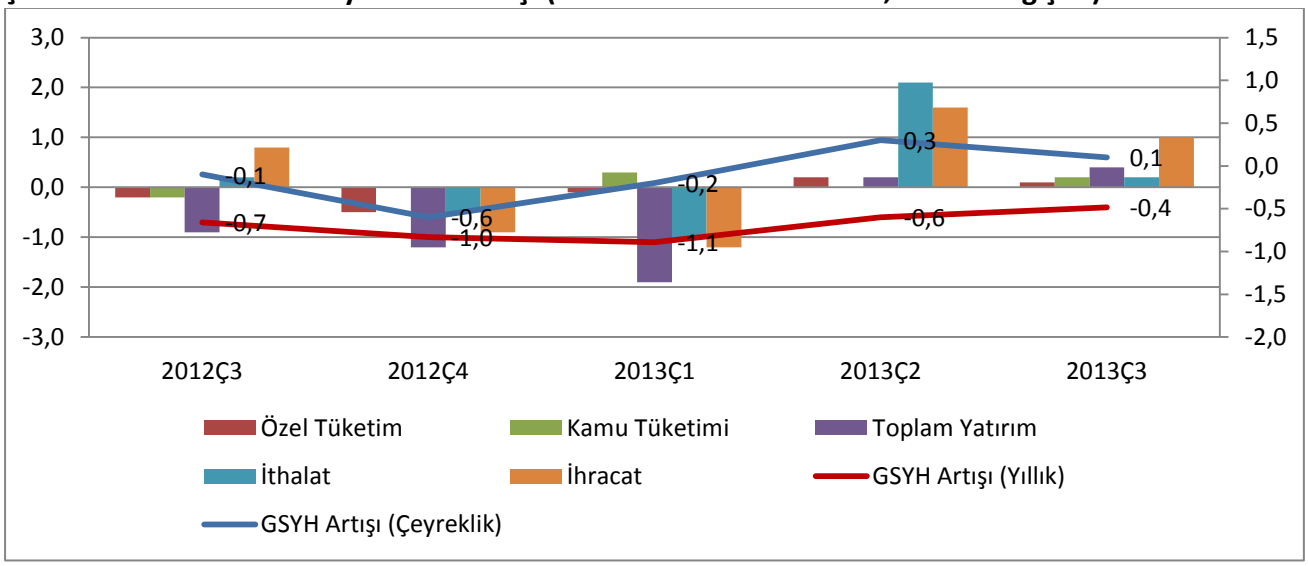

Kaynak: Eurostat

Avrupa'nın merkez ekonomilerinden Almanya ve İngiltere üçüncü çeyrekte bir önceki çeyreğe göre sırasıyla yüzde 0,3 ve yüzde 0,8 oranında büyümüştür. Litvanya, Slovakya ve Portekiz üçüncü çeyrekte bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,2 oranında büyürken, Romanya yüzde 1,6 oranında büyümüştür. Aynı dönemde İtalya ve Fransa yüzde 0,1 oranında daralmıştır.

Tüketim

Yılın ilk çeyreğinde yüzde 0,1 oranında daralan, ikinci çeyrekte ise yüzde 0,2 oranında artan özel tüketim harcamaları, üçüncü çeyrekte yüzde 0,1 oranında artmıştır. Bu çeyrekte özel tüketim harcamalarının büyümeye katkısı olmamıştır. Üçüncü çeyrekteki sınırlı tüketim artışı, finansal piyasalardaki iyileşmelerin reel ekonomiye yansımalarının devam etmesi ve tüketici güveninin tedrici de olsa artması sayesinde gerçekleşmiştir.

Kamu tüketim harcamaları 2013 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,2 oranında artmıştır. Kamu tüketim harcamalarının büyümeye katkısı olmamıştır.

Eylül ayında bir önceki aya göre yüzde 0,6 oranında azalan perakende ticaret, Ekim ayında bir önceki aya göre yüzde 0,2 oranında azalmıştır. Gıda, içecek ve tütün ürünlerinin satışı yüzde 0,7 oranında artarken, gıda dışı ürünlerin satışı ise yüzde 0,8 oranında azalmıştır. Estonya'da yüzde 6,4, Polonya'da yüzde 5 ve Letonya'da yüzde 3,4 oranında artan perakende ticaret, Belçika'da yüzde 3,8, Danimarka'da yüzde 2,4, Slovenya'da ise yüzde 2,1 oranında azalmıştır.

Perakende satış endeksi 2012 yılı Ekim ayı ile karşılaştırıldığında yüzde 0,1 oranında düşmüştür.

Şekil 16: Harcama Bileşenlerinin GSYH'ye Katkıları (Yüzde)

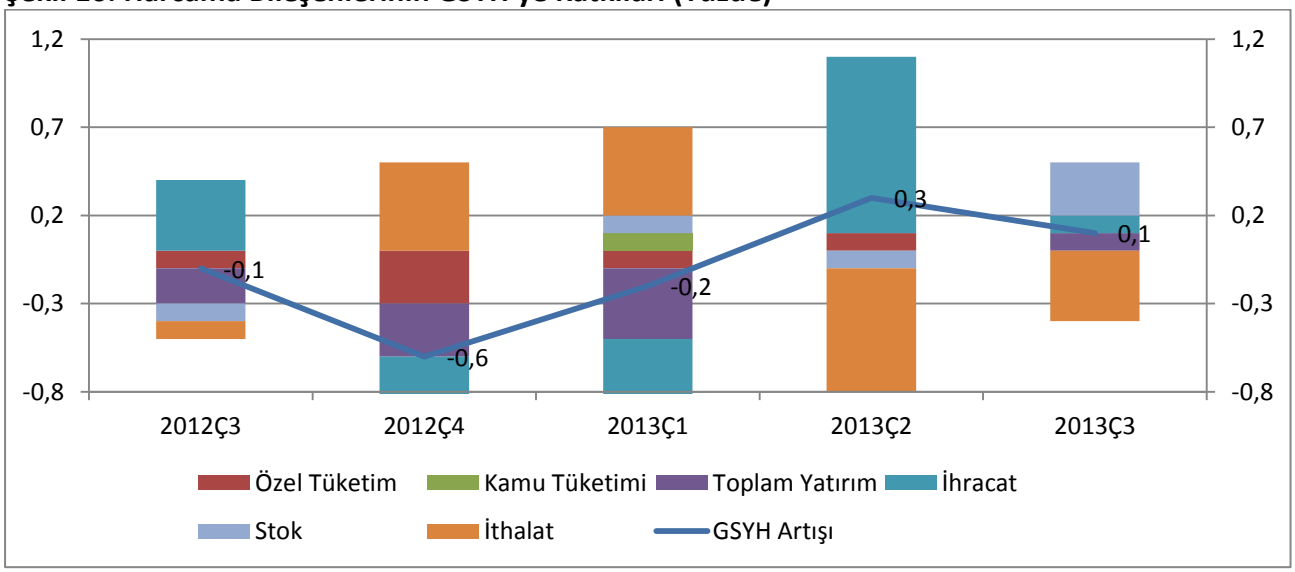

Kaynak: Eurostat

Ekim ayında 51,9 seviyesinde gerçekleşen bileşik PMI endeksi, Kasım ayında 51,7 seviyesine gerilemiştir. Endeks, Ekim ayında bir önceki aya göre düşüş gösterse de son 5 aydır ekonomik aktivitedeki canlanmaya işaret etmektedir. Üretim canlanmaya devam etmektedir. Üretimin artış hızı son ayın zirvesine ulaşmıştır. Üreticiler ve servis sağlayıcıları için yeni iş alanları yaratılmaya devam edilse de istihdam seviyesi istenilen seviyeye ulaşmamıştır. Ülkeler arasındaki ekonomik performans farklılıkları devam etmektedir. Fransa'da endeks, eşik değeri olan 50 seviyesinin biraz altında 48 seviyesinde seyrederken, Almanya'da yirmi dokuzun ayın en yükseği olan 55,4 seviyesine, İspanya'da ise 50,8 seviyesine yükselmiştir. İtalya'da son beş ayın en düşük seviyesi olan 48,8'e düşen endeks, İrlanda'da 55,4 seviyesinde gerçekleşmiştir. Endekse göre Almanya, İrlanda ve İspanya'da üretim artarken, Fransa ve İtalya'da üretim azalmıştır. Endeks, yılın üçüncü çeyreğinde bölge genelinde, tedrici de olsa bir toparlanmanın devam ettiğine işaret etmektedir. Endeksi yayınlayan Markit şirketi, toparlanmanın geniş tabana yayılarak devam ettiğini, fakat Kasım ayında endekste yaşanan tedrici bir düşüşün toparlanmanın kırılgan olduğuna işaret ettiğini belirtmiştir.

Avro Bölgesi imalat PMI göstergesi Ekim ayında bir önceki aya göre 0,3 puan artarak 51,6 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bölge ekonomilerinden Yunanistan, Fransa ve İspanya hariç tüm ülkeler eşik değerin üzerine çıkmış ve toparlanma sinyalleri vermişlerdir. İmalat sanayindeki olumlu görünüm Ekim ayında da devam etmiştir.

Avrupa Duyarlılık Endeksi (ESI) uzun dönem ortalamasının üstünde, Kasım ayında 98,5 seviyesinde gerçekleşmiştir. Güven göstergelerinde ve endeksteki iyileşme devam etmektedir.

OECD Bileşik Öncü Göstergesi Ekim ayında 100,9 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu göstergeler de bölge genelindeki toparlanmanın ılımlı da olsa devam ettiğini teyit etmektedir.

Konjonktürel veriler, üçüncü çeyrekte ekonomik aktivitenin toparlanmaya devam edeceğine işaret etmektedir. Fakat Ekim ayında güven göstergelerinde yaşanan iyileşmeye rağmen, endeks değerleri uzun dönem ortalamaların altında kalmaya devam etmiştir.

Şekil 17: OECD Bileşik Öncü Göstergeleri (CLI) ve Avrupa Duyarlılık Endeksi (ESI)

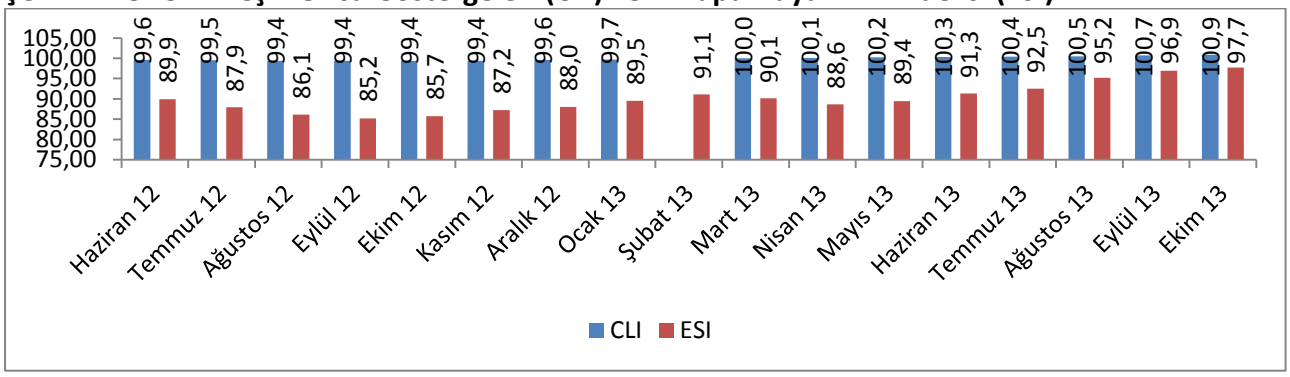

Kaynak: OECD (CLI) ve Eurostat (ESI)

Şekil 18: Avro Bölgesi Güven Göstergeleri Endeks Değeri

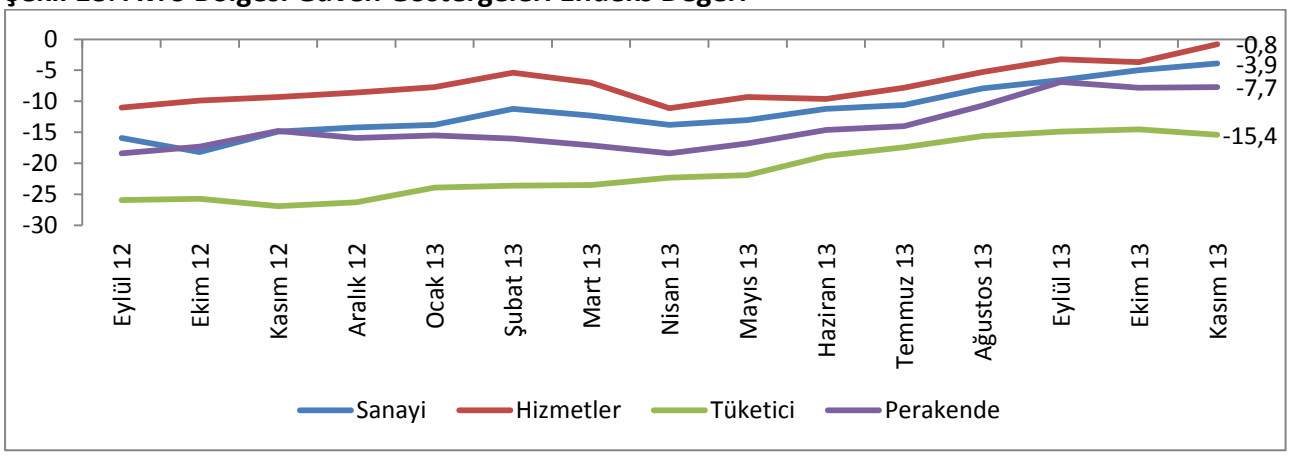

Kaynak: Eurostat

Yatırımlar

2013 yılının ilk çeyreğinde düşme eğiliminde olan sabit sermaye yatırımları 2013 yılının ikinci çeyreğinde yükselmiş, bu eğilimi 2013 yılının üçüncü çeyreğinde de devam ettirmiştir. 2013 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,2 oranında artan yatırım harcamaları, 2013 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,4 oranında artmıştır. Yatırım harcamalarının GSYH artışına yüzde 0,1 oranında katkısı olmuştur. Öte yandan, yatırım harcamaları bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 2,5 oranında azalmıştır. Son çeyrekte görülen yatırım harcamaları artışı, bölge ekonomisindeki tedrici toparlanmaya işaret etmektedir. Kısa vadeli üretim verileri üçüncü çeyrekte hizmetler sektöründeki yatırımların nispeten arttığını göstermektedir. Kapasite kullanım oranları tedrici olarak yükselse de hala düşük seviyededir.

Avro Bölgesi mevsimsel düzeltilmiş sanayi üretim endeksi verilerine göre, Ağustos ayında yaşanan yüzde 0,9 oranındaki artışın ardından, Eylül ayında endeks değeri bir önceki aya göre

yüzde 0,2 oranında azalmıştır. 2012 yılı Eylül ayı ile kıyaslandığında endeks yüzde 0,2 oranında artmıştır. Eylül ayında, bir önceki aya göre sermaye malı üretimi yüzde 0,7 oranında, dayanıklı tüketim malları ise yüzde 1,5 oranında azalırken; enerji üretimi yüzde 1,5 oranında artmıştır.

Şekil 19: Avro Bölgesi Sanayi Üretim Endeksi (2005=100, Mevsimsel Düzeltilmiş) ve Kapasite Kullanım Oranı (Mevsimsel Düzeltilmiş, Yüzde)

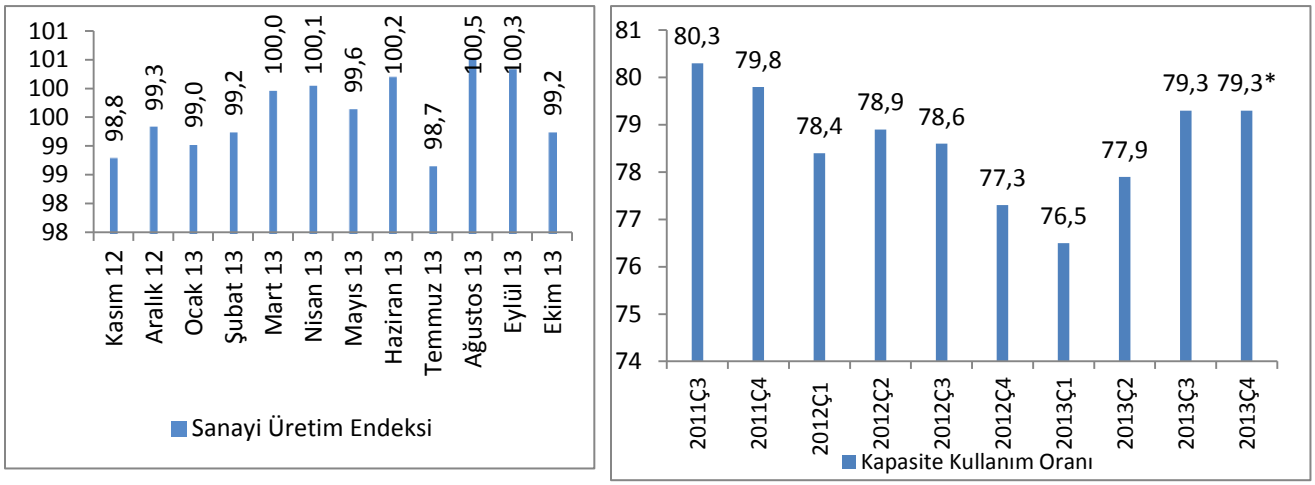

Kaynak: Eurostat, * Tahmin

2013 yılının üçüncü çeyreğinde 79,3 seviyesinde gerçekleşen Avro Bölgesi kapasite kullanım oranının, 2013 yılının üçüncü çeyreğinde de aynı seviyede gerçekleşmesi beklenmektedir.

Stoklar

2011 yılının yaz aylarından bu yana azalan fakat 2013 yılının ikinci çeyreğinde artmaya başlayan stoklar 2013 yılının üçüncü çeyreğinde de bu eğilimi sürdürmüştür. Stok değişimi 2013 yılının üçüncü çeyreğinde çeyreklik büyümeye pozitif katkı sağlamıştır.

Net İhracat

Avro Bölgesinin ticaret performansının güçlenmesi, özellikle 2013 yılının ikinci çeyreğinde gerçekleşen toparlanmanın belirleyicilerinden olmuştur. Avro Bölgesinde, 2013 yılının ikinci çeyreğinde 52,1 milyar avro olan dış fazla, 2013 yılının üçüncü çeyreğinde 35,6 milyar avroya gerilemiştir. 2013 yılının üçüncü çeyreğinde ihracat yüzde 0,2 oranında, ithalat ise yüzde 1 oranında artmıştır. Bu durum sonucu oluşan net ihracat, çeyreklik GSYH artışına negatif katkı vermiştir. 2010 yılının ikinci yarısından itibaren büyümeye pozitif katkı sağlayan net ihracat bu dönemde trendini devam ettirememiştir. 2013 yılının üçüncü çeyreğinde büyümenin beklentilerin altında gerçekleşmesinin önemli bir nedeni ihracat performansındaki zayıflıktır. Önümüzdeki dönemde, ekonomide beklenen iyileşmeyle birlikte ihracat performansının tedrici olarak güçlenmesi ve GSYH'a pozitif yönde katkı sağlaması beklenmektedir. Bu dönemde gevşek para politikaları uygulamalarına da devam edilerek yurtiçi talep desteklenecek, ihracat performansındaki zayıflık telafi edilmeye çalışılacaktır.

2. İSTİHDAM

Avro Bölgesinde son iki yıldır artan işsizlik oranı Ekim ayında bir önceki aya göre 0,1 puan azalarak yüzde 12,1 seviyesine gerilemiş, AB'de ise yüzde 10,9 seviyesinde sabit kalmıştır. Avro Bölgesi ekonomilerinde 2013 yılının üçüncü çeyreğinde devam eden tedrici toparlanmanın işgücü piyasalarına ılımlı bir yansıması olmuştur. Eylül ayında yüzde 12,2 oranında gerçekleşen Avro Bölgesi işsizlik oranı Ekim ayında da yüzde 12,1 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2012 yılının Ekim ayı ile kıyaslandığında işsizlik oranı 0,4 puan artmıştır.

Avro Bölgesindeki işsiz sayısı Ekim ayında bir önceki aya göre 61 bin kişi azalarak 19 milyon 298 bin seviyesine gerilemiştir.

İşsizlik oranlarının en yüksek gerçekleştiği ülkeler yüzde 27,3 ile Yunanistan ve yüzde 26,7 ile İspanya olmuştur. Avusturya ve Almanya'da sırasıyla yüzde 4,8 ve yüzde 5,2'lik işsizlik oranları ise Avro Bölgesinin en düşük işsizlik oranlarıdır.

Avro Bölgesinde 25 yaş altı işsizlik oranı Ekim ayında yüzde 24,4 seviyesinde gerçekleşmiştir. 25 yaş altı işsizlerin sayısı 3,577 milyon kişiye yükselmiştir. Yunanistan'da yüzde 58'e, İspanya'da yüzde 57,4'e, Hırvatistan'da yüzde 52,4'e ulaşan genç işsizlik oranları Bölge için ciddi bir sorun oluşturmaya devam etmektedir.

Şekil 19: İşsizlik Oranı[1] (Yüzde)

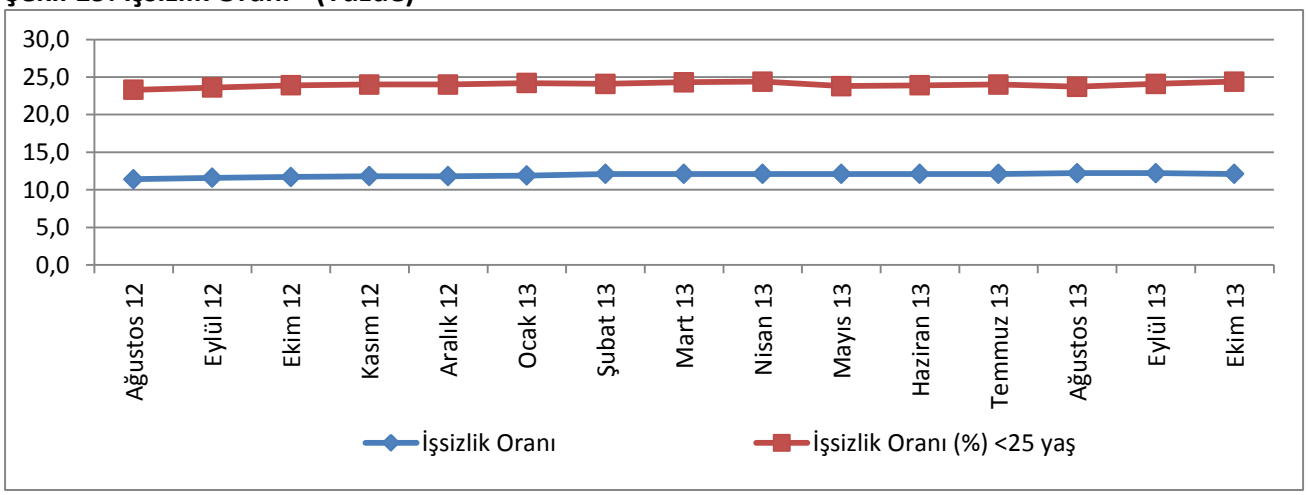

Kaynak: Eurostat

[1]Yunanistan verileri Mayıs 2013'e aittir.

3. DIŞ TİCARET

Avro Bölgesi 2013 yılının üçüncü çeyreğinde, GSYH'sının yüzde 2,2'si oranında, yaklaşık 52,6 milyar avro tutarında cari fazla vermiştir.

2013 yılı Eylül ayında Avro Bölgesi ihracat ve ithalat rakamları sırasıyla 158,5 milyar avro ve 144,2 milyar avro olarak gerçekleşirken, dış ticaret dengesi 14,1 milyar avro fazla vermiştir. Öte yandan mevsimsel düzeltilmiş dış ticaret verilerine göre ihracat Eylül ayında bir önceki aya göre yüzde 1 oranında artmış, ithalat ise yüzde 0,3 oranında azalmıştır.

Şekil 20: Dış Ticaret Verileri (Milyar Avro)

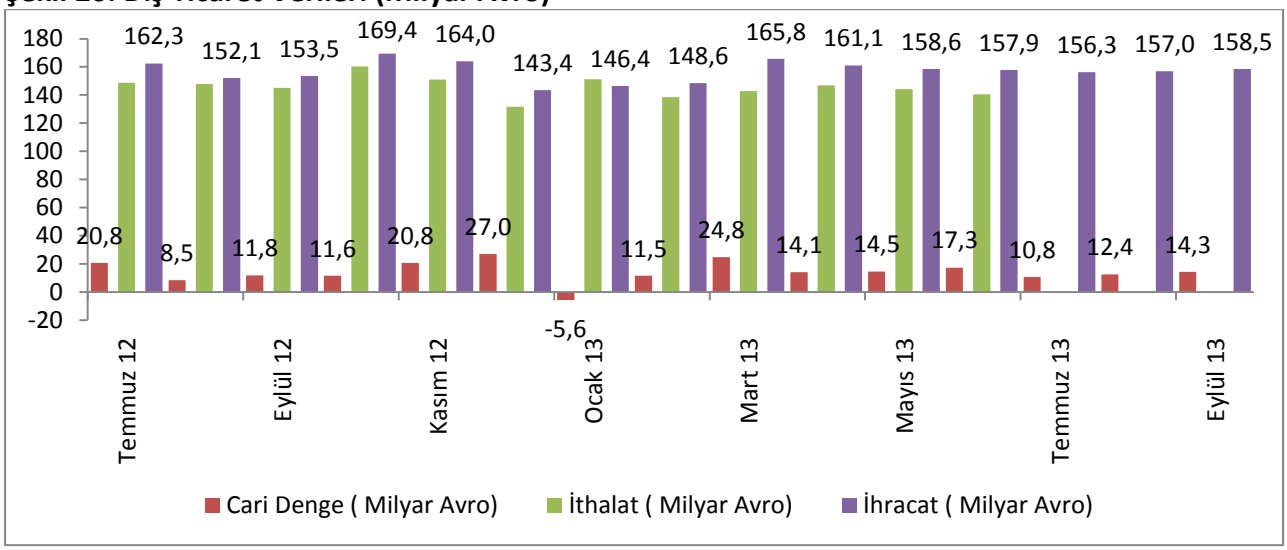

Kaynak: Eurostat

4. ENFLASYON ve FAİZ ORANLARI

Ekim ayında yüzde 0,7 seviyesinde gerçekleşen gösterge enflasyonun, Kasım ayında yüzde 0,9 seviyesine gerçekleşmesi beklenmektedir. Bu yükselişin enerji ve hizmet fiyatlarındaki artışın oluşturacağı baz etkisinden kaynaklanacağı belirtilmiştir. En yüksek fiyat artışı gıda, alkol ve tütün ürünlerinden kaynaklanırken, enerji fiyatlarında gerileme gerçekleşmiştir.

ECB'nin yayınladığı en güncel makroekonomik tahminlere göre enflasyonun, 2013 yılının son döneminde de enerji fiyatları ve döviz kuru beklentileri dikkate alındığında ılımlı seyrini devam ettirmesi beklenmektedir. ECB, önümüzdeki dönemde görece zayıf yurtiçi talep ve tedrici toparlanma ile birlikte düşünüldüğünde enflasyonun yüzde 2 seviyesinin altında 2013 yılı sonunda yüzde 1,4, 2014 yılında ise yüzde 1,1 seviyesinde gerçekleşeceğini tahmin etmektedir.

Kasım ayında enflasyon oranının en düşük kaydedildiği ülkeler; yüzde -0,5 ile Estonya ve yüzde -0,4 ile Romanya olurken, enflasyon oranının en yüksek kaydedildiği ülkeler, yüzde 2,5 ile Yunanistan, yüzde 1,8 ile İtalya olmuştur. Gösterge enflasyonun bileşenlerine bakıldığında gıda, tütün ve alkol fiyatlarının yüzde 0,4 oranında azaldığı, enerji fiyatlarının yüzde 0,5 oranında, enerji dışı sanayi ürün fiyatlarının ise yüzde 3,4 oranında arttığı görülmektedir.

Eylül ayında Avro Bölgesi üretici fiyatları endeksi yıllık bazda yüzde 0,2 oranında artmıştır. Eylül ayında üretici enflasyonu yıllık olarak enerji sektöründe yüzde 0,6 oranında artarken, ara malı fiyatları yüzde 0,2 oranında azalmıştır.

Şekil 21: Enflasyon Oranları (Yüzde)

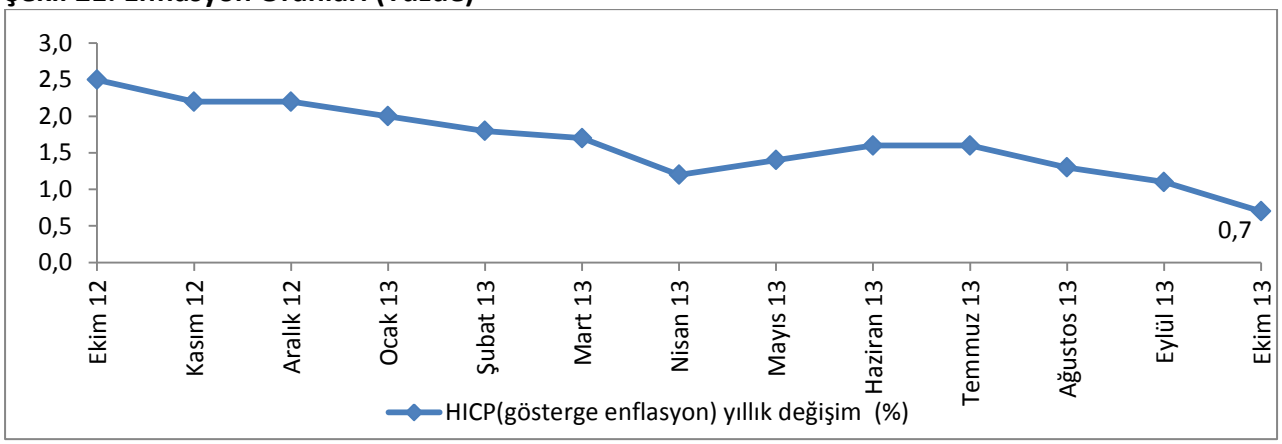

Kaynak: Eurostat

ECB 5 Aralık 2013 tarihinde yaptığı para politikası kurulu toplantısında yüzde 0,25 seviyesindeki politika faiz oranını sabit tutma kararı almıştır. Enflasyon baskısının olmamasının ve önümüzdeki dönemde de bu seyrini devam ettirmesi beklentisinin destekleyici para politikası uygulanmasına olanak verdiği, bu doğrultuda FED'in aksine ECB'nin parasal genişleme politikalarına devam edebileceği belirtilmiştir. Fiyat gelişmeleri üzerinde yukarı yönlü risk unsurlarının, yüksek ürün fiyatları ile yönetilen fiyatların ve dolaylı vergilerin beklenilenden daha fazla artması olduğu, aşağı yönlü risk unsurunun ise beklenilenden daha zayıf ekonomik aktivite olduğu belirtilmiştir.

Şekil 22: Faiz Oranları ve Avro-Dolar Kuru

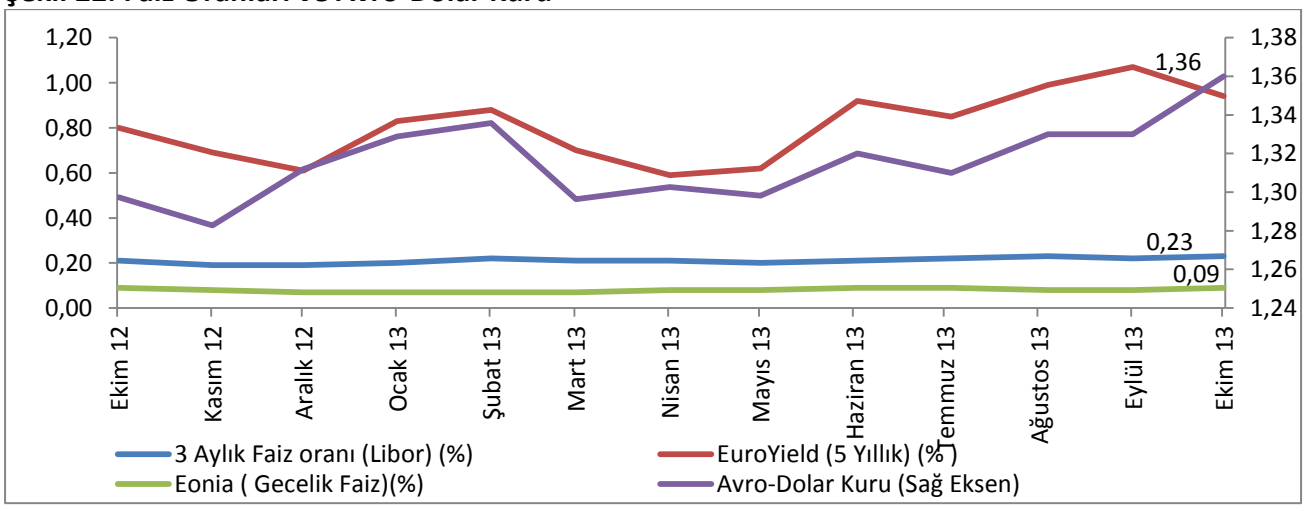

Kaynak: Eurostat

3 aylık EURIBOR faizi, EONIA ve 5 yıllık avro tahvillerinin getiri oranları sırasıyla yüzde 0,23, yüzde 0,09 ve yüzde 0,94 olarak gerçekleşmiştir. EUR/USD paritesi Ekim ayında 1,36 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Finansal piyasalardaki kırılganlıkların azalmasıyla birlikte, ECB'nin Uzun Vadeli Refinansman Operasyonu çerçevesinde sağladığı 800 milyar avroluk likidite fazlası 221,5 milyar dolar seviyesine gerilemiştir. Önümüzdeki dönemde finansal piyasalardaki kırılganlıkların daha da azalacağı ve bankaların geri ödeme yapmaya devam edeceği varsayımıyla likidite fazlasının azalması

beklenmektedir. ECB'nin Ekim 2013 bankaların borç verme anketine bakıldığında ise hanehalkı kredi talebinin zirve yaptığı, yılın üçüncü çeyreğinde bankaların fonlara daha kolay ulaşabildiği fakat finansal olmayan sektörlerin kredi talebinin azaldığı görülmektedir.

Şekil 23: EURIBOR Spreadleri (*) (Baz Puan)

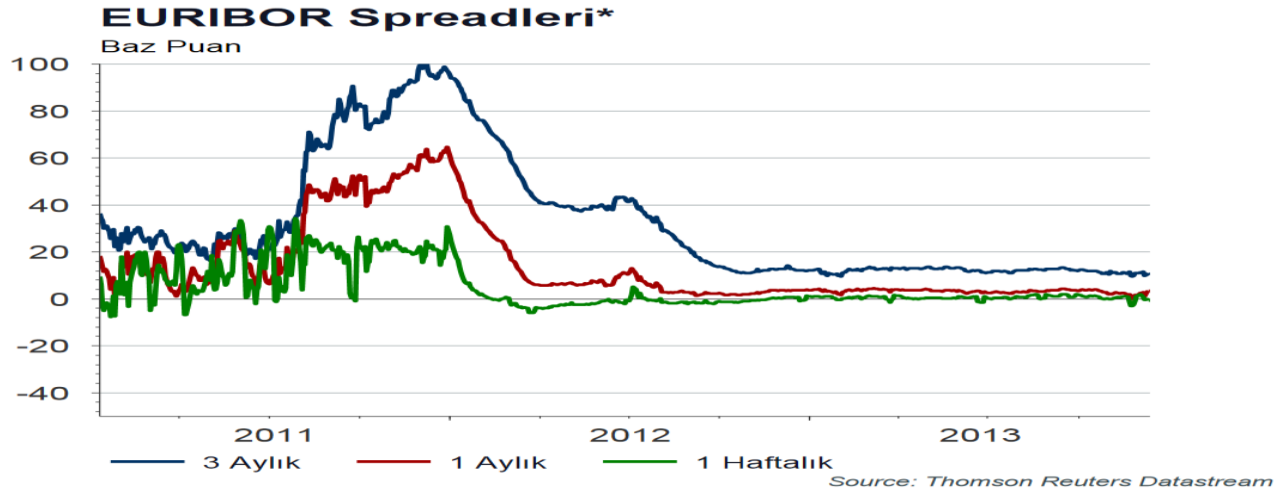

Kaynak: Eurostat
(*) Spreadler, piyasalarda oluşan faizlerinden EONIA swap endekslerinin farkının alınması ile elde edilmiştir.

5. KAMU MALİYESİ

Küresel finansal kriz Avro Bölgesi ülkelerinin kamu mali görünümü ciddi oranda bozmuştur. Avro Bölgesinde 2010 yılında uygulamaya konan konsolidasyon programlarını devam etmektedir. Avrupa Komisyonu 2013 yılı Sonbahar tahminlerine göre 2012 yılında yüzde 3,7 olan Avro Bölgesi bütçe açığının GSYH'a oranı 2013 yılında yüzde 3,1'e gerilemiştir. Ancak brüt borç stoku artmaya devam etmektedir. Brüt borç stokunun GSYH'ya oranının 2013 yılında 3 puan artarak yüzde 95,7 seviyesine ve 2014 yılında yüzde 96'ya ulaşacağı öngörülmektedir

Avrupa Komisyonu tahminlerine göre 2013 yılında kamu borcunun GSYH'a oranın, Yunanistan'da yüzde 176,2'ye, İtalya'da yüzde 133'e ve İrlanda'da yüzde 124,4'e ulaşması beklenmektedir.

2013 yılı Mayıs ayı sonunda FED'in açıklamaları sonrasında yaklaşık 60 baz puan artan uzun dönem tahvil faizleri, FED'in genişletici politikalardan çıkışını ertelediğine yönelik açıklamasının ardından 20 baz puan gerileyerek yüzde 3 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bazı sorunlu ülkelerdeki belirsizliklerin giderilmesi, finansal piyasalardaki oynaklığın azalması ve Avro Bölgesinde iki çeyrektir kaydedilen büyüme ile birlikte ülkelerin on yıllık devlet tahvilleri getirileri ile Alman tahvillerine göre getirisi arasındaki makas azalmıştır.

ECB'nin kurguladığı Doğrudan Parasal İşlemler programına benzer önlemler, FED açıklamaları, Avro Bölgesinde iki çeyrektir kaydedilen büyüme ve uygulanan başarılı konsolidasyon planları neticesinde bölgede finansal görünüm iyileşmiştir. Bölgedeki kırılgan ülkelerden kamu finansman maliyeti ve risk primleri ciddi şekilde artmış olan sorunlu ülkelerin 10 yıllık devlet tahvillerinin getirileri ve kredi temerrüt takas oranları (CDS) azalmıştır. Ülkelerin tahvilleri arasındaki getiri farklılıkları devam etmektedir. Avro Bölgesi ülkelerinin tahvillerinin Alman tahviline göre getiri farkı Ekim ayında da gerilemeye devam etmiştir.

Şekil 24: 10 Yıllık Devlet Tahvillerinin Alman Tahvillerine Göre Getiri Farkı

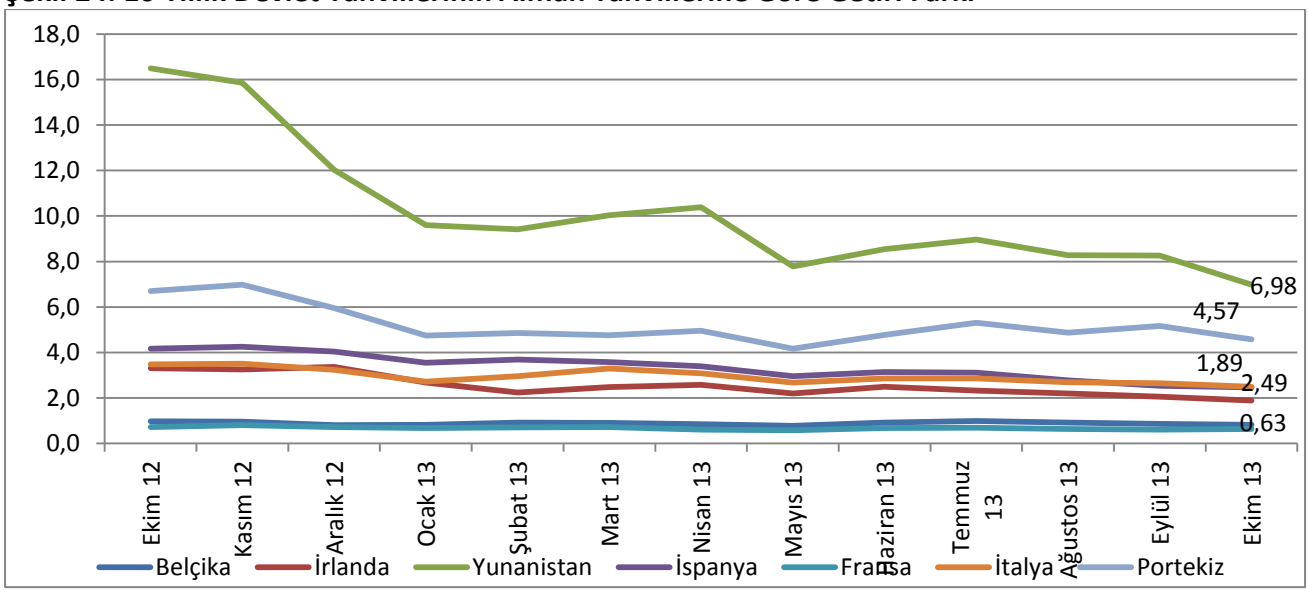

Kaynak: Eurostat

Şekil 25: Seçilmiş Kredi Temerrüt Takas Oranları (CDS, baz puan)

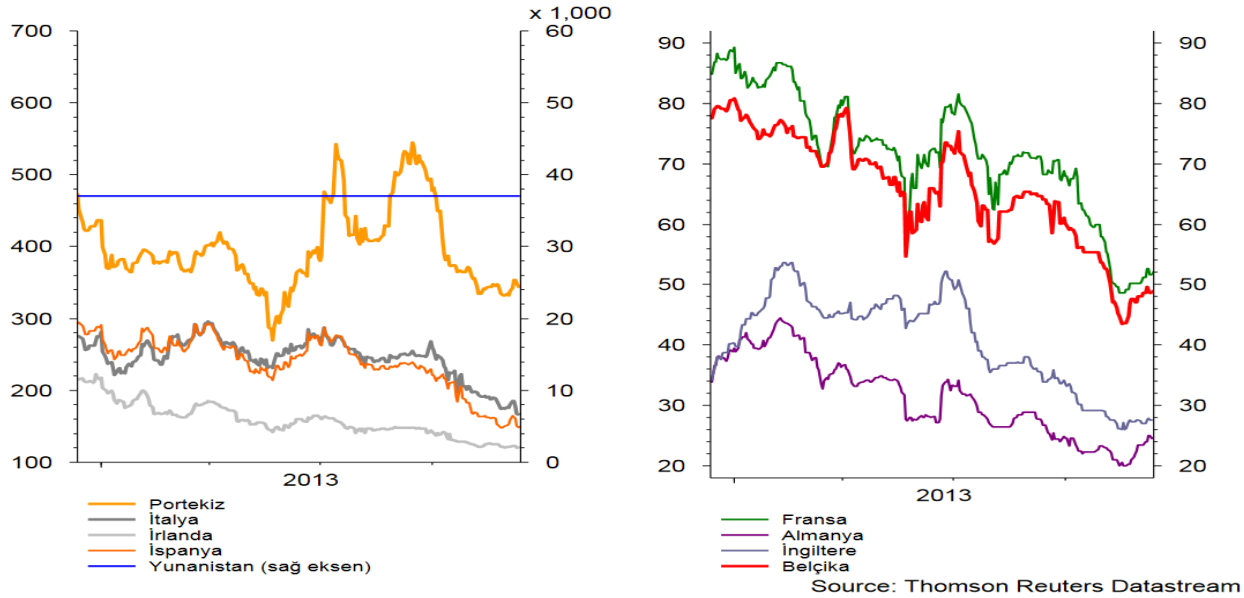

Kaynak: Datastream

KUTU 1: Küresel Ticaret Kurallarının Yeniden Belirlenmesi Sürecinde Serbest Ticaret Anlaşmaları

Küresel kriz sonrasında birçok ülke küresel ölçekte rekabet güçlerinde kayıplar yaşamışlar ve korumacı politikalar da dahil olmak üzere yeni politikalara yönelmişlerdir. Son dönemde küresel ekonominin ılımlı bir toparlanma sürecine girmesiyle birlikte bu ekonomiler rekabet güçlerini, bu doğrultuda ticaret hacimlerini artırabilmek ve küresel ekonomideki pozisyonlarını koruyabilmek için ikili anlaşmalar ve bölgesel ortaklıklar gerçekleşmektedirler. Bu çerçevede müzakere süreci devam eden Trans Pasifik Ortaklığı ve Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı küresel ticaretin önümüzdeki dönemde nasıl gelişeceği açısından büyük önem taşımaktadır.

1. Trans Pasifik Ortaklığı (TPP)

Trans Pasifik Ortaklığı süreci 2005 yılında, Asya Pasifik bölgesindeki ekonomik yapıyı daha da serbestleştirmek adına Brunei, Şili, Yeni Zelanda ve Singapur arasında Trans Pasifik Stratejik Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının imzalanmasıyla başlamıştır. Bu anlaşmayla birlikte, ticaret kurallarının yeniden düzenlenmesi, sağlık ve bitki sağlığı ile ilgili önlemlerin alınması, ticarete ilişkin teknik düzenlemelerin yeniden ele alınması, bölgedeki entelektüel birikimin artırılması, üye ülkeler arasındaki tarifelerin yüzde 90 oranında azaltılması ve 2015 yılına gelindiğinde ise tarifelerin sıfırlanması planlanmaktadır. 2010 yılında Trans Pasifik Ortaklığına dönüşen anlaşma, 2013 yılına gelindiğinde Avustralya, Brunei, Şili, Kanada, Japonya, Malezya, Meksika, Yeni Zelenda, Peru, Singapur, ABD ve Vietnam'dan oluşan 12 ortaklı bir anlaşma haline gelmiştir.

2010 yılında ABD'nin, Asya Pasifik bölgesinde yer alan ülkelere yaptığı mal ihracatı yüzde 25 oranında artarak ABD'nin toplam mal ihracatının yüzde 61'i olan 775 milyar dolara ulaşmıştır. Bölge, ABD'nin en büyük dördüncü ihracat pazarını oluşturmaktadır. Küresel kriz sonrası dönemde Çin'in uyguladığı kur politikaları özellikle ABD'li şirketleri ve özellikle otomotiv üreticilerini dezavantajlı duruma getirmiş, bu durum ABD'yi ikili anlaşmalar yapmaya daha istekli hale getirmiştir. Bugün TPP'ye dahil olan ülkelerin toplam nüfusu 478 milyon ve gerçekleştirilen toplam GSYH dünya GSYH'sının yüzde 37'si olan 11,9 trilyon dolardır.

Tayvan ve Güney Kore hükümetleri 2013 yılında bu ortaklığa katılmak istediklerini belirtmişlerdir. ABD, Güney Kore'nin Trans Pasifik Ortaklığına katılım talebine olumlu yanıt vermiş fakat ABD Ticaret Temsilcisi Michael Froman, 12 TPP ülkesinin anlaşmayı tamamlamasına kadar ülkenin ortaklığa katılamayacağını, ayrıca hali hazırda mevcut olan ABD-Güney Kore serbest ticaret anlaşması çerçevesinde zaten iki ülkenin ticaret ve yatırım kurallarına karşı ortak bir yaklaşım kabul ettiğini belirtmiştir.

2. Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı (TTIP)

Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı (TTIP) dünyanın en büyük ticari ilişkisi olması beklenen ABD ile AB arasındaki serbest ticaret anlaşmasıdır. Dünya GSYH'nın yüzde 46'sını oluşturan 31 trilyon dolarlık GSYH'ya, dünya ticaretinin yüzde 31'ine ve toplamda 825 milyon nüfusa sahip bu iki bölge arasında imzalanması hedeflenen serbest ticaret anlaşması küresel ekonomi için büyük önem arz etmekte ve gelişmeler yakından takip edilmektedir.

TTIP süreci 2007 yılında başlamıştır. AB ile ABD arasında 2007 yılında Çin'in itici gücü olduğu yükselen ekonomilere karşı bir ortaklık kurma ihtiyacı meydana gelmiş ve Transatlantik Ekonomi Konseyi (TEC) adı altında hükümetler arası bir işbirliği mekanizması oluşturularak iki taraf arasında ekonomik ortaklığa gidilmesi hedeflenmiştir. TTIP'nin arkasında yatan nedenler; ABD ve AB ekonomilerindeki daralma ve bu iki ekonominin yükselen ekonomiler karşısında rekabet gücünün azalması, Doha Turu müzakerelerindeki tıkanıklık olarak belirtilmiştir. Bu sürecin hızlanmasında özellikle 2008 yılında patlak veren küresel kriz ve kriz sonrası süreçte Avro Bölgesinde yaşanan daralma etkili olmuştur. İlerleyen dönemde süreç bir süre ivme kaybettikten sonra gerek AB gerekse ABD'de yaşanan ekonomik durgunluk ve işsizlik artışına ortak çözümler aranması ihtiyacı arttığı için ortaklık hedefi 2011 yılında tekrar ivme kazanmıştır. ABD Başkanı Obama 2013 yılının Şubat ayında kapsamlı Transatlantik Yatırım ve Ticaret Ortaklığı görüşmelerine başlanacağını açıklamış, müzakerelerin 1. turunun 8-12 Temmuz 2013, 2. turunun 11-15 Kasım 2013, 3. turunun ise 16-20 Aralık 2013 tarihinde yapılacağını belirtmiştir. Müzakerelerin ilk iki turu açıklandığı gibi ilgili tarihlerde gerçekleşmiştir.

ABD'nin 2013-2017 Stratejik Planı ve AB'nin 2006 yılında hazırlanan Küresel Avrupa Stratejisiyle uyumlu bir biçimde gerçekleştirilmesi planlanan anlaşma çerçevesinde, hali hazırda zaten düşük seviyede olan ABD-AB gümrük tarifelerini indirmek yerine diğer ticaret engellerinin kaldırılması, teknik düzenlemeler ve standartların uyumlaştırılması, sertifikalardaki farklılıkların ve engellerin kaldırılması planlanmaktadır. Anlaşmadan beklenen kazançlar ise:

- ABD ve AB arasındaki ticaret mevzuatının uyumlaştırılması, yeni düzenlemelerin gerçekleştirilmesiyle birlikte diğer ticaret partnerlerinin de bu gelişmelerden pozitif yönde etkilenmesi, iki kıta arasındaki küresel ticaretin

gelişmesi ve küresel düzeyde dengelerin değişmesi,

- Yükselen ekonomiler karşısındaki rekabet gücü zayıflayan ABD ve AB'nin bu gücü yeniden kazanması,
- Yabancı pazarlara giriş imkânlarının artırılması ve bu doğrultuda örneğin ABD'de yaklaşık 750.000 kişilik istihdam artışının sağlanması,
- ABD'de her eyalette istihdam ve ihracat artışı sağlanması,
- Hizmet sektöründe ciddi büyüme imkânı yaratılması,
- AB için yüzde 6 oranında, ABD için yüzde 8 oranında ihracat artışının gerçekleştirilmesi,
- Her yıl AB'de 119 milyar dolar, ABD'de ise 95 milyar dolar ek kazanç elde edilmesi olarak belirtilmiştir.

3. Dünya Ticaret Örgütü – Bali Paketi

Dünya Ticaret Örgütü'nün Aralık ayının ilk haftasında Endonezya'nın Bali kentinde gerçekleştirdiği Dokuzuncu Bakanlar Konferansında küresel ekonomiye 1 trilyon dolarlık katkı sağlaması beklenen "Çok Taraflı Ticareti Kolaylaştırma Anlaşması" olarak adlandırılan Bali Paketi üzerinde anlaşmaya varılmıştır. Bu anlaşma ve STA'lar birlikte düşünüldüğünde, küresel ticaret kurallarının yeniden oluşturulduğu bu önemli süreçlerin içinde yer alabilmek, kurallara uyucu değil, kural koyucu pozisyonda olabilmek ülkeler için büyük önem taşımaktadır. STA'ların ancak ciddi bir ticaret stratejisinin aracı olursa küresel düzeyde fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

Bali Paketinin 1986-1994 döneminde müzakereleri gerçekleştirilen ve 1995 yılında uzlaşamaya varılan Uruguay Hamlesinden sonra en fazla katılımlı ticaret anlaşması olduğu belirtilmektedir. Paket kapsamında ticaret kolaylığı getirilerek, uluslararası ticaretin daha hızlı, daha ucuz, daha etkin, daha şeffaf olması; bürokrasinin ve yolsuzlukların azaltılması hedeflenmektedir. Özellikte gelişmekte olan ülkelerdeki gıda sektöründe kamu sahipliğinin azaltılması, bazı ülkelerin tarife yoluyla uyguladıkları kotaların asgari düzeye indirilmesi, en az gelişmiş ülkelerdeki pamuk üreticilerine destek verilmesi fakat gelişmiş ülkelerde tarım sektörüne verilen sübvansiyonların azaltılması planlanmıştır. Bali Paketinin uygulanması durumunda küresel ticaretin maliyetlerinin yüzde 10-15 civarında azalacağı bu doğrultuda dünya hasılasına 400 milyar dolar ile 1 trilyon katkı sağlaması beklenmektedir.

Özetle; bir taraftan dünya hasılasının yaklaşık yüzde 60'ını, dünya ticaret hacminin yüzde 45'ini oluşturması beklenen Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı ile Trans Pasifik Ortaklığı, diğer taraftan 159 ülkenin bakanları tarafından imzalanan ve gerçekleşmesi durumunda dünya hasılasına yaklaşık 1 trilyon dolar katkı vermesi beklenen Bali Paketi birlikte düşünüldüğünde, içinde bulunduğumuz dönemde küresel ticaretin kurallarının yeniden belirlendiği görülmektedir. Bu süreçte Türkiye'nin de sürecin dışında kalmaması önem arz etmektedir. Bu doğrultuda, 2014-2016 dönemini kapsayan Orta Vadeli Programda serbest ticaret anlaşmalarına ağırlık verileceği yönünde politikaya yer verilmiştir.

Kaynakça:

European Commission (March 2013) "Reducing Transatlantic Barriers to Trade and Investment" An Economic Assessment, Final Project Report.

European Commission (2013) "Executive Summary of the Impact Assessment on the Future of the EU-US Trade Relations", Commission Staff Working Document.

http://www.ustr.gov/tpp

III. ÇİN EKONOMİSİ

Konjonktürel Gelişmeler

Çin'de kredi genişlemesi ve tüketimi artırmaya yönelik atılan adımlar neticesinde iç tüketimde artış devam etmektedir. Çin ulusal istatistik verilerine göre perakende satışlar Kasım ayında yüzde 13,7 artmış ve Ocak-Kasım döneminde geçen yıla göre yüzde 13,2 oranında artarak 3,48 trilyon dolara yükselmiştir.

Çin'de ilk serbest ticaret bölgesi Şangay'da açılmıştır. Şangay serbest ticaret bölgesinde merkezi hükümet, başta bankacılık ve taşıma olmak üzere 19 endüstride bazı uygulamaları gevşetme yoluna giderken, aynı zamanda bu bölgeyi yeni finansal enstrümanları ve yuanın serbest değişimini uygulamak için pilot bölge olarak kullanmayı düşünmektedir. Şimdiye kadar 1434 şirket bölge içinde faaliyet göstermek için kayıt yaptırmıştır.

Çin'de Kasım ayında otomobil üretimi ve satışı tüm zamanların en yüksek seviyesine çıkmıştır. Kasım ayında ülkede 2,13 milyon otomobil üretimi gerçekleşirken aynı dönemde 2,04 milyon da satış gerçekleşmiştir. Ocak-Kasım döneminde otomobil üretimi yüzde 14,4 artarak 20 milyona, otomobil satışı ise yüzde 13,5 artışla 19,3 milyona yükselmiştir. Çin hali hazırda dünyanın en büyük otomobil üreticisi ve pazarı durumundadır.

Çin merkez bankası ekonomide özellikle gölge bankacılık nedeniyle oluşan kredi genişlemesini önlemek ve finansal piyasalarda istikrarı sağlamak amacıyla bankaların aşırı yüksek kaldıraçlarını azaltmak için bir takım önlemler alacağı sinyali vermiştir. Alınacak önlemler neticesinde finansal açıdan zayıf bankaların piyasadan dışlanarak finansal piyasada yapısal güvenin sağlanması amaçlanmaktadır. Bununla birlikte bu durum birçok finansman şirketlerinin pozisyon almasına ve borçlanma maliyetlerinin yükselmesine yol açabilecektir.

Ekonomide dönüşümü sağlamak ve "Yeni Çin" olarak dünya ekonomisinde yerini almak için bir takım reformlar uygulamakta olan Çin'de son olarak yapılan geleneksel kongrede ciddi reform planları açıklanmıştır. Buna karşın öncelikli olarak eski Çin'den yeni Çin'e dönüşüm sağlamak için aşılması gereken iki önemli engel bulunmaktadır. İlk olarak, ekonomi hala yatırımlara özellikle de konut sektöründeki yatırımlara bağımlı görünmektedir. Yılın ikinci yarısında ekonomide yaşanan toparlanmanın arkasında konut sektöründeki canlanma önemli yer tutmaktadır. İkinci olarak, 2008 krizinden sonra piyasaya verilen ucuz krediler ve neticesinde oluşan varlık balonu riski devam etmektedir.

BMI tarafından yapılan değerlendirmede Çin'in 2013 ve 2014 yılları büyümeleri sırasıyla yüzde 7,6 ve yüzde 6,7 olarak tahmin edilmiştir. 2014 yılı büyüme tahmininin düşük olmasının nedeni uygulanan mini teşvik paketlerinin etkisinin azalması ve kredilerdeki riskin devam etmesidir.

1. BÜYÜME

Çin'de yılın üçünü çeyreğinde yüzde 7,8 olarak gerçekleşen büyüme ve sonraki aylarda açıklanan güncel reel ekonomik göstergelerde iyileşme devam etmektedir. Yılın ikinci yarısından itibaren hükümetin uygulamaya geçirdiği mini teşvik paketi ve dış piyasada yaşanan toparlanma neticesinde son çeyrekte yüzde 7,5 olan büyüme hedefinin gerçekleşeceği yönünde beklentiler artmıştır.

Şekil 26: Çeyreklik Büyüme Performansı (bir önceki yılın aynı dönemine göre, yüzde)

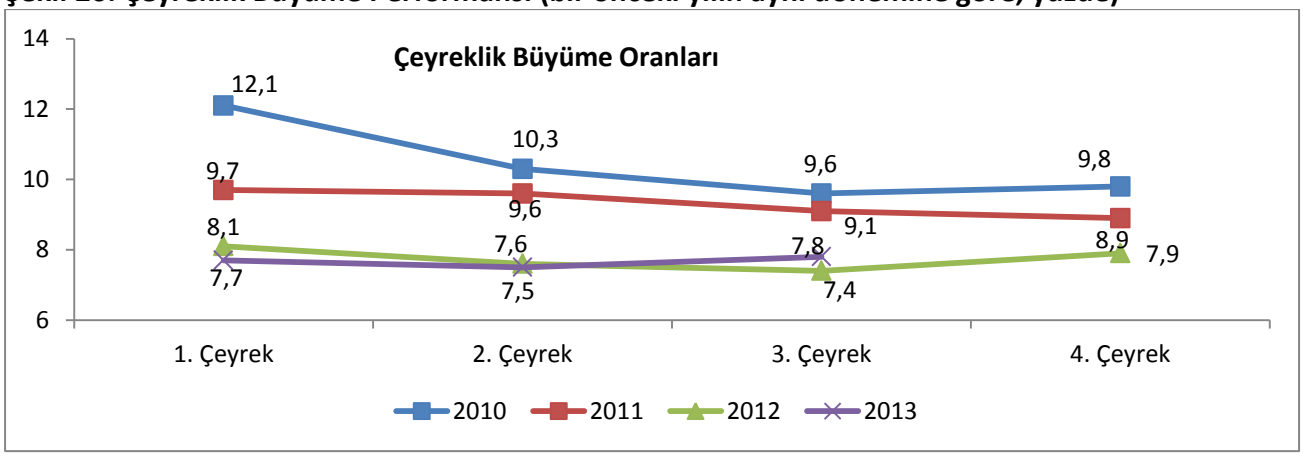

Kaynak: National Bureau of Statistics of China

2013 yılının ikinci yarısından itibaren ekonomide yaşanan iyileşme sanayi üretim endeksine de yansımıştır. İç talebin canlanmaya başlaması ve gelişmiş ekonomilerde talepte yaşanan toparlanma sonucunda artan yeni siparişlerin etkisiyle sanayi üretim endeksi Kasım ayında 110 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Şekil 27: Sanayi Üretim Endeksi (Mevsimsel Düzeltilmemiş, Bir Önceki Aya Göre Yüzde Değişim)[2]

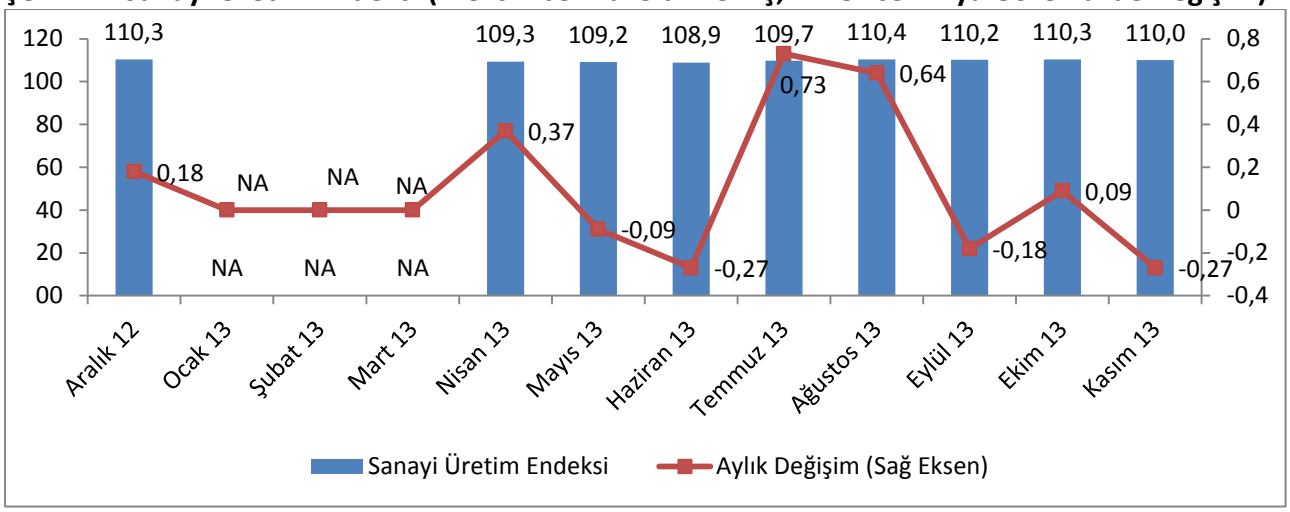

Kaynak: Datastream

Kasım ayında PMI verisi 51,4 ile Ekim ayına göre aynı seviyede gerçekleşmiştir. Bu rakamın Ekim ayında son 18 ayın en yüksek seviyesine çıktıktan sonra Kasım ayında da aynı seviyesini koruması, imalat sanayindeki istikrarın sağlanması ve yılın son çeyrek büyüme verisinin açıklanmasından önce yüzde 7,5 büyüme hedefinin gerçekleşeceği konusunda olumlu sinyal vermiştir.

[2] Ocak, Şubat dönemine ilişkin sanayi üretim endeksi verileri mevcut değildir.

Şekil 28: PMI Endeksi

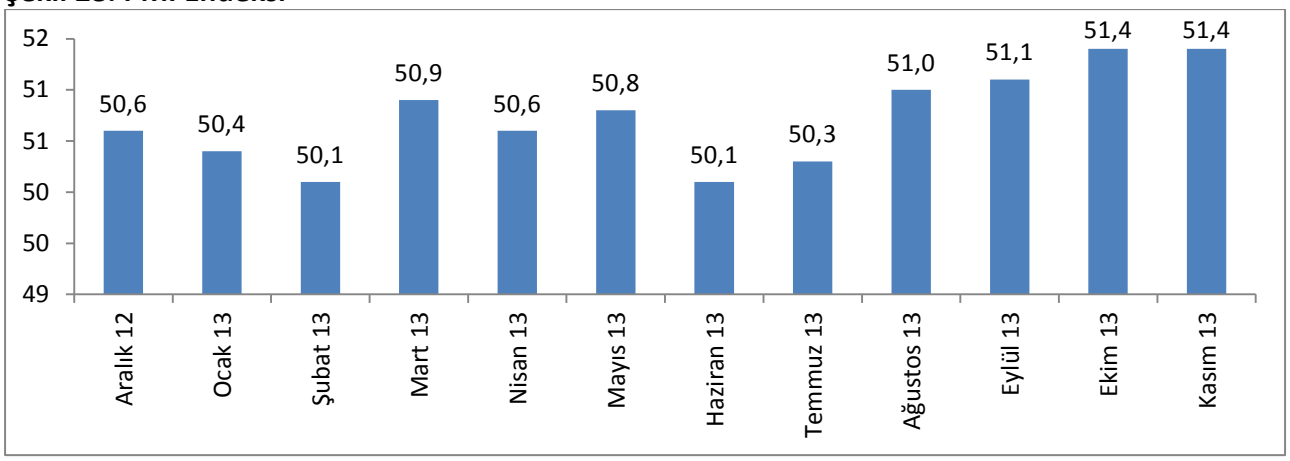

Kaynak: National Bureau of Statistics of China

OECD Bileşik öncü göstergeleri, Çin'deki ivmelenen büyüme trendinin güçlendiğini göstermektedir. Bileşik öncü göstergeler Ekim ayında 99,4 seviyesinde gerçekleşerek yılın son çeyreği için olumlu sinyaller vermiştir.

Şekil 29: OECD Bileşik Öncü Göstergeleri

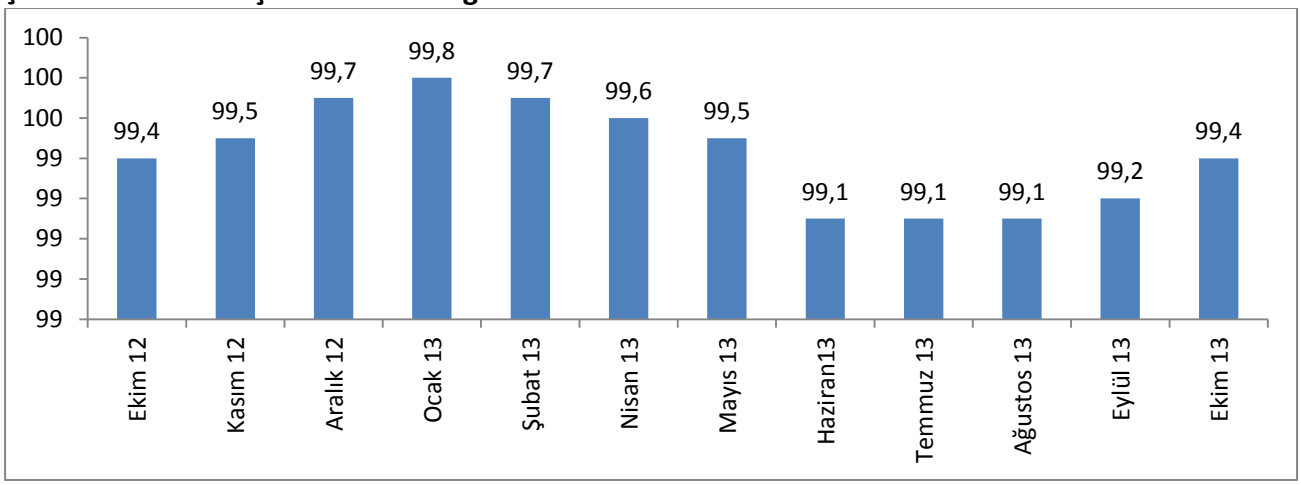

Kaynak: OECD

Çin ekonomisinin son yıllara kadar başarıyla uyguladığı yatırım ve ihracata dayalı büyüme modelinden, sürdürülebilir büyümeye ve içsel büyüme dinamiklerini ön plana alan ekonomik yapıya dönüşebilmesi için öncelikle çözülmesi gereken bazı yapısal sorunları ve reform alanları bulunmaktadır. (Bkz. Kutu 2)

Kutu 2: Çin'in Kalkınma Sürecinde Çözüm Bekleyen Yapısal Zorlukları

Çin'de geçtiğimiz ay yapılan ulusal kongre sonucunda 2020 yılına kadar ekonomik yapıyı daha liberal hale getirmek ve sürdürülebilir büyüme dinamiklerini yakalamak için uygulanması düşünülen serbest piyasa reformları açıklanmış ve bununla beraber yılın ikinci yarısından itibaren büyümenin ivmelenmeye başladığı dönemde 2014 yılına yönelik iyimser beklentiler artmıştır. Ekonomideki iyimser bazı gelişmelerin yanında aşağı yönlü riskler ve sorunlar da devam etmektedir. Ülkede devam eden kredi balonunun ve yerel hükümetin yatırımları finanse etmek için çıkardıkları borçlanma kâğıtlarının oluşturduğu risk önümüzdeki dönemde de bankacılık alanında baskısını hissettirmeye devam edecektir. Her ne kadar enflasyon oranının düşük seyretmesi önümüzdeki dönemde parasal politika açısından bir hareket alanı sağlıyor olsa da, gerek aşırı kredi genişlemesi gerekse konut sektöründeki rekor fiyat artışları sıklaştırıcı politikalara devam edilmesi gerektiğini göstermektedir.

Çin 2012 yılında küresel kriz ve Avrupa borç krizinden sonra içsel ve dışsal önemli zorluklarla karşılaşmıştır. Dışsal sorunlar; başta ABD, AB ve Japonya olmak üzere en büyük ticaret ortaklarıyla olan talep sorunları nedeniyle ihracat ve yabancı sermaye akımında yaşanan yavaşlamadır. Merkezi hükümetin ticaret ortaklarında çeşitliliğe gitmeye çalışmasına rağmen, 2012 yılında ticaret hacmi büyümesi geçen yıla göre yüzde 22,5 seviyesinden yüzde 6,2'ye gerilemiştir. İçsel sorunlar ise özellikle konut ve arazi piyasasında oluşan varlık balonu, emek maliyetlerinin artması ve kurun değerlenmesi sonucunda uluslararası rekabetin zayıflaması olarak sıralanabilir.

Çin ekonomisinde büyüme istikrar kazanmaya başlarken merkezi hükümetin önceliği artık hızlı büyüme değildir. Ekonomide arzulanan dönüşümü sağlamak, içsel ve istikrarlı büyüyen ekonomiye yükselmenin önündeki zorlukları aşmak için beş temel reform üzerine odaklanmaktadır. Bunlar genel olarak;

1. Sosyal dengesizlikleri ve ekonomiyi yeniden yapılandırma,
2. Ülkenin enerji arz güvenliğini sağlama,
3. Finansal sektörde reform,
4. Eşitsizliği azaltma,
5. Yolsuzluk ve yozlaşmayla mücadele olarak sıralanabilir.

Ekonomik ve sosyal alanda bazı sorun alanları bulunmakta ve öne çıkmaktadır. İmalat sanayinin ekonomi içindeki ve çevre kirliliğine yol açan ağır sanayinin sektör içindeki paylarının yüksek olması, ülkenin büyümede ihracat ve yatırıma aşırı bağımlı olması, kıyı kesimi ve iç kesimler arasındaki gelişmişlik farklılıkları, kırsal ve şehirlerarasında eğitim, kişi başına gelir, sağlık ve istihdam açısından farklılıkların yüksek olması ve kırsal alanda fakirliğin ciddi problem olması önemli problemler olarak sıralanabilir.

Elektrik tüketim ihtiyacını karşılamak amacıyla kömür tüketiminin artması nedeniyle hem çevre kirliliği hem de sağlık problemlerinin yükselmesi Çin'in enerji güvenliği konusunu öncelikli hale getirmektedir.

2012 yılında Çinli bankaların elde ettikleri karlar bankacılık alanındaki küresel karların üçte birine ulaşmıştır. Buna karşın yerel bankaların batık kredi oranları yükselmektedir. Bunun arkasında yerel hükümetlerin büyük alt yapı projelerini finanse etmek için yapmış oldukları büyük borçlanma kâğıtlarının temettüye girmesi, ödeyememesi durumunda finansal yapıda büyük sorunlar yaşanması ihtimali bulunmaktadır. Bu nedenle tüm bankacılık sistemini kapsayan daha şeffaf ve etkinliği sağlayacak finansal reformlar gerekmektedir.

Çin'de gelir adaletsizliği önemli bir sorun olmaya devam etmektedir.18. Ulusal kongrede alınan karar neticesinde 2020 yılına kadar ekonomik zenginliğin tüm halka yayılması hedeflenmektedir.

Çin'de bir diğer önemli sorun olan yolsuzluk ve artan kurumsal yozlaşmanın önüne geçmek için caydırıcı yaptırımlar ve önlemler alınmaya çalışılmaktadır.

2. İSTİHDAM

Çin'de işsizlik oranı yüzde 4 civarında istikrar kazanmıştır. Çin'de işgücü piyasası emek mobilitesi önündeki engeller nedeniyle diğer ülkelere göre oldukça sıkı kurallara bağlıdır. Bu durum birim emek ücretlerdeki artışa rağmen istihdam seviyesine etkisini sınırlandırmaktadır. Çin'de azalan çalışma çağındaki nüfusu ve lojistik gibi ağır iş gerektiren hizmet sektöründeki büyüme,

önümüzdeki yıllarda emek talebinin artmasına ve dolayısıyla işsizliğin daha da düşmesine neden olabilecektir. Ekonomik büyümenin hizmetlere doğru kaymaya başlamasıyla büyümenin yavaşlayacağı, ancak yeni istihdam oluşumunun güçlü olacağı belirtilmektedir.

Şekil 30: İşsizlik Oranı (Yüzde)

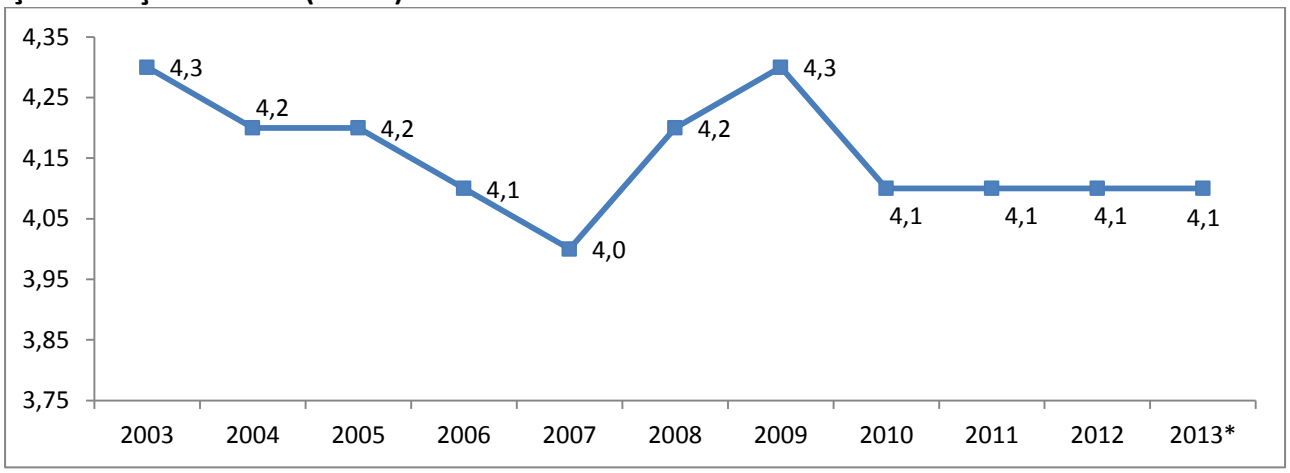

Kaynak: IMF, (*)Tahmin

3. DIŞ TİCARET

Çin'de Kasım ayında ihracatın beklentilerin üzerinde gerçekleşmesiyle dış ticaret fazlası 33,8 milyar dolar ile son beş yılın en yüksek seviyesine yükselmiştir. Kasım ayında ihracat yıllık bazda yüzde 12,7 artarak 202,2 milyar dolar, ithalat ise yüzde 5,3 artarak 168,4 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

Şekil 31: Dış Ticaret (Milyar Dolar)

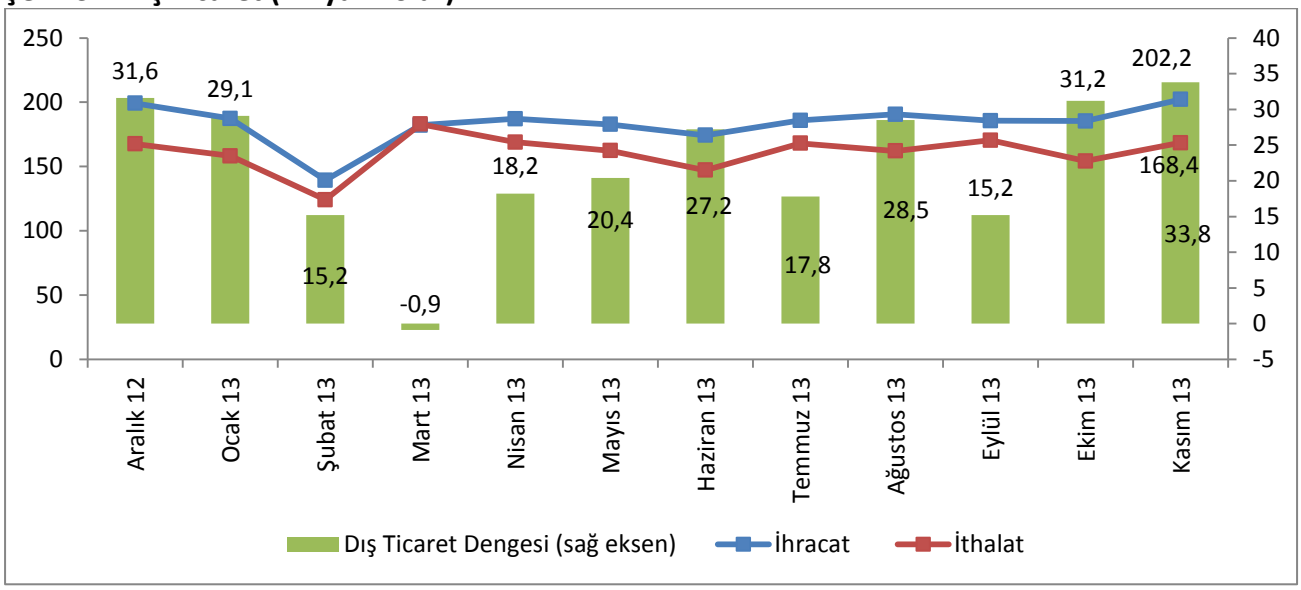

Kaynak: Datastream, "Mainland of China"

Çin'in küresel krizden sonraki yeni dönemde ihracattaki eğilimleri de yavaş yavaş değişmeye başlamıştır. Kasım ayında toplam ihracat içinde hali hazırda en büyük iki ticaret ortağı olan ABD ve Avrupa'nın payında azalma yaşanırken bu durum önemli bir gelişme olarak görülmektedir. Bunun yanında küresel krizden bu yana ihracat içinde Japonya'nın payı yüzde 12'den yüzde 7'ye gerilemiştir. Kasım ayında ihracatta yaşanan artışın arkasında Japonya haricindeki Asya ve diğer gelişmekte olan ekonomilerdeki talep artışı etkili olmuştur. Küresel krizden bu yana Japonya haricindeki Asya ekonomilerine yapılan ihracatın toplam ihracat içindeki payı yüzde 21'den yüzde 27 seviyesine yükselmiştir. Aynı dönemde ABD, Avrupa ve Asya haricindeki dünyaya yapılan ihracat payı yüzde 8'den yüzde 14 seviyesine yükselmiştir. Çin'in yeni reformları hayata geçirmeyi ve ekonomiyi dengeye oturtmaya çalıştığı dönemde gelişmiş ekonomiler kaynaklı dış talebin canlanmaya başlamasının yanında ihracatın belli ülkelere bağımlı olmaktan uzaklaşması olası dış şoklardan korunma açısından önemlidir. Buna karşın ithalattaki seyir iç talebin henüz istenen seviyede olmamasından kaynaklanmaktadır.

4. ENFLASYON

Tüketici fiyat endeksi Kasım ayında bir önceki aya göre bir miktar gerileyerek yüzde 3,2'den yüzde 3 seviyesine inmiştir. Çin'de kişisel tasarruf oranlarının hala yüksek seyretmesi hükümetin tüketimi teşvik etme adına uyguladığı adımların enflasyona yansımasını sınırlandırmaktadır.

Şekil 33: Enflasyon Oranı (TÜFE) ve Gıda Fiyatları Artışı (Yüzde)

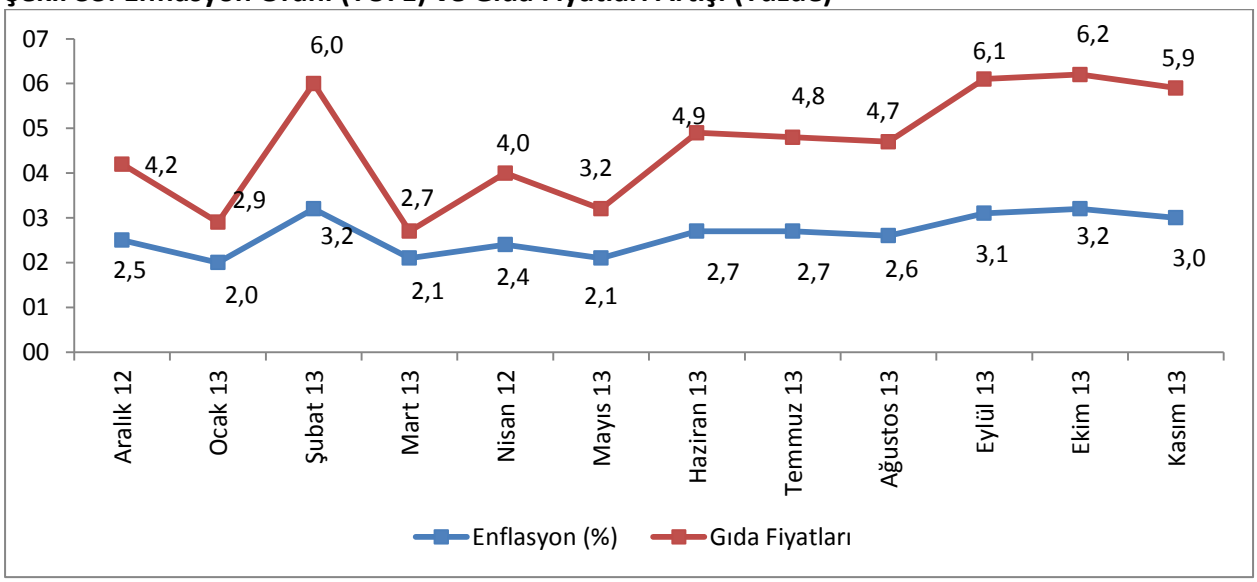

Kaynak: National Bureau of Statistics of China

Yılın ilk yarısıyla beraber temel ekonomik göstergelerde toparlanma görülmesi ve bunun 2014 yılında da devam edeceği sinyalleri vermesi tüketici güveninde beklentileri iyileştirmiştir. Tüketici güven endeksi Ekim ayında bir önceki aya göre ivmelenerek 102,9 seviyesine yükselmiştir.

Şekil 34: Tüketici Güven Endeksi

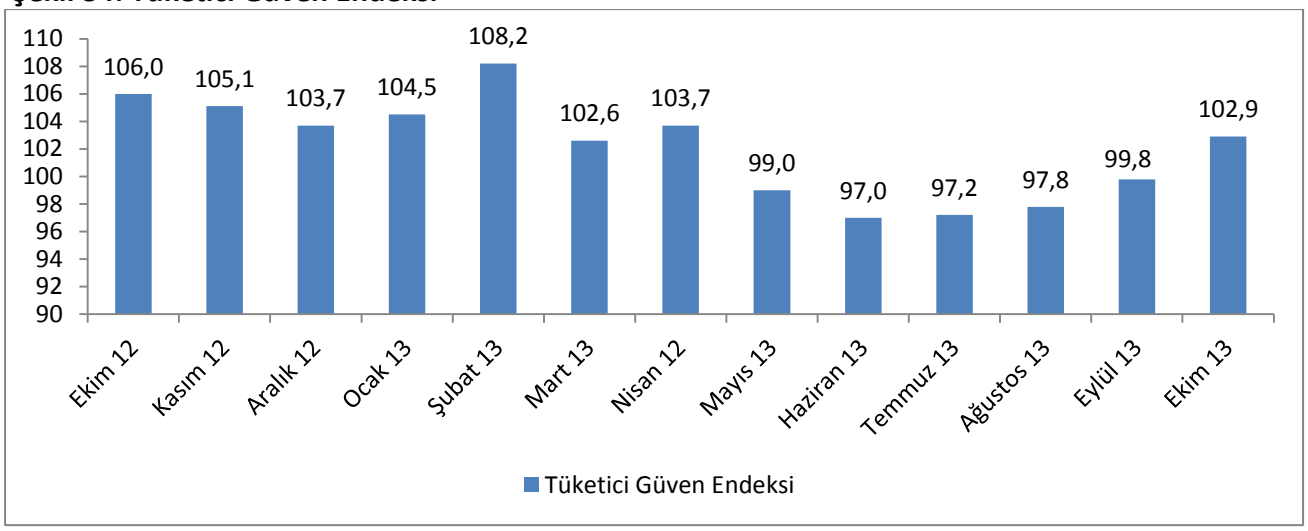

Kaynak: National Bureau of Statistics of China

Çin Merkez Bankası, ekonomiyi canlandırmak için 7 Haziran 2012 ve 6 Temmuz 2012 tarihlerinde faiz oranlarını düşürmüş ve bu tarihten itibaren faiz oranlarında herhangi bir değişiklik yapmamıştır.

Şekil 35: Merkez Bankası Zorunlu Karşılık Oranı ve Borçlanma Faiz Oranı (Yüzde)

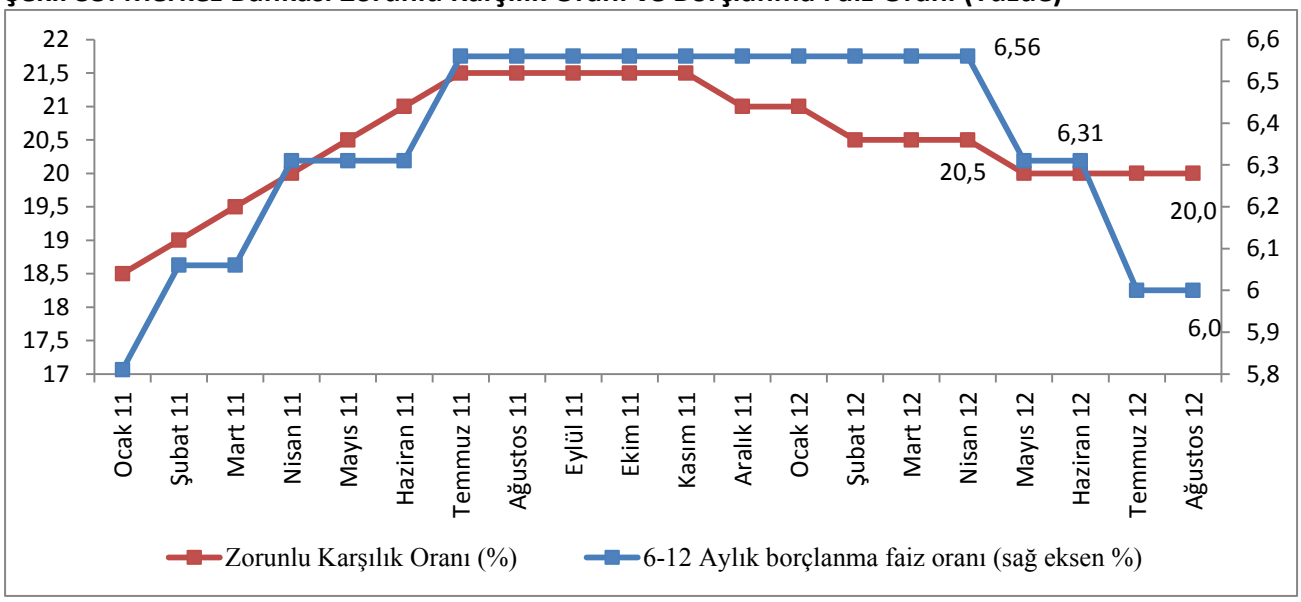

Kaynak: Datastream

Uluslararası Rezervler

Çin'in uluslararası rezervleri ihracatta devam eden iyileşmenin de etkisiyle yılın üçüncü çeyreğinde 166 milyar dolar artarak 3,66 trilyon dolara ulaşmıştır. Bu rakam, Avrupa'nın en büyük ekonomisi Almanya'nın GSYH'sinin üzerinde bulunmaktadır. Bu artış, FED'in tahvil alımlarını azaltacağı endişesiyle Brezilya'dan Hindistan'a gelişmekte olan ekonomilerden sermaye çıkışları olmasına rağmen Çin'in varlıklarına para girişi olduğuna işaret etmektedir.

Şekil 36: Uluslararası Rezerv Miktarı (Aylık)

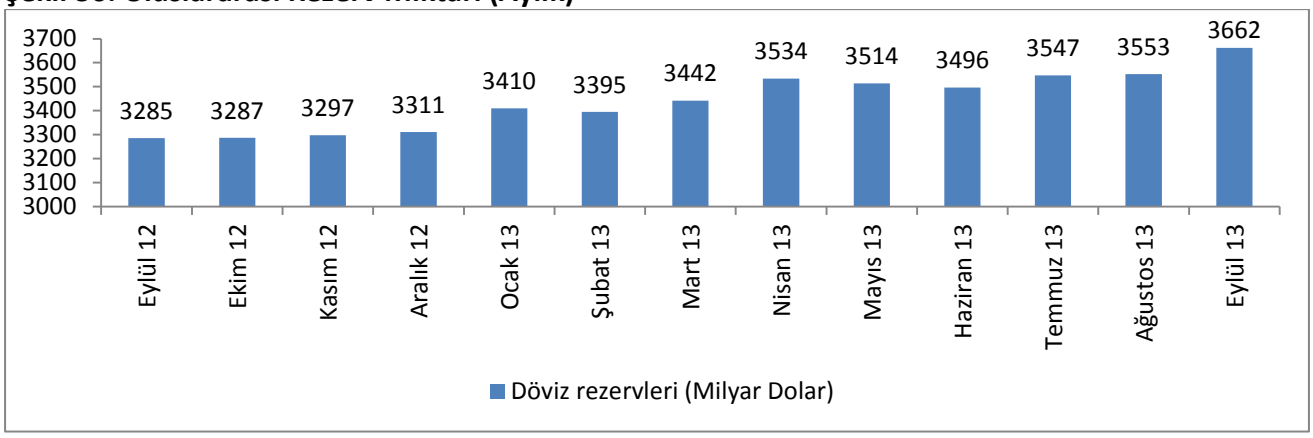

Kaynak: Datastream

Döviz Kuru

FED'in 2013 yılı ortasında parasal genişleme programından çıkacağına yönelik sinyalleri vermesinden sonra başta Brezilya ve Hindistan gibi yapısal sorunları olan gelişmekte olan ekonomilerde sermaye çıkışlarının hızlanması neticesinde ciddi kur kayıpları yaşanmıştır. Yuan, diğer gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri kadar etkilenmese de kısa süreli dalgalanma sonrasında kayıplarını yeniden kazanmaya başlamıştır. Çin'in yeni dönem kur politikasında yuanın konvertibilitesini artırma ve düşük kur politikasından kademeli olarak vazgeçme bulunmaktadır. Yuan, 2013 yılı başından bu yana kademeli olarak dolar karşısında değerlenmektedir. Kasım ayında parite bir önceki aya göre değişmeyerek 6,14 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Şekil 37: Dolar-Yuan Paritesi

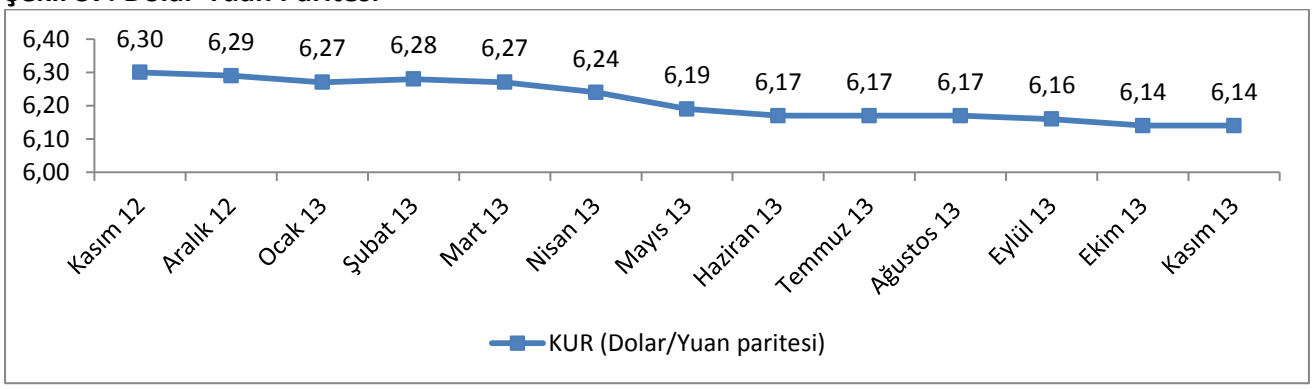

Kaynak: Datastream

Doğrudan Yabancı Yatırımlar

Çin son 30 yılda yüksek ihracat büyümesi sonucunda biriktirdiği dövizleri denizaşırı dış yatırımlarda yoğun olarak kullanmaya başlamıştır. 2013 yılı Kasım ayı itibarıyla Çin, 84 milyar dolarlık doğrudan yabancı yatırım (DYY) ile ABD ve Japonya'dan sonra dünyanın üçüncü büyük DYY ülkesi olmuştur. 2012 yılında yüzde 28,6 artış ile 77,2 milyar dolar olan DYY'nın, 2015 yılında 150 milyar dolara yükseleceği tahmin edilmektedir. 10 yıl öncesinde yirminci sırada olan ülke son dönemde yapmış olduğu deniz aşırı yatırımlarla önemli bir rol üstenmiştir. 12. Kalkınma planında da yer alan dış yatırım stratejisinde genel olarak yerli firmaların küresel rekabetini artırma ve

öncelikli endüstrilerle ulusal kalkınmaya katkıda bulunma hedefleri yer almaktadır. Bunun yanında öncelikli olarak yabancı piyasalarda yer edinmek, kıt olan doğal kaynakları araştırma ve işleme, yatırım yapılan ülkelerde alt yapı ve büyük ulaşım projelerini inşa etmek ve tekstil gibi hafif sanayi kollarının üretimini bu ülkelere kaydırma hedefleri bulunmaktadır. Çin'in dış dünyaya yaptığı doğrudan yatırımlarda lokasyon olarak vergi cenneti olan, doğal kaynak yönünden zengin ülkeler ve dışarıya açılan kapı olan Hong Kong tercih edilmektedir.

5. KAMU MALİYESİ

2008 krizinden sonra Çin hükümetinin yatırımları ve tüketimi canlandırmak amacıyla uyguladığı teşvik paketinin sonucunda ucuz kredi yaygınlaşmış, varlık balonu oluşmuş, etkin olmayan KİT yatırımları artmış ve bu durum yerel bankaların disiplinden uzak davranışlarına yol açmıştır. Yerel hükümetler şehirleşmeyi hızlandırmak amacıyla büyük projeleri hayata geçirmişlerdir. Yerel hükümetlerin direkt olarak borçlanmaları sınırlandırılmışken, finansal piyasalardan dolaylı şekilde borçlanmaları ve büyük altyapı projelerini finanse etmeye çalışmaları kamunun borç yükünü arttırmıştır. 2014 yılında yerel hükümetlerin mevcut borçlarının vadesinin gelmesi ve bunun temettüye düşme olasılığı finansal sistem üzerinde baskıları artırmaktadır. Yerel hükümet finansman araçlarındaki bu sorun ekonomi üzerinde risk olarak görülmektedir. Çin'de mevcut kamu borçlarının dörtte üçü yerel hükümete aittir.

IV. DİĞER GELİŞMEKTE OLAN EKONOMİLERLE İLGİLİ GELİŞMELER

Brezilya

Brezilya'da büyüme bütçe ve yatırımlardaki kötüleşme nedeniyle yılın üçüncü çeyreğinde yıllık bazda yüzde 2,2 ile beklentilerin altında gerçekleşmiştir. Hükümet büyümeyi desteklemek için tüketim mallarında vergi indirimi ve yatırım amaçlı teşvikleri artırmasına rağmen ekonomiye ivme kazandırılamamış aksine var olan bütçe açığı baskını artmıştır.

OECD tarafından yayınlanan Brezilya bileşik öncü göstergeleri Ekim ayında 0,05 puan artmış ve 99,5 olarak gerçekleşmiştir. Bileşik öncü göstergelerdeki kısmi iyileşmeye rağmen büyümenin potansiyel büyümenin altında devam edeceği beklenmektedir.

FED'in varlık alım programına yönelik belirsizliğin gelişmekte olan ekonomilerdeki faizler üzerindeki etkisi devam etmektedir. Brezilya Merkez Bankası zayıflayan para birimi ve bütçe baskısını azaltmak amacıyla 27 Kasım tarihinde gecelik faiz borç verme faiz oranı olan politika faiz oranını 50 baz puan artırarak yüzde 10'a yükseltmiştir. Brezilya reali FED'in açıklamalarından bu yana dolar karşısında yaklaşık yüzde 20 değer kaybederek en sert düşen para birimlerinden biri olmuştur. Hükümetin belirlediği yüzde 4,5 enflasyon hedefini tutturmak amacıyla politika faiz oranı yıl içinde 275 baz puan yükseltilerek altıncı kez faiz artırımına gidilmiştir.

Hindistan

BMI Emerging Markets Monitor Aralık Raporu'na göre özellikle Hindistan ve Çin gibi ülkelerden gelen talebin güçlenmesiyle küresel talebin artması beklenmektedir. Koalisyon hükümetinin reform taahhütlerini yerine getirememesi nedeniyle ekonomi uzun zamandır zayıf seyretmektedir. Rupi bir süredir değer kaybetmeye devam etse de orta vadede para biriminde olumlu beklentiler hakimdir. Bilançolar iyileşmekte, yatırım ortamı pozitif sinyaller vermektedir.

Vergi reformu, DYY'ın liberalizasyonu ve sübvansiyonların azaltılması gibi temel önceliklerin sürdürülmesi halinde bu pozitif görünümün devam etmesi beklenmektedir.

ABD'nin bütçe konusunda anlaşması ve ilerleme kaydeden ekonomik verilerin, FED'in tahvil alımlarını azaltacağı spekülasyonunu desteklemesiyle Hint rupisi 13 Aralık itibarıyla Asya paralarındaki düşüşe öncü olmuş; Hint rupisi dolar karşısında yüzde 1,1 oranında zayıflamıştır.

Önceki çeyrekte GSYH'ın yüzde 4,9'u oranında olan Hindistan'ın cari açık problemi 2013 yılının üçüncü çeyreğinde GSYH'in yüzde 1,2'si oranına gerileyerek daralmış, cari açık probleminde önemli bir gelişme yaşanmıştır. Avro Bölgesi'nin talebinin iyileşmesi ve daha rekabetçi para birimi sayesinde 2013 yılının üçüncü çeyreğinde Hindistan'ın ihracatı yüzde 11,9 oranında artmıştır.

Rusya

Rusya'da ekonomik büyümenin önümüzdeki dönemde yavaşlaması beklenmektedir. Ekonomideki yapısal sorunlar nedeniyle yatırımlar yoluyla büyümedeki yavaşlamanın önüne geçilmesi ihtimali düşüktür. Eylül ayında yüzde 2 olarak tahmin edilen potansiyel büyüme oranı orta vadede aşağı çekilmiştir.

Rusya Merkez Bankası (CBR) politika faiz oranını yüzde 5,5 olarak belirlemiş, tüketici fiyatları enflasyonu yüzde 6,5 olarak gerçekleşerek CBR hedefi olan yüzde 6 oranının üzerinde kalmıştır. 2014 yılının ilk çeyreğinde 25 baz puanlık bir azalış enflasyonist baskıları azaltarak yavaşlayan ekonomiyi canlandırmaya olanak sağlayabilecektir.

Son zamanlarda FED'in parasal genişlemeyi yavaş yavaş azaltma politikasının yatırımcıları kaygılandırmasıyla yükselen piyasalardaki talebi azaltması, Rusya para biriminin de değer kaybetmesiyle sonuçlanmıştır. Ruble'deki değer kaybının önümüzdeki günlerde de sürmesi beklenmektedir.

Emtia Piyasaları

IMF'e göre Kasım ayında emtia fiyatları yüzde 1,6 oranında düşmüş, varil başına ham petrol fiyatı 102,6 dolar olarak gerçekleşmiştir. Ancak Aralık ayının başında rafinerilerin bakım, onarım işlemlerinin sürmesi ve Libya'da petrol kuyularında yapılan eylemler nedeniyle oluşan kesintiler sebebiyle fiyatlar tekrar yükselmeye başlayarak varil başına 106 doların üstüne çıkmıştır. Büyük ölçüde Libya ve Suudi Arabistan üretiminin azalması nedeniyle OPEC üretimi dört aydır azalmaya devam etmektedir.

Uluslararası Enerji Ajansı'na göre; bölgesel enerji fiyatları arasındaki yüksek farklılıklar yatırım kararlarını ve şirket stratejilerini etkileyerek endüstriyel rekabetçiliği etkilemektedir. ABD'de kaya gazının sıra dışı artışı küresel talebi karşılamada önemli derece de etkili olacak olsa da ucuz maliyetli petrolün tek kaynağı olan Orta Doğu uzun vadeli görünümü daha çok etkilemesi beklenmektedir. Kuzey Amerika ve Brezilya'da artan petrol hasılasının OPEC ülkelerine düşen rolü hafifleteceği öngörülmektedir.

EK TABLO ve ŞEKİLLER

Ek Tablo 1: Dünya Ekonomisine İlişkin Temel Göstergeler (Yüzde)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dünya Büyümesi	2,3	2,9	3,6	4,9	4,7	5,2	5,3	2,7	-0,4	5,2	3,9	3,2	2,9	3,6
Dünya Ticaret Hacmi	0,0	3,6	6,1	11,2	7,5	9,2	7,1	2,2	-11,7	14,1	6,5	2,5	2,7	5,0
Enflasyon	4,2	3,5	3,7	3,6	3,8	3,7	4,0	6,0	2,5	3,6	4,8	3,9	3,8	3,8
ABD $ Deposit Faiz Oranı	3,7	1,8	1,2	1,8	3,7	5,3	5,2	3,0	1,1	0,5	0,5	0,7	0,4	0,6
Petrol Fiyatları ($)	24,3	25,0	28,9	37,8	53,4	64,3	71,1	97,0	61,8	79,0	104,0	105,0	104,5	101,35

Kaynak: IMF Dünya Ekonomik Görünüm Raporu, Ekim 2013

Ek Tablo 2: Uluslararası Kuruluşların Büyüme Tahminleri (Yüzde)

	2011	2012	2013	2014
1) Dünya				
IMF (Ekim 2013 WEO)	3,9	3,2	2,9	3,6
OECD (Kasım 2013 WEO)	3,7	2,7	3,6	3,9
DÜNYA BANKASI (Haziran GEP 2013)	2,8	2,3	2,2	3,0
UN/DESA (WESP 2013 Ortası Güncelleme)	2,8	2,3	2,3	3,1
AVRUPA KOMİSYONU (2013 Sonbahar)	4,2	3,3	3,2	3,9
2) Gelişmiş Ekonomiler				
IMF (Ekim 2013 WEO)	1,7	1,5	1,2	2,0
DÜNYA BANKASI (Haziran GEP 2013)	1,7	1,3	1,2	2,0
UN/DESA (WESP 2013 Ortası Güncelleme)	1,4	1,2	1,0	2,0
AVRUPA KOMİSYONU (2013 Kış)	1,6	1,2	1,1	2,1
3) Yükselen ve Gelişmekte Olan Ekonomiler				
IMF (Ekim 2013 WEO)	6,2	4,9	4,5	5,1
DÜNYA BANKASI (Haziran GEP 2013)	6,0	5,0	5,1	5,6
-Çin ve Hindistan hariç	4,5	3,3	3,5	4,2
UN/DESA (WESP 2013 Ortası Güncelleme)	5,8	4,6	5,0	5,4
AVRUPA KOMİSYONU (2013 Kış)	5,9	5,0	5,4	5,7
4) ABD				
IMF (Ekim 2013 WEO)	1,8	2,8	1,6	2,6
OECD (Kasım 2013 WEO)	1,8	2,2	1,7	2,9
DÜNYA BANKASI (Haziran GEP 2013)	1,8	2,2	2,0	2,8
UN/DESA (WESP 2013 Ortası Güncelleme)	1,8	2,2	1,9	2,6
AVRUPA KOMİSYONU (2013 Sonbahar)	1,8	2,8	1,6	2,6
5) Avro Bölgesi				
IMF (Ekim 2013 WEO)	1,5	-0,6	-0,4	1,0
OECD (Kasım 2013 WEO)	1,5	-0,5	-0,4	1,0
DÜNYA BANKASI (Haziran GEP 2013)	1,5	-0,5	-0,6	0,9
UN/DESA (WESP 2013 Ortası Güncelleme)	1,5	-0,3	-0,1	1,3
AVRUPA KOMİSYONU (2013 Sonbahar)	1,4	-0,7	-0,4	1,1
7) Çin				
IMF (Ekim 2013 WEO)	9,3	7,7	7,6	7,3
OECD (Kasım 2013 WEO)	9,3	7,8	7,7	8,2
DÜNYA BANKASI (Haziran GEP 2013)	9,3	7,8	7,7	8,0
UN/DESA (WESP 2013 Ortası Güncelleme)	9,2	7,8	7,8	7,7
AVRUPA KOMİSYONU (2013 Sonbahar)	9,3	7,8	7,5	7,4
8) Rusya				
IMF (Ekim 2013 WEO)	4,3	3,4	1,5	3,0
OECD (Kasım 2013 WEO)	4,3	3,4	1,5	2,3
DÜNYA BANKASI (Haziran GEP 2013)	4,3	3,4	2,3	3,5
UN/DESA (WESP 2013 Ortası Güncelleme)	4,3	3,4	2,9	3,5
AVRUPA KOMİSYONU (2013 Bahar)	4,3	3,4	3,3	3,8

9) Türkiye				
IMF (Ekim 2013 WEO)	8,8	2,2	3,8	3,5
OECD (Kasım 2013 WEO)	8,8	2,2	3,6	3,8
DÜNYA BANKASI (Haziran GEP 2013)	8,8	2,2	3,6	4,5
AVRUPA KOMİSYONU (2013 Sonbahar)	8,8	2,2	3,5	3,0
UN/DESA (WESP Ocak 2012)	7,5	3,2	5,4	-
GOLDMAN SACHS	-	0,8	6,8	-
MERRİLL LYNCH	-	0,0	6,0	-
J,P, MORGAN	8,2	2,5	4,5	-
10) Gelişmiş Ekonomiler Enflasyon Oranı				
IMF (Ekim 2013 WEO)	2,7	2,0	1,4	1,8
UN/DESA (WESP Ocak 2013)	2,6	1,9	1,5	-
11) Yükselen ve Gelişmekte Olan Ekonomiler Enflasyon Oranı				
IMF (Ekim 2013 WEO)	7,1	6,1	6,2	5,7
UN/DESA (WESP Ocak 2013)	6,4	5,4	5,2	-
12) Dünya Ticaret Hacmi				
IMF (Ekim 2013 WEO)	6,1	2,7	2,9	4,9
DÜNYA BANKASI (Haziran GEP 2013)	6,2	2,7	4,0	5,0

Ek Tablo 3: ABD Ekonomisi için Temel Ekonomik Göstergeler (Yüzde)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*
GSYH (cari fiy., trilyon dolar)	10,29	10,64	11,14	11,85	12,62	13,38	14,03	14,29	13,94	14,96	15,53	16,24	16,72	17,43
Kişi Başına GSYH (dolar)	36.064	36.949	38.324	40.401	42.628	44.750	46.467	46.900	45.348	48.294	49.796	51.703	52.839	54.609
Nüfus (milyon kişi)	285	288	291	293	296	299	302	305	307	310	312	314	317	320
GSYH Artışı	1,1	1,8	2,5	3,5	3,4	2,7	1,8	-0,3	-2,8	2,5	1,8	2,8	1,6	2,6
Özel Tüketim Artışı	2,5	2,7	2,8	3,3	3,5	3,0	2,2	-0,4	-1,6	2,0	2,5	2,2	2,0	2,4
Kamu Tüketimi Artışı	3,1	4,3	2,2	1,4	0,8	1,1	1,4	2,5	3,7	0,1	-2,7	-0,2	-2,0	-1,4
Sabit Sermaye Yatırımı Artışı	-1,7	-3,5	3,3	6,3	5,6	2,2	-1,2	-4,8	-13,1	1,1	3,4	5,5	2,6	5,8
İhracat Artışı	-5,6	-1,9	1,6	9,4	6,0	8,9	8,9	5,7	-9,1	11,5	7,1	3,5	2,4	3,6
İthalat Artışı	-2,9	3,4	4,3	11,0	6,1	6,1	2,3	-2,6	-13,7	12,8	4,9	2,2	1,5	3,5
Genel Devlet Dengesi/GSYH	-0,5	-3,8	-4,7	-4,2	-3,1	-2,0	-2,7	-6,5	-12,9	-10,8	-9,7	-8,3	-5,8	-4,7
Genel Devlet Brüt Borç Stoku/GSYH	53,0	55,4	58,5	65,4	64,9	63,8	64,4	73,3	86,3	95,2	99,4	102,7	106,0	107,3
Devresel Bütçe Dengesi	0,0	-2,7	-3,9	-3,9	-2,7	-2,5	-2,9	-5,0	-7,8	-8,0	-7,3	-6,3	-3,9	-3,2
İşsizlik Oranı	4,7	5,8	6,0	5,5	5,1	4,6	4,6	5,8	9,3	9,6	8,9	8,1	7,6	7,4
Yurtiçi Tasarruf Oranı	19,4	18,1	17,3	17,5	17,8	19,1	17,3	15,5	14,4	15,1	15,8	16,3	16,7	17,4
Enflasyon Oranı	2,8	1,6	2,3	2,7	3,4	3,2	2,9	3,8	-0.3	1,6	3,1	2,1	1,4	1,5
Cari Denge/GSYH	-3,7	-4,2	-4,5	-5,1	-5,6	-5,8	-4,9	-4,6	-2,6	-3,0	-2,9	-2,7	-2,7	-2,8

Kaynak: IMF Dünya Ekonomik Görünüm Ekim 2013 Raporu

Ek Tablo 4: Avro Bölgesi Ekonomisi için Temel Ekonomik Göstergeler (Yüzde)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	2014*
GSYH (cari fiy., trilyon dolar)	6,3	6,9	8,5	9,8	10,1	10,7	12,4	13,6	12,4	12,2	13,4	12,2	12,7	13,2
Kişi Başına GSYH (SAGP)	25.658	26.142	26.688	27.810	28.992	30.684	32.254	32.828	31.518	32.429	33.487	33.762	34.033	34.882
Nüfus (milyon kişi)**	316,1	317,9	319,9	321,9	323,9	325,6	327,5	329,3	330,4	331,3	332,2	333,1	330,3	331,1
GSYH Artışı	2,0	0,9	0,7	2,2	1,7	3,2	3,0	0,4	-4,3	1,8	1,6	-0,6	-0,4	1,0
Özel Tüketim Artışı	2,1	0,9	1,2	1,5	1,8	2,1	1,7	0,4	-1,0	1,0	0,3	-1,4	-0,7	0,5
Kamu Tüketimi Artışı	2,1	2,4	1,7	1,6	1,6	2,1	2,2	2,3	2,6	0,6	-0,1	-0,6	-0,1	-0,3
Sabit Sermaye Yatırımı Artışı	0,6	-1,6	1,1	2,3	3,1	5,5	4,7	-0,9	-12,1	-0,4	1,6	-3,9	-3,5	1,3
İhracat Artışı	3,9	2,0	1,6	7,5	5,2	8,9	6,6	0,6	-12,7	11,6	6,3	2,3	2,0	4,5
İthalat Artışı	2,2	0,6	3,0	7,0	5,8	8,5	6,3	0,4	-11,3	9,7	4,4	-1,2	0,4	3,9
Genel Devlet Dengesi/GSYH	-1,8	-3,6	-3,8	-2,9	-1,7	-3,0	-2,6	-3,3	-4,7	-4,6	-3,7	-2,3	-1,4	-1,1
Genel Devlet Brüt Borç Stoku/GSYH	68,3	68,1	69,3	69,7	70,3	68,6	66,4	70,1	79,7	85,8	88,6	92,9	95,7	96,1
Devresel Bütçe Dengesi**	-2,8	-3,0	-2,9	-2,9	-2,5	-2,2	-2,2	-3,3	-4,8	-5,0	-3,7	-2,7	-1,6	-1,2
İşsizlik Oranı	8,2	8,6	9,0	9,2	9,2	8,5	7,6	7,6	9,6	10,1	10,2	11,4	12,3	12,2
Yurtiçi Tasarruf Oranı	21,3	21,0	20,8	21,7	21,5	22,4	23,0	21,5	19,1	19,8	20,2	20,3	20,4	20,8
Özel Kesim Tasarruf Oranı**	19,6	20,2	20,6	21,2	20,3	20,0	19,9	19,9	18,9	19,5	19,9	19,8	20,1	20,4
Reel İşgücü Maliyeti**	-0,2	-0,2	0,1	-1,1	-0,8	-0,9	-0,8	1,5	3,3	-1,5	-0,3	0,2	-0,3	-0,7
Enflasyon Oranı	2,4	2,3	2,1	2,2	2,2	2,2	2,1	3,3	0,3	1,6	2,7	2,5	1,5	1,5
Cari Denge/GSYH	0,1	0,6	0,4	1,1	0,4	0,5	0,4	-0,7	0,2	0,6	0,7	1,9	2,3	2,5

Kaynak: IMF Dünya Ekonomik Görünüm Ekim 2013 Raporu

(*)IMF Tahmini,(**)Eurostat, Statistical Annex of European Economy, Autumn 2013

Ek Tablo 5: Çin Ekonomisi için Temel Ekonomik Göstergeler (Yüzde)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
GSYH (cari fiyat, trilyon dolar)	1,3	1,5	1,6	1,9	2,3	2,7	3,5	4,5	5,0	5,9	7,3	8,2	8,9	9,8
Kişi Başına GSYH (dolar)	1.038	1.132	1.276	1.486	1.726	2.064	2.644	3.403	3.739	4.422	5.434	6.071	6.569	7.137
Nüfus (milyon kişi)	1.276	1.284	1.292	1.299	1.307	1.314	1.321	1.328	1.334	1.341	1.347	1.354	1.360	1.367
GSYH Artışı	8,3	9,1	10,0	10,1	11,3	12,7	14,2	9,6	9,2	10,4	9,3	7,7	7,6	7,3
Özel Tüketim Artışı	5,8	6,6	6,5	7,4	6,2	8,9	10,5	8,3	9,1	5,9	-	-	-	-
Kamu Tüketimi Artışı	9,6	6,5	4,7	5,8	12,7	11,4	11,5	8,9	9,0	12,9	-	-	-	-
Sabit Sermaye Yatırımı Artışı*	9,1	13,2	16,3	11,6	11,5	12,4	13,0	9,7	22,6	11,4	-	-	-	-
İhracat Artışı	6,8	22,3	34,6	35,4	28,5	24,2	19,2	8,2	-10,7	28,3	9,4	5,2	6,5	6,8
İthalat Artışı	8,1	21,3	39,8	35,7	17,6	15,9	12,8	3,4	2,5	22,2	9,7	6,2	7,6	6,8
Genel Devlet Dengesi/GSYH	-2,3	-2,3	-1,8	-0,9	-0,9	-0,7	0,9	-0,7	-3,1	-1,5	-2,1	-2,2	-2,5	-2,1
Genel Devlet Brüt Borç Stoku/GSYH	17,7	18,9	19,2	18,5	17,6	16,2	19,6	17,0	17,7	33,5	28,7	26,1	22,9	20,8
Devresel Bütçe Dengesi	-	-	-	-	-	0,5	1,4	-0,1	-2,2	-0,5	0,6	-0,2	-0,3	-0,1
İşsizlik Oranı	3,6	4,0	4,3	4,2	4,2	4,1	4,0	4,2	4,3	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1
Yurtiçi Tasarruf Oranı	37,5	40,3	43,9	46,8	48,0	51,5	51,8	53,1	53,4	52,2	50,3	51,2	51,4	51,3
Enflasyon Oranı	0,7	-0,7	1,1	3,9	1,8	1,4	4,7	5,9	-0,7	3,3	5,4	2,7	2,7	3,0
Cari Denge/GSYH	1,3	2,4	2,7	3,5	5,9	8,5	10,1	9,1	5,2	4,0	1,9	2,3	2,5	2,7

Kaynak: IMF Dünya Ekonomik Görünüm Ekim 2013 Raporu
(*)Index Mundi

Ek Tablo 6: Türkiye Ekonomisi için Temel Ekonomik Göstergeler (Yüzde)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014**
GSYH (cari fiy., milyar dolar)	196,0	232,5	303,0	392,2	482,9	530,9	647,1	730,3	614,6	731,1	774,8	788,3	821,8	851,4
Kişi Başına GSYH (dolar)	3.009	3.522	4.531	5.791	7.044	7.650	9.216	10.272	8.529	10.015	10.477	10.526	10.744	11.011
Nüfus (milyon kişi)	65,1	66,0	66,9	67,7	68,6	69,4	70,2	71,1	72,0	73,0	73,4	74,9	76,5	77,3
GSYH Artışı	-5,7	6,2	5,3	9,4	8,4	6,9	4,7	0,7	-4,8	9,2	8,7	2,2	3,8	3,5
Özel Tüketim Artışı*	-6,6	4,7	10,2	11,0	7,9	4,6	5,5	-0,3	-2,3	6,7	7,7	-0,7	-	3,1
Kamu Tüketimi Artışı*	-1,1	5,8	-2,6	6,0	2,5	8,4	6,5	1,7	7,8	2,0	4,7	5,7	-	3,6
Sabit Sermaye Yatırımı (% GSYH)	15,1	17,6	17,6	19,4	20,0	22,1	21,1	21,8	14,9	19,5	23,5	20,0	20,0	20,1
İhracat Artışı (1)	3,9	8,2	17,0	18,0	12,8	7,2	10,8	7,2	-7,8	8,8	6,0	12,9	3,5	5,5
İthalat Artışı (1)	-24,7	17,3	18,1	20,8	12,4	7,6	13,4	-1,3	-12,4	17,6	10,9	-0,1	9,3	4,6
Genel Devlet Dengesi/GSYH	-	-14,4	-10,5	-4,4	-0,8	-0,7	-1,9	-2,7	-6,0	-2,9	-0,6	-1,6	-2,3	-2,3
Genel Devlet Brüt Borç Stoku/GSYH	77,9	74	67,7	59,6	52,7	46,5	39,9	39,9	46,1	42,3	39,1	36,2	36,0	34,8
İşsizlik Oranı	8,3	10,3	10,5	10,3	10,6	10,2	10,2	10,9	14,0	11,9	9,8	9,2	9,4	9,5
Yurtiçi Tasarruf Oranı	17,0	17,3	15,1	15,7	15,5	16,1	15,2	16,2	12,9	13,3	13,8	14,0	12,6	12,8
Enflasyon Oranı	54,2	45,1	25,3	8,6	8,2	9,6	8,8	10,4	6,3	8,6	6,5	8,9	7,7	6,5
Cari Denge/GSYH	1,9	-0,3	-2,5	-3,6	-4,4	-6,0	-5,8	-5,5	-2,0	-6,2	-9,7	-6,0	-7,4	-7,2

Kaynak: IMF Dünya Ekonomik Görünüm Raporu, Ekim 2013
(1) TL cinsinden reel artış oranıdır.
(*)IMF Tahminleri, (**)OVP Tahmin ve Hedefleri

Ek Tablo 7: Ülkelerin Kamu Mali Göstergeleri (Yüzde)

				Tahmin	
	2010	2011	2012	2013	2014
Bütçe Dengesi/GSYH					
Dünya	-5,9	-4,5	-4,3	-3,7	-3,0
Gelişmiş Ülkeler	-7,7	-6,5	-5,9	-4,5	-3,6
ABD	-10,8	-9,7	-8,3	-5,8	-4,6
Avro Bölgesi	-6,2	-4,2	-3,7	-3,1	-2,5
Fransa	-7,1	-5,3	-4,9	-4,0	-3,5
Almanya	-4,2	-0,8	0,1	-0,4	-0,1
İtalya	-4,3	-3,7	-2,9	-3,2	-2,1
İspanya	-9,7	-9,6	-10,7	-6,7	-5,8
Japonya	-9,3	-9,9	-10,1	-9,5	-6,8
İngiltere	-10,0	-7,8	-7,9	-6,1	-5,8
Kanada	-4,9	-3,7	-3,4	-3,4	-2,9
Yükselen Ekonomiler	-3,1	-1,7	-2,1	-2,2	-2,2
Çin	-1,5	-1,3	-2,2	-2,5	-2,1
Hindistan	-8,4	-8,5	-8,0	-8,5	-8,5
Rusya	-3,4	1,5	0,4	-0,7	-0,3
Brezilya	-2,7	-2,5	-2,7	-3,0	-3,2
Meksika	-4,3	-3,4	-3,7	-3,8	-4,1
Güney Afrika	-5,1	-4,0	-4,8	-4,9	-4,7
G-7 Ekonomileri	-8,8	-7,6	-6,9	-5,4	-4,2
G-20 Gelişmiş Ekonomiler	-8,4	-7,2	-6,5	-5,1	-4,0
G-20 Yükselen Ekonomiler	-2,9	-1,6	-2,0	-2,6	-2,4
Faiz Dışı Bütçe Dengesi/GSYH					
Dünya	-	-	-	-	-
Gelişmiş Ülkeler	-6,1	-4,7	-4,1	-2,7	-1,8
ABD	-8,9	-7,6	-6,1	-3,6	-2,6
Avro Bölgesi	-3,7	-1,5	-0,9	-0,4	0,2
Fransa	-4,8	-2,8	-2,5	-2,0	-1,5
Almanya	-2,0	1,1	2,3	1,7	1,8
İtalya	0,0	1,0	2,3	2,7	3,1
İspanya	-8,3	-7,6	-8,3	-3,7	-2,6
Japonya	-8,6	-9,1	-9,3	-8,8	-6,1
İngiltere	-7,4	-5,0	-5,6	-4,7	-3,7
Kanada	-4,3	-3,3	-2,8	-2,8	-2,4
Yükselen Ekonomiler	-1,2	0,4	-0,2	-0,8	-0,6
Çin	-1,2	-0,4	-1,4	-1,8	-1,5
Hindistan	-4,2	-4,2	-3,6	-3,8	-3,6
Rusya	-3,1	1,9	0,8	-0,2	0,3
Brezilya	2,5	3,2	2,2	1,9	2,0
Meksika	-1,7	-1,0	-1,2	-1,2	-1,5
Güney Afrika	-2,7	-1,5	-2,1	-2,1	-1,8
G-7 Ekonomileri	-7,0	-5,6	-4,9	-3,4	-2,3
G-20 Gelişmiş Ekonomiler	-6,6	-5,3	-4,6	-3,2	-2,1
G-20 Yükselen Ekonomiler	-0,9	0,5	-0,2	-0,8	-0,6

Genel Devlet Brüt Borç Stoku/GSYH					
Dünya	79,5	79,7	81,1	79,3	78,6
Gelişmiş Ülkeler	100,3	104,4	108,7	108,5	109,2
ABD	95,2	99,4	102,7	106,0	107,3
Avro Bölgesi	85,7	88,2	93,0	95,7	96,1
Fransa	82,4	80,4	81,9	93,5	94,8
Almanya	82,5	80,5	82,0	80,4	78,1
İtalya	119,3	120,8	127,0	132,3	133,1
İspanya	61,7	70,4	85,9	93,7	99,1
Japonya	216,0	230,3	238,0	243,5	242,3
İngiltere	78,5	84,3	88,8	92,1	95,3
Kanada	83,1	83,5	85,3	87,1	85,6
Yükselen Ekonomiler	40,3	37,8	36,5	35,3	34,1
Çin	33,5	28,7	26,1	22,9	20,9
Hindistan	67,0	66,4	66,7	67,2	68,1
Rusya	11,0	11,7	12,5	14,1	14,6
Brezilya	65,0	64,7	68,0	68,3	69,0
Meksika	42,4	43,6	43,5	44,0	45,8
Güney Afrika	35,8	39,6	42,3	43,0	44,7
G-7 Ekonomileri	113,1	118,3	122,5	121,9	122,4
G-20 Gelişmiş Ekonomiler	107,5	111,9	116,0	115,4	116,1
G-20 Yükselen Ekonomiler	39,8	36,8	35,1	33,4	32,2

Kaynak: IMF Mali Görünüm Raporu, Ekim 2013

Ek Tablo 8: Seçilmiş Avro Ülkeleri Kamu Mali Göstergeleri (Yüzde)

Bütçe Dengesi/GSYH	2010	2011	2012	2013	2014*	2015*
Avro Bölgesi	-6,2	-4,1	-3,7	-3,1	-2,5	-2,4
Almanya	-4,2	-0,8	0,1	0,0	0,1	0,2
Fransa	-7,1	-5,3	-4,8	-4,2	-3,8	-3,7
İngiltere	-10,1	-7,7	-6,1	-6,4	-5,3	-4,3
Yunanistan	-10,8	-9,6	-9,0	-13,6	-2,1	-1,3
İspanya	-9,6	-9,6	-10,6	-6,8	-5,9	-6,6
İrlanda	-30,6	-13,1	-8,1	-7,2	-5,0	-2,9
İtalya	-4,3	-3,7	-2,9	-2,8	-2,5	-2,3
Portekiz	-9,9	-4,3	-6,5	-5,9	-4,0	-2,5
Belçika	-3,9	-3,9	-4,1	-2,9	-2,6	-2,6
Birincil Bütçe Dengesi/GSYH						
Avro Bölgesi	-3,8	-1,5	-1,0	-0,6	0,2	0,2
Almanya	-1,6	1,7	2,5	2,3	2,2	2,3
Fransa	-4,7	-2,7	-2,3	-1,8	-1,4	-1,1
İngiltere	-7,1	-4,4	-3,1	-3,4	-2,3	-1,4
Yunanistan	-4,9	-2,4	-4,0	-9,4	2,8	4,1
İspanya	-7,7	-7,0	-7,6	-3,3	-2,4	-3,0
İrlanda	-27,5	-9,9	-4,5	-2,8	-0,2	2,0
İtalya	-4,2	-5,2	-1,9	-1,9	-2,4	-1,5
Portekiz	-0,3	-2,1	-1,6	0,3	1,8	-0,3
Belçika	-0,4	-0,4	-0,6	0,3	0,5	0,5
Genel Devlet Brüt Borç Stoku/GSYH						
Avro Bölgesi	85,6	87,9	92,6	95,5	95,9	95,4
Almanya	82,5	80,0	81,0	79,6	77,1	74,1
Fransa	82,4	85,8	90,2	93,5	95,3	96,0
İngiltere	78,4	84,3	88,7	94,3	96,9	98,6
Yunanistan	148,3	170,3	156,9	176,2	175,9	170,9
İspanya	61,7	70,5	86,0	94,8	99,9	104,3
İrlanda	91,2	104,1	117,4	124,4	120,8	119,1
İtalya	119,3	120,7	127,0	133,0	134,0	133,1
Portekiz	94,0	108,2	124,1	127,8	126,7	125,7
Belçika	95,7	98,0	99,8	100,4	101,3	101,0

Kaynak: Eurostat, Avrupa Komisyonu Sonbahar 2013 Tahminleri

(*) Tahmin

Ek Tablo 9: Yükselen Ekonomilere Giden Net Özel Sermaye Akımları (Milyar Dolar)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*	2014*
Yükselen Ekonomiler	237,6	185,1	139,1	263,0	424,1	646,9	784,1	1244,2	619,1	643,3	1088,3	1084	1080	1118	1150
Ortadoğu ve Afrika	7,7	12,9	4,4	18,9	44,2	78,6	95,2	164,1	109,9	64,3	98,1	69,0	67,0	85,0	88,0
Nijerya	0,5	1,8	1,7	2,5	4,7	8,2	5,7	7,4	-0,7	3,7	7,3	9,4	8,9	9,6	
Mısır	1,2	1,9	1,5	-2,3	-2,0	4,3	7,9	13,8	12,9	-6,4	21,5	-3,5	-1,7	5,1	
Fas	-0,7	2,2	0,4	3,0	1,7	0,9	1,7	6,8	1,9	3,2	1,8	3,6	3,5	3,6	
Güney Afrika	4,4	4,9	-1,5	2,4	9,1	19,5	19,3	20,0	13,4	8,1	21,0	18,4	12,2	18,6	
Lübnan	1,9	1,7	3,2	5,4	4,5	3,6	4,1	5,2	6,5	9,8	4,6	7,8	5,4	4,3	
Suudi Arabistan	0,7	-1,6	-2,1	2,9	8,6	18,7	31,1	56,0	49,2	40,5	27,6	27,2	25,0	27,4	
BAE	-0,4	1,9	1,3	4,9	17,6	23,5	25,4	54,8	26,7	5,5	7,5	9,6	10,5	11,6	
Latin Amerika	85,9	81,5	28,5	46,7	57,5	90,4	103,8	223,9	130,9	146,6	265,5	271,0	288,0	298,0	305,0
Arjantin	13,8	8,4	-8,1	7,2	10,2	0,9	12,7	22,7	10,1	4,1	9,1	8,7	8,0	9,0	
Brezilya	39,8	24,3	6,0	11,4	9,5	22,4	43,2	94,9	44,5	91,1	153,8	137,0	142,5	158,0	
Şili	6,2	6,1	4,1	7,6	6,0	11,2	10,7	17,3	22,8	18,8	26,3	21,8	25,9	31,1	
Kolombiya	3,5	9,0	-1,5	-0,5	4,7	11,1	7,8	13,3	9,7	17,0	12,8	20,6	16,3	18,4	
Ekvator	0,8	2,1	2,4	1,2	1,5	1,2	0,4	0,0	0,8	-0,4	1,0	1,5	1,0	1,1	
Meksika	17,7	28,0	23,4	13,1	22,3	34,8	26,7	50,1	29,6	5,3	41,5	47,4	40,3	44,6	
Peru	0,7	0,7	1,5	2,5	2,6	4,3	3,8	10,3	7,1	8,2	11,9	10,7	7,8	9,2	
Venezüella	3,4	2,9	0,6	4,3	0,7	4,4	-1,5	15,1	6,2	2,4	4,2	10,2	7,5	0,9	
Yükselen Avrupa	54,6	20,0	39,9	74,1	150,8	250,6	275,4	444,1	256,8	63,7	192,2	197,0	193,0	218,0	229,0
Bulgaristan	1,8	1,4	1,1	2,3	3,8	5,2	12,0	20,7	17,4	2,8	0,4	-0,7	-1,0	0,4	
Çek Cumhuriyeti	4,5	5,9	8,9	5,5	11,3	13,7	10,0	21,3	13,8	9,5	18,6	10,6	5,3	8,1	
Macaristan	6,4	6,4	5,1	13,6	22,0	20,9	24,1	24,2	22,2	8,3	3,4	0,4	-5,0	-0,7	
Polonya	16,8	13,3	3,5	2,7	32,4	33,4	32,9	59,8	39,2	41,3	62,9	57,9	43,7	42,3	
Romanya	3,6	2,7	3,2	4,8	11,3	14,0	23,3	31,4	25,4	2,7	2,7	6,7	0,8	6,6	
Rusya Federasyonu	3,2	3,1	18,1	35,9	37,6	99,9	97,1	195,1	70,9	6,2	47,7	67,3	58,3	92,8	
Türkiye	16,5	-13,8	0,3	5,0	24,5	46,0	59,3	62,1	39,2	-8,4	44,6	53,6	48,6	59,1	
Ukrayna	1,7	0,9	-0,2	4,2	7,9	17,6	16,6	29,4	28,7	1,2	20,4	12,0	-4,7	8,2	
Yükselen Asya	89,4	70,7	66,2	123,4	171,6	227,3	309,7	412,1	121,4	368,7	532,1	547,6	531,0	517,0	528,0
Çin	51,1	49,4	49,9	71,6	94,3	128,3	154,0	185,7	146,1	190,1	279,2	359,5	293,7	303,6	303,2
Hindistan	14,0	9,2	7,3	19,6	19,6	29,1	58,6	101,9	31,0	86,5	89,1	60,0	65,0	75,4	
Endonezya	-1,4	1,9	-5,6	-2,9	5,1	13,7	9,8	16,1	13,3	20,9	35,2	22,0	31,2	33,0	
Kore	23,9	1,7	10,9	25,4	26,6	22,7	50,4	66,0	-71,6	53,1	27,1	12,9	3,1	16,8	
Malezya	1,6	4,8	3,6	3,5	10,4	6,4	12,5	19,0	3,3	14,0	16,3	15,9	15,5	17,3	
Filipinler	2,3	2,4	2,1	1,6	0,3	7,3	4,2	8,5	-3,9	-0,9	7,7	7,6	3,4	4,6	
Tayland	-2,1	1,4	-2,0	4,6	15,3	19,9	20,3	14,8	3,2	4,9	33,0	12,9	20,4	21,3	

Kaynak: Institute of International Finance (IIF), Ocak 2013
*Tahmin

Ek Şekil 1: Petrol Fiyatları ($ /Varil)

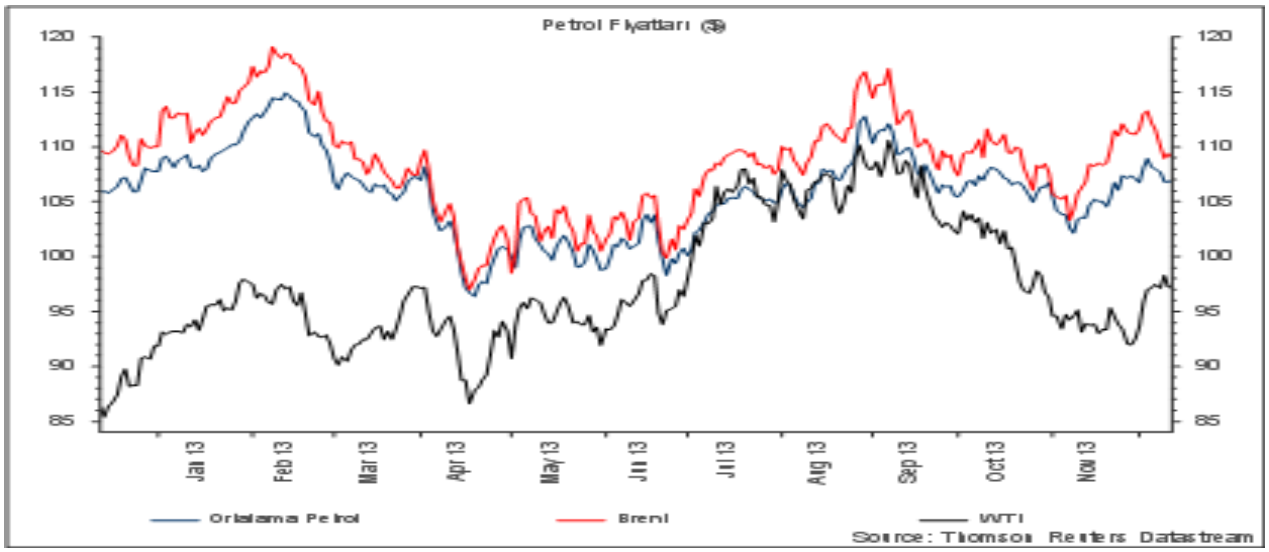

Kaynak: Datastream
*UK Brent, Dubai ve Teksas ham petrol fiyatlarının basit ortalamasıdır.

Ek Şekil 2: Emtia Fiyat Endeksleri (2005=100)

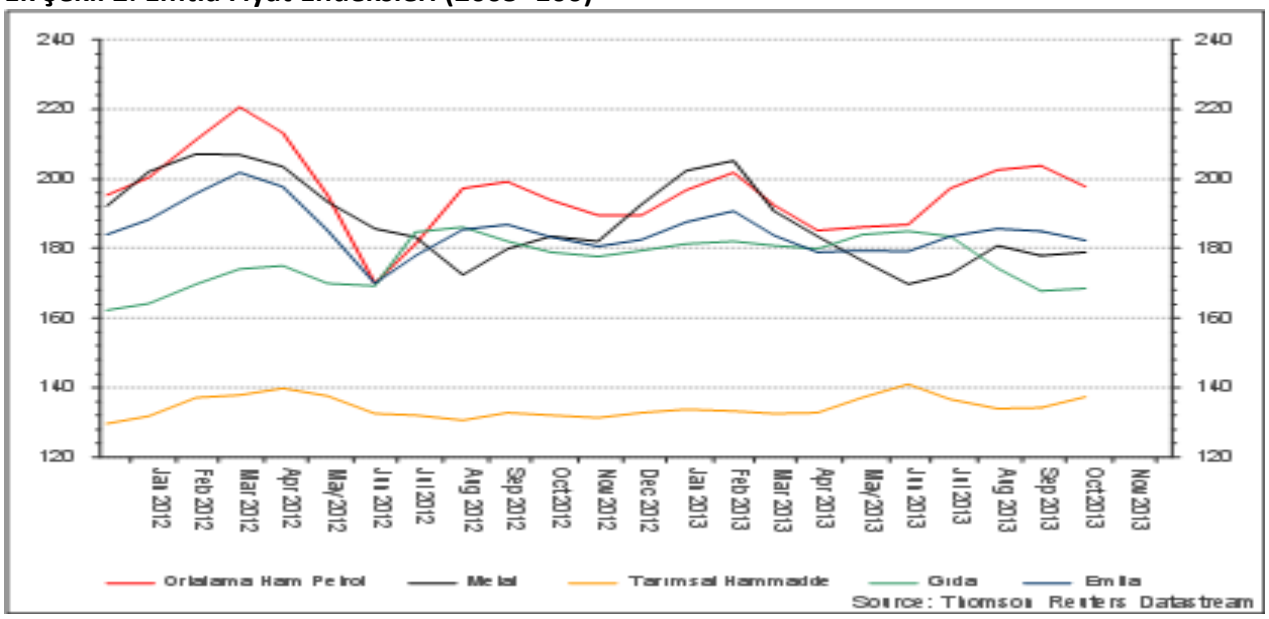

Kaynak: IMF –IFS, Ekim 2013 veri tabanı
(1) Ham Petrol Endeksi: Brent , Dubai ve Teksas ham petrol fiyatlarının basit ortalamasından oluşan endekstir,
(2) Metal Endeksi: Bakır, alüminyum, demir, nikel, kalay, çinko, kurşun ve uranyum fiyatlarından oluşan endekstir,
(3) Tarımsal Hammadde Endeksi: Pamuk, yün, ahşap, lastik ve hayvan derisi fiyatlarından oluşan endekstir,
(4) Gıda Endeksi: Tahıl, bitkisel yağ, et, deniz ürünleri, şeker, muz ve portakal fiyatlarından oluşan endekstir,
(5) Emtia Fiyat Endeksi: Yakıt ve yakıt dışı fiyatlardan oluşan endekstir,

Ek Şekil 3: Küresel Risk Algısı Endeksi (VIX-S&P 500 Volatility Index) ve Siyah Kuğu Endeksi [3] (Skew VIX)

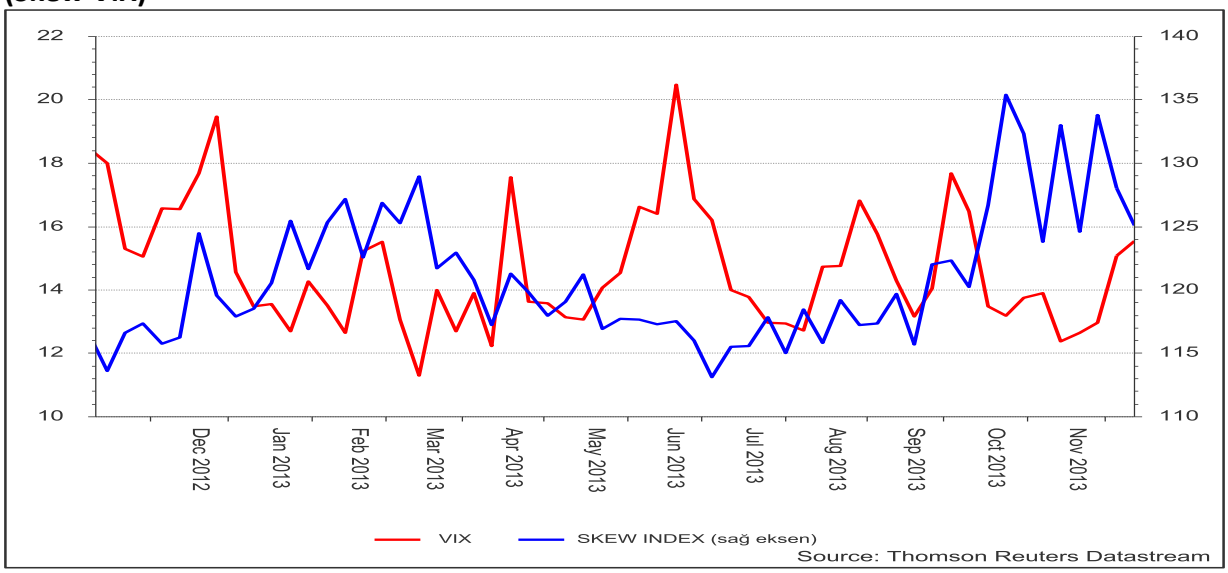

Kaynak: Datastream

Ek Şekil 4: Morgan Stanley Uluslararası Sermaye Hareketleri Endeksi (MSCI): Seçilmiş Bölgeler ve Türkiye (16,3,2012 Endeks Değeri =100, Dolar cinsinden)

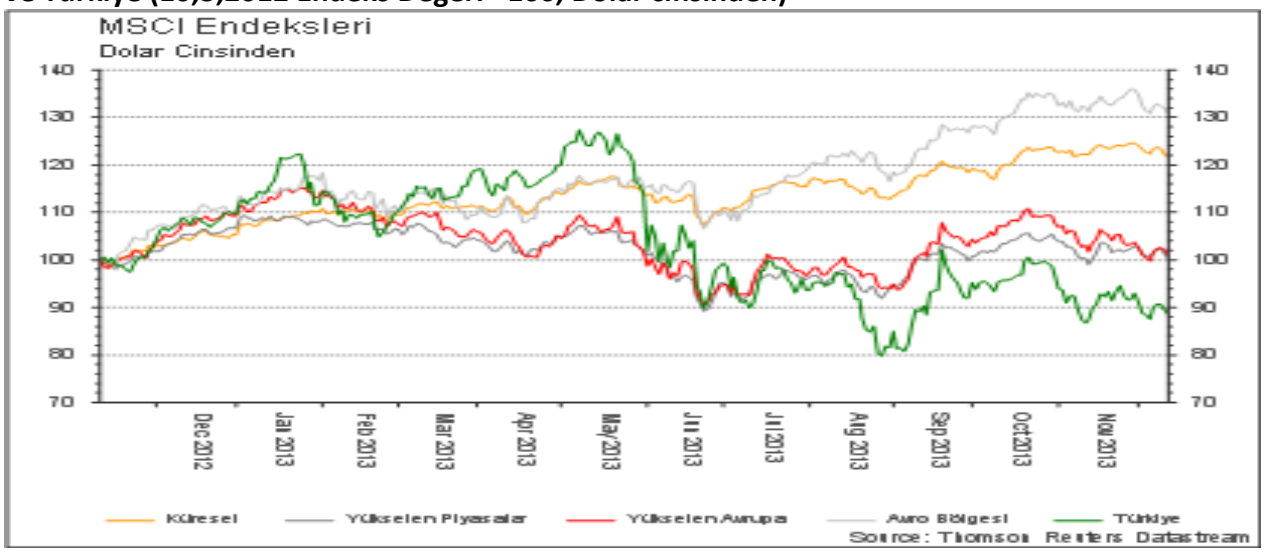

Kaynak: Datastream

[3] Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standart and Poors'un küresel risk algısını ölçmek için hazırladığı VIX endeksi, Lehman Brothers sonrası yaşanılan kriz ve daha önceki Amerika kaynaklı krizleri ölçme konusunda başarı olurken, diğer krizleri yakalamakta başarılı olamamıştır. Aynı zamanda VIX endeksinin kendi oynaklığı 10'dur. Bu durum belirsizliği artırmaktadır. Bunun ardından geliştirilen ve Siyah Kuğu endeksi olarak adlandırılan "Volatilite Yatıklık Endeksi" (SkewVIX) diğer ülkeler kaynaklı krizleri ölçmekte daha başarılı olmuştur. Grafikten de anlaşılacağı üzere Avro Bölgesine yönelik tartışmaların yaşandığı son dönemde VIX endeksi Avrupa kaynaklı riskleri düşük seviyeden fiyatlandırırken, riskleri 100 ile 150 arasında fiyatlayan SkewVIX endeksinin değeri Ekim ayında 121,2 seviyesine ulaşmıştır.

DEG RAPORLARINDA ELE ALINAN ÜLKE ve KONULAR

Küresel Ticaret Kurallarının Yeniden Belirlenmesi Sürecinde Serbest Ticaret Anlaşmaları, Kutu 1, s.22 Çin'in Kalkınma Sürecinde Çözüm Bekleyen Yapısal Zorlukları, Kutu 2, s.27	DEG Aralık 2013, Sayı 12
Küresel Dengesizlikleri Ortadan Kaldırmak için Uygulanması Gereken Politikalar, Kutu 1, s,6 Güneyin Yükselişi ve İnsani Kalkınma, Kutu 2, s,40	DEG Haziran 2013, Sayı 6
Dünyada Çalışma Hayatının Genel Görünümü, Kutu 1, s, 21 Dünyada Genç İşsizlik Konusundaki Gelişmeler, Kutu 2, s,23	DEG Mart 2013, Sayı 3
Avro Bölgesi Krizinin Gelişmekte Olan Ülkelere Olan Etkileri, Kutu 1, s,36 Küresel Eğilimler, Kutu 2, s,37	DEG Aralık 2012, Sayı:12
Çok Kutuplu Dünya Ekonomisi, Kutu 1, s, 36 Dünya Refah Endeksi Sıralaması, Kutu 2, s, 38	DEG Ekim 2012, Sayı:10
ABD'de İşsizlik Sigortası Uygulamaları, Kutu 1, s, 12 Küresel Rekabet Endeksi (2012-2013), Kutu 2, s, 19	DEG Eylül 2012, Sayı:9
Yuan'ın Konvertibilitesi ve Son Gelişmeler, Kutu 1, s, 34	DEG Ağustos 2012, Sayı:8
IMF Kredi Kullanımları, Kutu 1, s, 39 Rio+20 Zirvesi ve Sürdürülebilir Kalkınma, Kutu 2, s, 40 Gelişmekte Olan Ekonomilere Giden Sermaye Akımları, Kutu 3 s, 41	DEG Temmuz 2012, Sayı:7
Ülkelerin Uyguladığı Mali Önlemler, Kutu 1, s, 23 Dünya'da Gelir Eşitsizliğinin Dağılımı, Kutu 2, s, 37	DEG Haziran 2012, Sayı:6
İspanya Ekonomisinin Son Durumu, Kutu 1, s, 26 "ÇİNDİSTAN": Çin ve Hindistan Ekonomisinin Yapısal Özellikleri ve Geleceği, Kutu 2, s,38	DEG Mayıs 2012, Sayı:5
Seçilmiş Ülke İncelemesi: Brezilya Çin 2030 Modern, Uyumlu ve Yaratıcı Yüksek Gelirli Toplumun İnşası, Kutu 1, s,23 Petrol Fiyatlarındaki Son Gelişmelerin Küresel Ekonomiye Etkileri Açısından Değerlendirilmesi, Kutu 2, s, 33	DEG Nisan 2012, Sayı:4
Seçilmiş Ülke İncelemesi: Yunanistan ABD'de Yapısal İşsizlik, Kutu 1, s, 10	DEG Mart 2012, Sayı:3
Seçilmiş Ülke İncelemesi: Rusya ABD'de Büyük Durgunluk ve Yoksulluk (2007-2011), Kutu 1, s,9 ABD ve AB Borç Yapısı, Kutu 2, s,22	DEG Şubat 2012, Sayı:2
9 Aralık 2011 AB Zirve'sinde Alınan Kararlar, Kutu 1, s, 12 Çin'in Kur Politikası, Kutu 2, s, 32	DEG Ocak 2012, Sayı:1